

Gemeente
Coevorden

Nota van antwoord zienswijzen
Windpark Hulteweg

Bestemmingsplan en omgevingsvergunningen bouw en beperkte milieutoets

Definitief 6 juni 2017

Inhoudsopgave

Inleiding	4
Thematische beantwoording	5
1 Algemeen	5
1.1 Nut en noodzaak windenergie	5
1.2 Alternatieve vormen van duurzame energie.....	5
1.3 Bestuurlijke afweging.....	7
1.4 Procedure algemeen	7
1.5 Toepassing Coördinatieregeling.....	9
1.6 Draagvlak.....	9
2 Economische effecten	10
2.1 Waarde woningen.....	10
2.2 Subsidie	11
3 Vormvrije m.e.r.-beoordeling	12
3.1 Algemeen.....	12
4 Milieu	13
4.1 Woon- en leefklimaat algemeen	13
4.2 Onderzoeken algemeen	13
4.3 Geluid	14
4.4 Slagschaduw	17
4.5 Externe veiligheid	17
4.6 Cultuurhistorie en archeologie.....	18
4.7 Landschap	18
4.8 Licht	19
4.9 Gezondheid	20
Reactie op zienswijzen	21
Zienswijze 1: TenneT TSO B.V.	21
Zienswijze 2: Provincie Drenthe	22
Zienswijze 3: Bewoners Scheerseweg 7 te Holthone	23
Zienswijze 4: Comité Coevorden Windmolen Vrij, Stichting BOEC en protestgroep DGS ...	42
Zienswijze 5: Bewoners Scheerseweg 5 te Holthone	61
Zienswijze 6: Driehoek Advocaten, namens Jarola Beheer BV (bestemmingsplan)	81
Zienswijze 7: Driehoek Advocaten, namens Jarola Beheer BV (vergunningen).....	84

Zienswijze 8: Bewoner Klooster 37 te Coevorden	88	
Zienswijze 9: Bewoners Klooster 55 te Coevorden.....	92	
Nagekomen zienswijze 10: Bewoners De Hulteweg 7 te Coevorden_(buiten behandeling gelaten)	97	
5	Overzicht aanpassingen bestemmingsplan	98
5.1	Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen	98
5.2	Ambtshalve wijzigingen	98
6	Overzicht aanpassingen aan omgevingsvergunningen	98
6.1	Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen	98
6.2	Ambtshalve aanpassingen	98

Inleiding

Het bestemmingsplan Windpark Hulteweg voorziet in het realiseren van drie windturbines nabij de Hulteweg in Coevorden. Door toepassing van de Coördinatieverordening lift de procedure van verlening van de twee gevraagde omgevingsvergunningen (het betreft twee aanvragen: een aanvraag voor twee turbines in zuid en een aanvraag voor één turbine in noord) voor de betreffende windturbines mee met de procedure tot vaststelling van het bestemmingsplan.

Het ontwerp-bestemmingsplan en de ontwerp-omgevingsvergunningen bouw en beperkte milieutoets voor de betreffende twee aanvragen voor windturbines hebben vanaf 17 maart 2017 tot en met 28 april 2017 ter inzage gelegen. Een ieder is in de gelegenheid gesteld tijdens deze periode een zienswijze bij de gemeenteraad in te dienen. Onderhavige nota zienswijzen ziet zowel op het ontwerpbestemmingsplan als op de twee ontwerp-omgevingsvergunningen.

Gedurende deze periode zijn negen zienswijzen ingediend:

1. TenneT TSO B.V.;
2. Gedeputeerde Staten van de Provincie Drenthe;
3. Bewoners Scheerseweg 7 te Holthone;
4. Comité Coevorden Windmolen Vrij, Stichting BOEC en protestgroep DGS;
5. Bewoners Scheerseweg 5 te Holthone;
6. Jarola Beheer BV (bestemmingsplan);
7. Jarola Beheer BV (vergunningen);
8. Bewoner Klooster 37 te Coevorden;
9. Bewoners Klooster 55 te Coevorden.

In deze antwoordnota wordt nader ingegaan op de ingebrachte zienswijzen.

Op 6 juni 2017 is nog een zienswijze binnengekomen (briefdatum 28 mei 2017) namens bewoners De Hulteweg 7 te Coevorden (tabel zienswijze 10). Deze brief is zowel verzonden als ontvangen ruim na de termijn dat gelegenheid was tot indienen van zienswijzen. De zienswijze is buiten behandeling gelaten.

Opzet van de antwoordnota

De antwoordnota bestaat uit twee onderdelen. Eerst volgt een thematische beantwoording, waar wordt ingegaan op thema's die in meerdere zienswijzen terugkomen. Vervolgens wordt een reactie gegeven per zienswijze, waarbij soms wordt terugverwezen naar paragrafen in de thematische beantwoording. De zienswijzen zijn gerangschikt op nummer. De nummering correspondeert met de nummers in de tabel hiervoor.

Thematische beantwoording

1 Algemeen

1.1 Nut en noodzaak windenergie

Nederland heeft in Europees verband een doelstelling van 14% duurzame energie in 2020. Windenergie één van de belangrijkste bronnen van duurzame energie, aangezien Nederland rijk is aan wind. Vanwege de klimatologische en geomorfologische kenmerken kunnen in Nederland andere bronnen van duurzame energie zoals zonne-energie en waterkracht relatief minder worden benut dan in andere Europese landen. Naast windenergie op land spelen ook andere duurzame energie opties, zoals windenergie op zee, zonne-energie, bio-energie en aardwarmte, een belangrijke rol in de totale energietransitie. Windenergie op land is vergeleken met andere duurzame energieopties op dit moment relatief kosteneffectief.

In het Nationaal Energieakkoord (2013) is afgesproken om in 2020 tenminste 6.000 MW windenergie op land gerealiseerd te hebben. In dit akkoord is overeengekomen om het aandeel hernieuwbare energie in de jaarlijkse energiemix te laten stijgen naar 14% in 2020 met een verdere stijging van dit aandeel naar 16% in 2023. Hieruit volgt de noodzaak om windprojecten op land te realiseren. De provincie Drenthe heeft het Nationaal Energieakkoord ook ondertekend en daarin afspraken gemaakt over de hoeveelheid windenergie die Drenthe op land mogelijk maakt in 2020. De taakstelling voor de provincie Drenthe is in totaal 285,5 MW opgesteld vermogen. Hieruit volgt de noodzaak voor windenergieprojecten.

Rendement

Voor de berekening van de verwachte elektriciteitsopbrengsten wordt gebruik gemaakt van langjarige data van het KNMI over de afgelopen 30 jaar. Uit deze gegevens wordt een nauwkeurige voorspelling van de verwachte elektriciteitsproductie berekend. Hierbij wordt voor de economische haalbaarheid altijd gerekend met een 90% betrouwbaarheidspercentiel. Dit betekent dat er 90% kans is dat deze energieopbrengst gehaald wordt. Uit de berekeningen blijkt dat circa 98% van de tijd de windsnelheid hoog genoeg (het voldoende hard waait) is om de windturbine te laten draaien. Pas bij uitzonderlijk hoge windsnelheden (> 25 m/s) gaat de windturbine uit bedrijf.

Continue beschikbaarheid windenergie

Zoals eerder aangegeven zal de verduurzaming van de energievoorziening bestaan uit een mix van verschillende energiebronnen. Als het op de ene locatie even minder waait, dan waait het wel op een andere locatie of schijnt de zon zodat zonnepanelen hun werk doen. Circa 98% van de tijd waait het hard genoeg om windturbines elektriciteit te laten produceren.

1.2 Alternatieve vormen van duurzame energie

Op dit moment ligt er geen keuze voor tussen windenergie en andere vormen van duurzame energie: om de doelstelling met betrekking tot duurzame energie van 2020 en 2023 te halen zijn alle vormen van duurzame energie nodig (onder andere zonne-energie en windenergie). Deze sluiten elkaar niet uit, maar zijn allemaal nodig om de doelstelling te behalen. In 2015 werd in Nederland nog maar 5,8% duurzame energie opgewekt (Rapport 'Hernieuwbare energie in Nederland 2015', CBS, september 2016).

Zonne-energie kost meer ruimte, vergt een grotere investering en heeft een hogere kostprijs per kWh in vergelijking met windenergie op land. Innovatieve vormen van het opwekken van duurzame energie, zoals getijdenenergie en blue-energy (energie uit het verschil tussen zoet en zout water) zijn nog nergens in Nederland op een grootschalige wijze succesvol toegepast. Dit zijn op dit moment dan ook geen reële alternatieven voor het opwekken van duurzame energie door wind.

Op verzoek van de Tweede Kamer is een maatschappelijke-kosten-baten-analyse (MKBA) op nationaal niveau uitgevoerd naar de huidige en verwachte ontwikkelingen van energieopwekking uit zonne-energie en windenergie op land. Deze resultaten hebben geen effect op de huidige duurzame energie afspraken (afspraken Rijk en provincies voor 6.000 MW windenergie op land in 2020) en hebben daarmee ook geen effect op de noodzaak van de realisatie van Windpark Hulteweg voor het nakomen van deze afspraken.

Werkgelegenheid duurzame energie

In oktober 2015 heeft het CBS cijfers gepubliceerd op basis van de Nationale Energie Verkenning. Daaruit blijkt dat zowel de werkgelegenheid bij conventionele als duurzame energie (vooral bij energiebesparing) groeide. Uit de cijfers uit de tabellenbijlage bij de NEV blijkt dat op dit moment de werkgelegenheid bij wind en zon vergelijkbaar is.

Tabel 1: Uit bijlage NEV, Tabel 16b: Totale bruto werkgelegenheid (vastgesteld en voorgenomen beleid)

Uitgedrukt als arbeidsjaren in duizenden voltijdsequivalenten.

	Realisaties				Projecties			
	2008	2010	2013	2014 ¹	2015	2016	2017	2020
Wind	3,5	3,8	4,5	5,8	6,0	8,8	11,6	12,3
Zon	2,3	2,9	6,2	6,0	7,5	7,8	9,3	11,6

Verskil in kosten wind- en zonne-energie

De kostprijs van duurzame energie is op dit moment nog steeds hoger dan die van fossiele energie (kolen, gas). Voor elke vorm van hernieuwbare energieopwekking is de kostprijs verschillend. Dit hangt af van de benodigde investeringen en het uiteindelijke exploitatieresultaat. Het is moeilijk om de kostprijs tussen wind- en zonne-energie één-op-één te vergelijken. Wat wel vergeleken kan worden is de hoeveelheid subsidie die het Rijk geeft voor de verschillende vormen van hernieuwbare energie. De hoogte van de subsidie, de SDE+, wordt jaarlijks voor zowel wind- als zonne-energie bepaald op basis van berekeningen door ECN¹. Voor zon is die subsidie hoger dan voor wind.

Daarnaast is voor een zelfde opbrengst aan elektriciteit bij zonne-energie meer "opgesteld vermogen" nodig. Voor een opbrengst van ruim 385.500 MWh per jaar is een windpark van 150 MW nodig, maar een zonne-park van meer dan 400 MW. Dat komt omdat het gedurende het jaar vaker waait dan dat de zon schijnt. Dit betekent in dit voorbeeld jaarlijks 17,7 miljoen euro meer aan subsidiekosten voor zonne-energie (op basis van SDE+ regeling 2016). Bij een subsidieduur van 15 jaar komt dit neer op totaal

¹ <https://www.ecn.nl/nl/samenwerking/sde/sde-2016-nl/>

266 miljoen euro. In deze meerkosten zijn de kosten voor de grond nog niet meegenomen. Op landbouwgrond waar zonnepanelen staan, kunnen geen gewassen worden verbouwd. De werkelijke kosten zullen daardoor nog hoger uitvallen. Zonne-energie is wel bezig met een inhaalslag; de kosten zijn de afgelopen jaren flink gedaald.

1.3 Bestuurlijke afweging

De taakstelling van de provincie Drenthe om 285,5 MW opgesteld vermogen wind op land in 2020 gerealiseerd te hebben, wordt deels ingevuld in gebieden die door het Rijk zijn aangewezen voor grootschalige windenergie. Daarnaast zijn ook initiatieven voor kleinere windparken van belang om de nationale doelstelling te halen. Provincies en gemeenten zijn verantwoordelijk voor de ruimtelijke inpassing daarvan.

Provinciale Staten van de provincie Drenthe hebben in het najaar van 2014 het Regieplan Windenergie vastgesteld, waarin ruimte voor 285,5 MW windenergie is vastgelegd. In het Regieplan is in het zuidelijke deel van de provincie Drenthe 135,5 MW vastgelegd. In de Omgevingsvisie Drenthe (2014) en de provinciale omgevingsverordening (2015) zijn zoekgebieden aangewezen voor windenergie, waaronder het plangebied. Als verfijning van het zoekgebied is de Gebiedsvisie windenergie Drenthe opgesteld (zie paragraaf 1.4). In Coevorden worden twee zoekgebieden aangewezen voor windenergie: 'Weijerswold' en 'Uitbreiding Europark'. Ook in de structuurvisie van de gemeente Coevorden (2013) zijn deze twee zoekgebieden aangewezen.

In januari 2015 is een proces gestart met bewoners omtrent de inpassing van windenergie in beide zoekgebieden (zie ook paragraaf 1.4). Mede op basis van dit proces heeft de gemeenteraad van Coevorden op 22 maart 2016 besloten om een planologische procedure te starten voor een windpark met drie turbines in Europark en omgeving.

1.4 Procedure algemeen

Onderstaand wordt een nadere toelichting gegeven op de doorlopen procedure tot nu toe, in aanvulling op paragrafen 1.1 en 1.3.

Totstandkoming van het Windpark Hulteweg

Voor het maken van de locatiekeuze is een uitgebreid traject doorlopen. Samen met de provincie Drenthe en de gemeenten Emmen, Borger-Odoorn en Aa en Hunze is een proces gestart om te komen tot een gebiedsvisie voor windenergie. In dat kader is een 3D-studie gedaan naar mogelijk geschikte locaties voor windenergie in de vier genoemde gemeenten (zoekgebied provinciale omgevingsvisie). Uit de 3D-studie kwam naar voren dat de gebieden Weijerswold en omgeving en Europark en omgeving bij Coevorden geschikt zijn voor het plaatsen van windturbines. Dit is vastgelegd in de gebiedsvisie windenergie Drenthe (2013), die gezamenlijk door het college van GS van de provincie Drenthe en de colleges van B en W van de gemeenten Aa en Hunze, Emmen en Coevorden is voorbereid. De gebiedsvisie is door de gemeenteraad van Coevorden en GS van Drenthe vastgesteld.

Bij de structuurvisie Coevorden van december 2013 is een milieueffectrapportage opgesteld. Daaruit volgt dat beide zoekgebieden worden aangewezen als zoekgebied voor windenergie. Wanneer alle beperkingen over elkaar heen worden gelegd ontstaat globaal

een aantal locaties binnen de aangewezen zoekgebieden waar geen directe beperkingen aanwezig zijn. Op deze locaties is het in principe mogelijk om windturbines te plaatsen.

Daarna is door de initiatiefnemers een haalbaarheidsstudie en een communicatie- en participatieplan opgesteld. Naar aanleiding daarvan heeft het college van B&W van Coevorden toestemming gegeven voor het starten van een proces met de directe bewoners en andere directe betrokkenen, gebaseerd op het convenant NWEA, gericht op draagvlak en een optimale verdeling van de lusten en lasten in de omgeving. Het voeren van dit bewonersparticipatieproces is als voorwaarde opgenomen in de Structuurvisie. Dit proces is afgerond en beoordeeld alvorens de gemeenteraad op 22 maart 2016 het startsein heeft gegeven voor het begin van de planologische procedure. Het overleg tussen de initiatiefnemers en het bewonersplatform, gebaseerd op het NWEA convenant, zag onder andere toe op de locatiekeuze binnen het zoekgebied, het aantal turbines en de voorwaarden waaronder de turbines geplaatst worden.

Naamgeving windpark

Het windpark Hulteweg is in het verleden aangeduid met verschillende namen: uitbreiding Europark, Europark en omgeving en Coevorderkanaal. In alle gevallen werd hier hetzelfde zoekgebied voor windenergie bedoeld. In het kader van de planuitwerking naar bestemmingsplan en vergunningaanvraag, is opnieuw over een zo eenduidig mogelijke naam voor deze drie turbines nagedacht. De Hulteweg is de ruimtelijke structuur die het meest herkenbaar is en die de drie windturbines met elkaar verbindt. Om deze reden is deze naam voor het bestemmingsplan gekozen. Tevens is daarmee het onderscheid met de bestaande turbines op Europark helder.

Bestemmingsplan

Het voorontwerp van het bestemmingsplan is in het kader van het overleg op grond van artikel 3.1.1, lid 1 van het Besluit ruimtelijke ordening (Bro) aan de overleginstanties toegezonden. De provincie Drenthe en het Ministerie van Defensie hebben een overlegreactie op het bestemmingsplan naar voren gebracht. Deze reacties zijn beoordeeld en zonodig in het plan verwerkt. Het ontwerp bestemmingsplan heeft (gelijktijdig met de ontwerp-omgevingsvergunning bouw en beperkte milieutoets voor een windturbine windpark Hulteweg Zuid, een ontwerp-omgevingsvergunning en beperkte milieutoets voor twee windturbines windpark Hulteweg Noord) vanaf 17 maart 2017 tot en met 28 april 2017 ter inzage gelegen.

Inspraak / communicatie

Vanaf het begin van de procedure heeft er overleg plaatsgevonden tussen de provincie Drenthe, de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers van het windpark, zowel op ambtelijk als op bestuurlijk niveau. De provincie heeft in beginsel de regierol voor inpassing van windparken van deze omvang. De provincie heeft deze rol overgedragen aan de gemeente, zolang duidelijk is dat het project voortgang heeft. Indien niet tijdig tot inpassing van windenergie wordt gekomen door de gemeente, zal de provincie alsnog de regierol overnemen en haar mogelijkheden aanwenden om het project alsnog planologisch mogelijk te maken.

Bij het maken van het bestemmingsplan is rekening gehouden met de door omwonenden uitgesproken wensen. Er zijn diverse informatieavonden gehouden en nieuwsbrieven

opgesteld. Initiatiefnemers en omwonenden hebben hun voorkeuren uitgesproken over de locaties voor de windturbines, het aantal turbines en de voorwaarden waaronder de turbines geplaatst worden.

Zowel voor het bestemmingsplan Windpark Hulteweg als voor de eerder vastgestelde Structuurvisie Infrastructuur en Ruimte, de Structuurvisie Windenergie op Land en gemeentelijke structuurvisie zijn de wettelijke procedures gevolgd met de daarbij behorende reactie- en rechtsbeschermingsmogelijkheden.

1.5 Toepassing Coördinatie-regeling

Artikel 3.30 e.v. van de Wet ruimtelijke ordening en de Coördinatieverordening Coevorden 2012 maken het mogelijk dat diverse procedures gezamenlijk worden doorlopen. Dat wil zeggen dat de voorbereiding en bekendmaking van verschillende besluiten tegelijk worden behandeld. Op verzoek van de aanvrager heeft de gemeente op grond van de coördinatieverordening, naast het verzoek om herziening van het bestemmingsplan ook de omgevingsvergunningen voor de bouw en beperkte milieutoets voor de turbines gecoördineerd behandeld.

1.6 Draagvlak

De afstemming met het Bewonersplatform was er op gericht om tot een inpassing van het windpark te komen met een zo groot mogelijk draagvlak bij de omgeving (zie paragraaf 1.4). Tijdens de bijeenkomsten met het platform is gesproken over onder andere:

- het aantal turbines en de locaties
- het uiterlijk van de turbines
- een tegemoetkoming voor omwonenden en een regeling voor eventuele planschade
- het beperken van hinder door geluid, slagschaduw en verlichting
- de tijdelijkheid van het windpark
- hoe wordt omgegaan met de informatievoorziening en eventuele klachten

Initiatiefnemers hadden in eerste instantie plannen om binnen het zoekgebied zes turbines te plaatsen. Uiteindelijk heeft het draagvlakonderzoek ertoe geleid dat er drie turbines worden geplaatst. De gemeenteraad heeft uitgesproken dat na realisatie van de bestemmingsplannen Hulteweg en Weijerswold geen medewerking zal worden verleend aan nieuwe initiatieven voor windenergie.

De gesprekken hebben niet geleid tot een ondertekende afspraak. Wel is een verklaring door de initiatiefnemers opgesteld, waarin de afspraken zijn opgenomen waaraan zij zich conformeren. De verklaring is bijgevoegd als bijlage bij het bestemmingsplan zodat deze door alle betrokken bewoners kan worden ingezien.

Verder hebben de initiatiefnemers aangegeven dat zij een vorm van financiële participatie zullen aanbieden mits hier interesse voor bestaat. Dat kan bijvoorbeeld via crowdfunding of het uitgeven van obligaties. Hierbij is het de bedoeling dat omwonenden van het windpark betere voorwaarden zullen genieten dan anderen.

2 Economische effecten

2.1 Waarde woningen

Momenteel is het effect dat het windpark zal hebben op de waarde van woningen en andere onroerende zaken in het gebied nog moeilijk te bepalen. Ook landelijk is geen eenduidig beeld van het effect van windturbines op woningen.

De informatie die bekend is, staat in een onderzoek van het Tinbergen Instituut (discussion paper, Renewable Energy and Negative Externalities: The Effect of Wind Turbines on House Prices, 2014), waarin woningtransacties tussen 1985 en 2011 zijn onderzocht. Bij 80.000 woningen is in die periode binnen een straal van 2 kilometer een windmolen geplaatst. Geconcludeerd wordt dat de woningprijs is gedaald met gemiddeld 1,4% tot 2,3%, ten opzichte van vergelijkbare woningen zonder windmolen in de buurt. Er is geen verschil geconstateerd tussen het plaatsen van één of meerdere windmolens. Over onverkoopbare huizen en leegloop zijn geen conclusies getrokken in dit rapport. Ook zijn hier geen voorbeelden in Nederland van bekend. Het rapport is gebaseerd op windturbines die in 2012 in Nederland stonden, grotendeels met kleinere afmetingen dan in dit windpark zijn voorzien. Het rapport geeft daarmee geen beeld over het effect van turbines in dit plan, het effect kan groter zijn. Op basis van de huidige beschikbare gegevens worden geen substantiële negatieve economische effecten verwacht.

Planschade

Planschade kan ontstaan na wijziging van de planologie, bijvoorbeeld de vaststelling van een bestemmingsplan. Of er sprake is van planschade moet onderzocht worden, nadat een aanvraag voor tegemoetkoming in planschade is ingediend. Het indienen van een aanvraag is pas aan de orde als het bestemmingsplan onherroepelijk is. Belangrijk om rekening mee te houden is dat bij planschade op grond van de wet een zogenoemd normaal maatschappelijk risico geldt. Dit betekent dat een deel van de planologische schade voor rekening van de benadeelde blijft. Op grond van de Wro en jurisprudentie is dit 2 tot 5 % van de waarde van de woning voorafgaand aan de inwerkingtreding van het plan.

De nadelige invloed van het bestemmingsplan op de waarde van de woningen, opstallen, percelen en/of andere eigendommen van indieners is niet zodanig dat daaraan bij de afweging van de belangen een groter gewicht toegekend had moeten worden dan aan de belangen die met de realisering van het plan aan de orde zijn. Daarbij wordt in aanmerking genomen dat ten aanzien van alle woningen in de directe omgeving van de windturbines voldaan wordt aan de wettelijke normen wat betreft geluid en slagschaduw.

Economische uitvoerbaarheid in relatie tot planschade

Tussen initiatiefnemers en gemeente is in de periode tussen het ontwerpbestemmingsplan en het vastgestelde bestemmingsplan een anterieure overeenkomst gesloten. Hierin is vastgelegd dat toekomstige toegewezen planschadeclaims door de initiatiefnemers zullen worden vergoed. De initiatiefnemers hebben voldoende financiële middelen om eventuele planschadeclaims te kunnen voldoen. De financiële uitvoerbaarheid van het plan is, mede hierdoor, zeker gesteld.

2.2 Subsidie

Het windpark Hulteweg komt in aanmerking voor de SDE+ subsidie (Stimulering Duurzame Energieproductie). Dit is een instrument van de Rijksoverheid om de opwekking van duurzame energie te stimuleren, door een vergoeding van de onrendabele top van duurzame energie (het verschil in kosten en elektriciteitsopbrengst van grijze stroom). Het is een subsidie die voor de verschillende vormen van duurzame energie beschikbaar is. Naast windenergieprojecten komen bijvoorbeeld ook zonne-energie en biomassaprojecten hiervoor in aanmerking.

Op het moment dat de vergunningen verleend zijn, kan de SDE+ worden aangevraagd door de initiatiefnemers. In de voorliggende besluitvorming speelt de toekenning van subsidie dan ook geen rol, maar slechts in het kader van de economische haalbaarheid. Het uiteindelijke subsidiebedrag is nog niet bekend en is onder andere afhankelijk van het op het moment van indienen van de subsidie aanvraag geldende subsidie regime en de elektriciteitsprijs. In de subsidiebeschikking wordt een zogenoemd basisbedrag vastgesteld voor de gehele looptijd (15 jaar) van de beschikking. De uiteindelijk uit te keren subsidie is gelijk aan het basisbedrag minus de inkomsten uit de verkoop van elektriciteit. Omdat de elektriciteitsprijs van jaar tot jaar kan verschillen, zal ook de subsidie van jaar tot jaar verschillen. De keuze van de rijksoverheid voor deze systematiek staat in het kader van deze besluitvormingsprocedure voor het windpark niet ter discussie.

De SDE+ is een subsidieregeling die zodanig is vormgegeven zodat ze binnen de Europese staatssteunregels past en is goedgekeurd door de Europese Commissie. Van ongeoorloofde staatssteun is dus geen sprake.

Verstrekken van SDE+ leidt niet tot oneerlijke concurrentie. Elke initiatiefnemer die de voor het aanvragen van SDE+ voor zijn of haar categorie duurzame energie de benodigde vergunningen heeft en verder voldoet aan de in de ministeriële regeling gestelde voorwaarden, kan een aanvraag doen voor SDE+ subsidie. Het SDE+-beleid is gericht op het stimuleren van innovatie en mede daardoor een zo goedkoop mogelijke productieprijs. Daartoe worden de SDE bedragen jaarlijks aangepast. De mogelijkheid voor eventuele te ruime vergoedingen wordt daardoor ingeperkt. In de jaarlijkse bepaling van de hoogte van de SDE+ wordt een aannames gedaan voor de grondvergoeding. In 2014 heeft de Minister van Economische Zaken besloten om de aannames voor de grondvergoeding in de SDE+ stapsgewijs te verlagen, om zo een stimulans te geven voor verlaging van de grondprijzen.

3 Vormvrije m.e.r.-beoordeling

3.1 Algemeen

Voor activiteiten die belangrijke milieugevolgen kunnen hebben, is het verplicht een milieueffectrapportage (m.e.r.) uit te voeren en een MilieuEffect Rapport (MER) te maken. Wanneer dit moet gebeuren staat in het Besluit Milieueffectrapportage. Voor windenergieprojecten is categorie 22.2 van onderdeel D uit de bijlage bij het Besluit Milieueffectrapportage relevant.

Bij oprichting, wijziging of uitbreiding van een windturbinepark in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op een gezamenlijk vermogen van 15 megawatt of meer, of in gevallen waarin de activiteit betrekking heeft op 10 turbines of meer.

Het project valt onder categorie 22.2 onder kolom 1 van bijlage D uit het Besluit. De drempelwaarde in kolom 2 wordt niet gehaald. Derhalve bestaat op grondslag van artikel 2 lid 5 Besluit mer een informele m.e.r.-beoordelingsplicht. De activiteit ziet op de oprichting van drie windturbines met een maximaal vermogen van minder dan 15 MW. Aan de planregels is toegevoegd dat elke turbine een maximaal vermogen van 3,6 MW heeft. Dit vermogen sluit aan op de eigenschappen van de turbines die zijn onderzocht in de onderzoeken die ten grondslag liggen aan het bestemmingsplan. Derhalve is er voor dit project geen plicht een formele m.e.r.-beoordeling te doorlopen.

Volledigheidshalve, bij de afweging of een formele m.e.r.-beoordelingsplicht aan de orde is spelen de bestaande turbines op Europark geen rol. Het Besluit m.e.r. gaat uit van de oprichting, wijziging of uitbreiding (van een windturbinepark). Overigens zijn de bestaande turbines inrichtingen van derden die ook feitelijk geen onderdeel uitmaken van het nieuwe project.

Wel is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld, die als bijlage bij de plantoelichting is opgenomen. Hierin is ook ingegaan op cumulatieve effecten van de nieuwe windturbines in combinatie met de bestaande turbines. Uit deze vormvrije m.e.r.-beoordeling volgt dat er geen aanleiding is om een MER op te stellen en een m.e.r.-procedure te doorlopen.

4 Milieu

4.1 Woon- en leefklimaat algemeen

In de plantoelichting en verrichte onderzoeken zijn alle relevante effecten beschreven, zoals geluidhinder, de effecten van slagschaduw en mogelijke effecten op ecologie. Effecten zijn, waar mogelijk, kwantitatief of meetbaar en ook op kaart in beeld gebracht. Bovendien is aandacht besteed aan de milieubelasting in situaties waarbij voldaan wordt aan de wettelijke normen (of waarbij geen specifieke wettelijke normen gelden), maar waar nog wel in het kader van een goede ruimtelijk ordening afgewogen moet worden of sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Op basis van het verrichte onderzoek kan worden geconcludeerd dat ook na realisatie van het windpark sprake blijft van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Er is derhalve geen grond voor de conclusie dat de windturbines te dicht bij woningen worden geplaatst.

4.2 Onderzoeken algemeen

Aan het bestemmingsplan liggen onderzoeken ten grondslag die voldoen aan wetenschappelijke criteria en zijn uitgevoerd door gekwalificeerde, onafhankelijke en objectieve adviesbureaus. Tevens voldoen deze onderzoeken aan de vereiste normen die zijn gesteld aan de opzet en uitvoering van de onderzoeken. Bij de onderzoeken zijn ook eventuele cumulatieve aspecten betrokken, bijvoorbeeld door de effecten in combinatie met de bestaande turbines in beeld te brengen.

Uit deze onderzoeken blijkt dat het windpark kan voldoen aan de wettelijke eisen en tevens sprake is van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Een bepaalde onzekerheidsmarge is niet te vermijden en inherent aan het gebruik van modellen, maar bij het onderzoek is uitgegaan van het slechtst denkbare geval (worst case). Verder is er ook geen aanleiding voor de veronderstelling dat de onderzoeken onjuist, gedateerd of onvolkomen zijn.

Mitigerende maatregelen

Voorop staat dat het windturbinepark altijd moet voldoen aan de rechtstreeks geldende normen voor onder meer geluid en slagschaduw uit het Activiteitenbesluit en de onderliggende Activiteitenregeling. Dat aan deze normen kan worden voldaan is onderzocht, aangetoond en betrokken in de besluitvorming. Om de effecten van slagschaduw te beperken zullen mitigerende maatregelen worden genomen. Bij een eventuele overschrijding van de normen is handhaving mogelijk, zodat geen sprake zal zijn van een onaanvaardbare situatie. Ten aanzien van maatregelen voor slagschaduw zal het toepassen van mitigerende maatregelen voor alle windturbines nodig zijn (zie paragraaf 4.4 van deze nota zienswijzen). Na toepassing van deze maatregelen is geen sprake van normoverschrijding en daarmee ook geen sprake van onaanvaardbare hinder. Het treffen van mitigerende maatregelen is gezien het voorgaande ten dienste van de omgeving, aangezien daarmee wordt gewaarborgd dat de normering wordt nageleefd. Gelet daarop is in het kader van een goede ruimtelijke ordening gewaarborgd dat het windpark niet zal leiden tot een onaanvaardbare aantasting van het woon- en leefklimaat.

Wet- en regelgeving

Voorop staat dat de wet- en regelgeving in het kader van deze procedure niet ter discussie staan. Er bestaat geen aanleiding voor het standpunt dat de wet- en regelgeving onverbindend zou zijn.

Voor de stelling dat de wet- en regelgeving op het gebied van geluid en slagschaduw ten behoeve van grootschalige windparken is aangepast, bestaat geen aanleiding. De relevante wet- en regelgeving op het gebied van geluid en slagschaduw is ook door de Afdeling bestuursrechtspraak rechtmatig beoordeeld. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de Nederlandse regelgeving verouderd of ontoereikend zou zijn.

4.3 Geluid

Mogelijke geluidhinder

Ten behoeve van de besluitvorming is een akoestisch onderzoek verricht. Hieruit blijkt dat na de realisatie van het windpark overal wordt voldaan aan de geldende jaargemiddelde geluidnorm (L_{den}) van 47 dB(A), respectievelijk 41 dB(A) in de nachtperiode (L_{night}). Hierbij is in het onderzoek uitgegaan van de meest ongunstige situatie (worst case). In de omgevingsvergunningaanvragen zijn eveneens de geluidcontouren van een worst case turbinetype doorgerekend. Daarmee is het maximale mogelijke effect bepaald en is aangetoond dat turbinetypes die binnen de in de vergunning aangevraagde bandbreedtes vallen voldoen aan de geldende geluidnormering, ongeacht het gekozen type.

De geluidbelasting onder de norm en de cumulatieve geluidbelasting wordt aanvaardbaar geacht. De toename van de geluidbelasting hangt inherent samen met de keuze om op deze locaties op grootschalige wijze duurzame energie te produceren. Vanuit akoestisch oogpunt blijft sprake van een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Ook de geluidbelasting op niet geluidgevoelige functies, zoals bedrijventerreinen, is beschouwd. In het kader van een goede ruimtelijke ordening is deze geluidbelasting ook beoordeeld en aanvaardbaar bevonden.

Geluidnormen, piekgeluiden en laagfrequent geluid (LFG)

Op 14 oktober 2010 is het Activiteitenbesluit Milieubeheer gewijzigd (en per 1 januari 2011 in werking getreden). Hierin is de oude WNC norm voor geluid van windturbines vervangen door de nieuwe L_{den} en L_{night} systematiek. Dit is een beleidsneutrale wijziging die een vergelijkbaar beschermingsniveau tegen geluidhinder biedt als de oude normering, maar meer aansluit bij de Europese normsystematiek die ook voor andere vormen van geluid wordt gehanteerd (wegverkeer, industrielawaai).

De geluidnorm is opgenomen in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit en bestaat uit een jaargemiddelde (L_{den}) van 47 dB en een geluidsnorm voor de nachtperiode (L_{night}) van 41 dB. De bestuursrechter heeft in eerdere beroepsprocedures geen reden gezien om deze normen niet aanvaardbaar te achten². In het kader van de ruimtelijke besluitvorming is niet alleen gekeken of kan worden voldaan aan de normen, maar is ook gekeken naar de aanvaardbaarheid van de geluidbelasting beneden deze normen.

² ECLI:NL:RVS:2012:BV3215 en ECLI:NL:RVS:2012:1228.

Hiertoe is in het akoestisch onderzoek berekend welke geluidbelasting optreedt op omliggende woningen en is de windturbineopstelling zodanig gepositioneerd dat zoveel mogelijk afstand wordt gehouden tot de aanwezige woonbebouwing. In de geluidnormen zijn piekgeluiden en laagfrequent geluid (LFG) verdisconteerd. Het verdisconteren van soorten geluiden in de norm wil zeggen dat op de gevel van de woning, piekgeluiden, of hoge en lage tonen en LFG, hoorbaar mogen zijn tot 47 dB L_{den} resp. 41 dB L_{night} . De staatssecretaris van Infrastructuur en Milieu heeft dit in haar brief aan de Tweede Kamer van 31 maart 2014 bevestigd.³ Uitgebreid literatuuronderzoek van LBP Sight, in opdracht van RVO⁴ wijst uit dat laagfrequent geluid is meegenomen in het geluidsspectrum dat in Nederland standaard wordt onderzocht. De Nederlandse geluidnormen geven voorts een mate van bescherming tegen LFG die vergelijkbaar is met de buitenlandse (Deense en Duitse) normen.

In verschillende zaken is reeds door de bestuursrechter geoordeeld dat de normen in het Activiteitenbesluit toepasbaar en handhaafbaar zijn.⁵ De geluidnorm is bovendien gebaseerd op een dosis-effectrelatie⁶ en dus onafhankelijk van de omgeving of het achtergrondgeluid. Een laag achtergrondgeluidniveau is derhalve geen reden een andere norm te hanteren.

Regelgeving in andere landen

In juli 2015 is door het Kennisplatform Windenergie (onder begeleiding van het RIVM) een kennisbericht opgesteld ten aanzien van geluid van windturbines. Uit dit bericht blijkt dat de grenswaarde voor het geluid van windturbines verschilt in diverse Europese landen. Uit de Kamerbrief van 14 maart 2016 en onderliggende onderzoeken⁷ blijkt dat de Nederlandse norm niet substantieel afwijkt van de normen in andere Europese landen. Daarnaast komt de norm vrijwel overeen met de aanbevelingen van de WHO voor beperkingen van het geluidniveau in de nacht. Er is geen aanleiding om aan te nemen dat de Nederlandse regelgeving verouderd of ontoereikend zou zijn.

Pulsgeluid

In het onderzoek van TNO⁸ dat ter onderbouwing van de geluidnorm is uitgevoerd, is reeds rekening gehouden met het pulserende karakter van het geluid van windturbines. Bij uitspraak van 6 mei 2015⁹, heeft de Afdeling overwogen dat gelet op het feit dat kan worden voldaan aan de norm uit artikel 3.14a, eerste lid, van het Activiteitenbesluit milieubeheer die specifiek voor windturbines is opgesteld, het betrokken bestuursorgaan zich in redelijkheid op het standpunt kon stellen dat voldoende rekening was gehouden met het pulserende karakter van het geluid van windturbines. In de zienswijzen zijn er

³ Te vinden op <https://www.rijksoverheid.nl/documenten/kamerstukken/2014/04/01/laagfrequent-geluid-van-windturbines>

⁴ DENB 138006, september 2013

⁵ Zie o.a. ECLI:NL:RVS:2012:BV3215 en ECLI:NL:RVS:2016:1228

⁶ 'Hinder door geluid van windturbines, dosis - effectrelaties op basis van Nederlandse en Zweedse gegevens', TNO, 2008-D-R1051/B

⁷ IENM/BSK-2016/55583

⁸ 'Hinder door geluid van windturbines, dosis - effectrelaties op basis van Nederlandse en Zweedse gegevens', TNO, 2008-D-R1051/B

⁹ ECLI:NL:RVS:2015:1470

geen omstandigheden aangedragen waardoor dat in dit geval anders zou zijn. Nu is aangetoond dat voldaan kan worden aan de geluidnormering uit het Activiteitenbesluit, vormt het pulserende karakter van het geluid geen belemmering voor de realisatie van het windturbinepark.

Maatwerkvoorschriften

Het Activiteitenbesluit is van toepassing op alle windturbines. Dat biedt slechts in twee specifieke situaties ruimte voor het stellen van maatwerkvoorschriften, namelijk bij de cumulatie van geluid als gevolg van een andere windturbine of een andere combinatie van windturbines en bij bijzondere lokale omstandigheden. Bovendien betreft dit een mogelijkheid en geen verplichting.

Cumulatie

Indien een combinatie van windturbines van verschillende inrichtingen ertoe leidt dat de geluidnormen worden overschreden, kan het bevoegd gezag een lagere waarde vaststellen per inrichting, zodat deze gezamenlijk voldoen aan de norm. De cumulatieve geluidbelasting op woningen van derden vanwege Windpark Hulteweg in combinatie met de nabijgelegen andere windturbines voldoet aan de normen voor één inrichting zoals opgenomen in artikel 3.14a van het Activiteitenbesluit. Gelet op het vorenstaande bestaat er derhalve geen aanleiding om vanwege cumulatie maatwerkvoorschriften vast te stellen en zodoende bestaat er ook geen aanleiding om op dit punt een voorschrift in het bestemmingsplan op te nemen.

Bijzondere lokale omstandigheden

Bij bijzondere lokale omstandigheden biedt artikel 3.14a, derde lid, van het Activiteitenbesluit de mogelijkheid om geluidnormen met een andere waarde vast te stellen. Er is geen definitie gegeven van deze bijzondere lokale omstandigheden. Uit de nota van toelichting op het Activiteitenbesluit blijkt echter dat de wetgever hier bijvoorbeeld wettelijk aangewezen stiltegebieden bedoelt. Een stille omgeving is op zichzelf geen omstandigheid die aanleiding geeft tot het stellen van maatwerkvoorschriften voor een afwijkende norm ter plaatse van een geluidgevoelig object. Daarnaast is in dit kader ook van belang dat de normen zijn gebaseerd op een dosis-effectrelatie. Daarmee zijn ze onafhankelijk van het achtergrondgeluidniveau.

In de toelichting bij het bestemmingsplan is, op basis van het uitgevoerde akoestisch onderzoek, geconcludeerd dat de geluidbelasting als gevolg van de komst van de nieuwe windturbines leidt tot een aanvaardbaar woon- en leefklimaat. Verder zijn in de omgeving van de betreffende inrichtingen ook geen andere bijzondere omstandigheden aan te wijzen. Gezien het voorgaande bestaat geen aanleiding om maatwerkvoorschriften vanwege bijzondere lokale omstandigheden op te leggen en zodoende bestaat er ook geen aanleiding om op dit punt een voorschrift in het bestemmingsplan op te nemen.

Handhaving

Net zoals de inhoud van de geluidsnormen, staat de wijze van handhaving hiervan niet ter discussie in deze besluitvormingsprocedure. Na het in gebruik nemen van het nieuwe windpark, zal de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) toezicht houden op het naleven van de geluidsnormen door de initiatiefnemers. Een belanghebbende die meent dat een (of meer) windturbine(s) uit het windpark niet voldoen aan de wettelijke normen,

kan een verzoek tot handhaving indienen bij de gemeente en/of de RUD. De RUD controleert of de klacht terecht is en indien dat het geval is, kan de exploitant van het windpark tot bestuursrechtelijke naleving worden gedwongen. Voorts wordt gewezen op de uitspraak van de Afdeling Bestuursrechtspraak van de Raad van State van 8 februari 2012¹⁰, waarin de Afdeling overwogen heeft dat er geen aanleiding bestaat voor het oordeel dat artikel 3:14a van het Activiteitenbesluit, waarin de relevante geluidnormen zijn opgenomen, onverbindend is voor wat betreft de meetbaarheid en handhaafbaarheid van deze normen.

4.4 Slagschaduw

Ten behoeve van de besluitvorming is een onderzoek naar slagschaduwhinder verricht, dat onder meer als bijlage bij de plantoelichting is opgenomen. Hieruit blijkt dat na de realisatie van het windpark, overal kan worden voldaan aan de geldende norm uit artikel 3.12 van de Activiteitenregeling.

Van het worst case turbintype dat is opgenomen in de aanvragen voor een omgevingsvergunning is aan de hand van berekende slagschaduwcontouren aangetoond dat kan worden voldaan aan de gestelde norm. De windturbines moeten van een regeling worden voorzien om aan deze norm te kunnen voldoen (een zogeheten stilstandregeling door middel van een stilstandvoorziening). In de Activiteitenregeling en in de omgevingsvergunning voor milieu zijn daarvoor voorschriften opgenomen. Hiermee wordt zeker gesteld dat in de toekomstige situatie wordt voldaan aan de geldende normen voor het voorkomen van mogelijke slagschaduwhinder, waarbij tevens sprake is van een goede ruimtelijke ordening.

Na het in werking nemen van het nieuwe windpark, zal de Regionale Uitvoeringsdienst Drenthe (RUD) toezicht houden op het naleven van de normen door de initiatiefnemers. De wijze van handhaving van deze normen staat niet ter discussie in deze besluitvormingsprocedure.

4.5 Externe veiligheid

Voor de beoordeling van de veiligheidsrisico's als gevolg van de plaatsing van het windpark, is de actuele versie van het handboek risicozonering windturbines (versie 3.1) gehanteerd. Waar op basis van het handboek een risico te verwachten is, is specifiek onderzoek verricht. Op basis van deze informatie oordeelt de gemeente dat sprake is van een aanvaardbaar risico.

Bladbreek en gondelval

In het externe veiligheidsonderzoek, dat onder meer als bijlage bij de plantoelichting is opgenomen, is onder andere het scenario bladworp en gondelval - dat ziet op het vallen van (delen van) de rotor en de gondel - getoetst op gevoelige bestemmingen en eventuele installaties. Hieruit blijkt dat aan alle veiligheidsnormen wordt voldaan. Het aspect externe veiligheid is in voldoende mate onderzocht, waarbij gebruik is gemaakt van het actuele handboek risicozonering windturbines en er bestaat geen aanleiding om te twijfelen over de uitkomsten.

¹⁰ ECLI:NL:RVS:2012:BV3215.

Hoewel agrarische percelen en ontsluitingswegen geen kwetsbaar of beperkt kwetsbaar object zijn in de zin van het Bevi, dient in het kader van een goede ruimtelijke ordening beoordeeld te worden of ter plaatse sprake is van een aanvaardbare mate van plaatsgebonden risico. Gezien de relatief korte tijd dat personen op deze percelen aanwezig zijn (geen verblijfsruimte), alsmede de zeer beperkte kans op een ernstig incident (eens in de circa 1.000 jaar kan een ernstig incident worden verwacht, waarbij nog niet gezegd is dat op dat moment een persoon zich binnen de werpafstand bevindt en dan ook geraakt zal worden), wordt dit risico aanvaardbaar geacht.

Veiligheidsprotocol

De veiligheid als gevolg van ijsafzetting op de windturbine is een aspect dat speelt tijdens de exploitatiefase. De NWEA heeft het protocol 'Veiligheidsprotocol Ijsafzetting Windturbines' (2016) opgesteld, waarin suggesties worden gedaan ter verhoging van de veiligheid. Zo kunnen ijsdetectiesystemen toegevoegd worden. De initiatiefnemer heeft de aanvraag aangevuld met de wens conform dit protocol de windturbine te voorzien van een ijsdetectiesysteem. Dit zal in de omgevingsvergunningen voor de activiteit bouwen worden opgenomen.

4.6 Cultuurhistorie en archeologie

De windturbines hebben geen effect op monumenten. Bij monumenten is alleen het gebouw of een deel van het gebouw beschermd. Er is geen sprake van een externe werking en dus geen sprake van een effect door het windpark op monumenten. Daarnaast heeft in het kader van het bestemmingsplan archeologisch onderzoek plaatsgevonden om zekerheid te verkrijgen over eventuele aanwezige waarden in de ondergrond. Het archeologisch onderzoek is als bijlage bij de plantoelichting opgenomen. Hieruit is gebleken dat de plaatsing van de windturbines niet tot onaanvaardbare gevolgen voor archeologische waarden leidt.

4.7 Landschap

Bij de totstandkoming van de windturbineopstelling die in het bestemmingsplan is opgenomen, is de landschappelijke uitstraling van het windpark uitgebreid beoordeeld. Er is onder andere gebruik gemaakt van een 3D model en fotovisualisaties. Verwezen wordt naar paragraaf 4.4 van de toelichting. In zijn algemeenheid geldt, dat er geen recht bestaat op een onaangetast uitzicht. Wel dient de impact op het uitzicht en de landschappelijke inpasbaarheid beoordeeld te worden. Het ruimtelijk ontwerp van het windpark sluit aan bij het bedrijfsterrein, infrastructuur en de bestaande zwermopstelling van windturbines die zich op en bij het grensoverschrijdende bedrijventerrein Europark bevinden. Daarmee wordt ruimtelijke samenhang gecreëerd. Omdat de bestaande en de nieuwe turbines zich als een zwerm presenteren en op onregelmatige onderlinge afstanden van elkaar staan in plaats van in een vaste lijn of regelmatig grid, zijn zowel de reeds aanwezige onderlinge afmetingsverschillen tussen de bestaande turbines alsook de toekomstige afmetingsverschillen na realisatie van windpark Hulteweg op afstand moeilijk direct waarneembaar en als storend aspect te ervaren. Dit blijkt ook uit de fotomontages. Deze beoordeling heeft mede geleid tot de nu gekozen windturbineopstelling, waarbij de effecten van windpark Hulteweg op het landschap en het uitzicht in het kader van een brede belangenafweging aanvaardbaar worden geacht.

Opstelling

De windturbineopstellingen zijn zodanig gepositioneerd dat zij aansluiten bij het cluster van bestaande windturbines. Kenmerkend is dat het cluster niet in een vaste lijn of regelmatig grid is opgesteld en dat er (geringe) variaties in dimensies en onderlinge afstand aanwezig zijn.

4.8 Licht

Obstakelverlichting

Op grond van internationale burgerluchtvaartregelgeving hanteert de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T), met het oog op luchtvaartveiligheid, reeds enkele jaren eisen voor het aanbrengen van obstakelmarkering en obstakelverlichting op windturbines. Deze eisen zijn gebaseerd op internationale afspraken over obstakelverlichting die nog niet in nationale wetgeving zijn verankerd. Onlangs zijn de normen aangepast, ter beperking van lichthinder met behoud van luchtvaartveiligheid.

Om aan de normen te voldoen zijn meerdere varianten van verlichting mogelijk. Naast de 'traditionele' variant zoals die tot voor kort was voorgeschreven, is het nu mogelijk om reductie van verlichting toe te passen op momenten dat voor de luchtvaartveiligheid volstaan kan worden met minder (sterke) verlichting. De traditionele variant die uitgaat van de sterkste verlichting, is in feite de worst case variant. De gemeente acht verlichting conform deze worst case variant aanvaardbaar in de omgeving. Om deze reden is in het bestemmingsplan geen voorschrift opgenomen dat een reductie van verlichting vereist is.

De initiatiefnemers hebben een verlichtingsplan uitgewerkt dat is gebaseerd op de (nieuwe) eisen van de Inspectie Leefomgeving en Transport (IL&T). In het verlichtingsplan wordt gestreefd naar een minimale zichtbaarheid van de verlichting vanaf de grond binnen de grenzen van de geldende regelgeving. Windpark Hulteweg zal worden voorzien van witte, knipperende dagverlichting en rode, vast brandende nachtverlichting. Daarnaast zal ook gebruik worden gemaakt van de mogelijkheid om de lichtintensiteit te regelen in afhankelijkheid van de zichtbaarheid in de schemer- en nachtluchtperiode. Bij goed zicht wordt de lichtintensiteit gereduceerd. Dit leidt tot de minste lichthinder voor de omgeving.

In overleg met IenM en IL&T kan in het geval van bijvoorbeeld nieuwe technieken of minder strenge richtlijnen een nieuw verlichtingsplan worden opgesteld op grond waarvan eventuele lichthinder voor de omgeving nog verder kan worden beperkt.

Verlichting verstoort in zekere mate het nachtelijke landschappelijke beeld. Een minimale verlichting is noodzakelijk voor de luchtvaartveiligheid, zoals hiervoor aangegeven. Het streven is om de nachtverlichting te minimaliseren en zo min mogelijk obstakelverlichting toe te passen. De voornoemde verstoring is in dit geval aanvaardbaar vanwege het belang van de luchtvaartveiligheid. Verder vormt 'duisternis' geen specifiek beschermd landschappelijke waarde van het plangebied. Duisternis valt onder de provinciale kernkwaliteit 'rust', waarvoor alleen Natura 2000 gebieden, Nationale Landschappen en Nationale parken zijn aangewezen in de Beleidskaart Rust. Een dergelijke aanwijzing geldt niet voor het gebied waar het windpark wordt gerealiseerd en heeft geen externe werking.

Lichthinder (reflectie)

In artikel 3.13 van de Activiteitenregeling is tevens opgenomen dat hinder als gevolg van reflectie wordt voorkomen door aanbrengen van een anti-reflecterende coating op de windturbines. Dit zal ook voor het windpark in het plangebied worden toegepast. Het meten van reflectiewaarden vindt plaats overeenkomstig NEN-EN-ISO 2813 of een daaraan ten minste gelijkwaardige meetmethode. De Raad van State heeft geoordeeld dat hierbij voor wat betreft de aanvaardbaarheid in het kader van een goede ruimtelijke ordening in redelijkheid kan worden aangesloten (Uitspraak 201504506/1/R6, 4 mei 2016).

4.9 Gezondheid

Naar de effecten van windturbines op de gezondheid door omwonenden, is door het Rijks Instituut voor Volksgezondheid en Milieu (RIVM) in 2013 onderzoek gedaan (Van Kamp e.a. RIVM Rapport 2000 01, 2013). Het geluid van windturbines is minder luid dan van andere bronnen, zoals verkeer en industrie, maar wordt sneller als hinderlijk ervaren. Dit wordt vooral veroorzaakt door het karakter van het geluid (zoeven en zwiepen).

In 2015 heeft het Kennisplatform Windenergie (RIVM, RuG, GGD Amsterdam en ECN) een "Kennisbericht Geluid van windturbines" uitgebracht. Hieruit blijkt dat op basis van de beschikbare studies een duidelijk verband is aangetoond tussen windturbines en hinder. Tussen (laagfrequent) windturbinegeluid en gezondheidseffecten, zoals vermoeidheid, hoge bloeddruk en windturbinesyndroom is geen verband aangetoond.

Naast de blootstelling aan geluid spelen persoonlijke factoren en de feitelijke situatie een rol bij de mate waarin mensen hinder door windturbines ervaren. Zo blijkt dat mensen bij gelijke geluidsniveaus meer hinder ondervinden als zij vanuit huis een windturbine kunnen zien. Ook economische aspecten beïnvloeden hinder door windturbines: mensen die een economisch belang hebben bij een windturbine rapporteren minder hinder. Andere factoren waarmee bij de interpretatie van hinderscores rekening moet worden gehouden, zijn de mate waarin mensen gevoelig zijn voor geluid, de afbreuk van privacy en sociale acceptatie.

Geconcludeerd wordt dat sommige mensen hinder ervaren (zoals irritatie, boosheid en onbehagen) als zij het gevoel hebben dat hun omgevings- of levenskwaliteit verslechtert door de plaatsing van windturbines. Hierdoor kunnen gezondheidsklachten ontstaan. Op basis van de huidige wetenschappelijke inzichten is voor directe effecten van windturbines op de gezondheid geen bewijs.

In het bestemmingsplan zijn alle relevante effecten beschreven, zo ook geluidhinder, de effecten van slagschaduw en de visuele hinder. Effecten zijn, waar mogelijk, kwantitatief of meetbaar en ook op kaart in beeld gebracht. De vertaling van de genoemde effecten naar gevolgen voor de gezondheid van omwonenden is onderwerp van discussie. Gezondheidseffecten, zoals slaapverstoring, worden niet alleen bepaald door geluidhinder, slagschaduw en visuele hinder, maar ook bijvoorbeeld door de mate van betrokkenheid, financieel voor- of nadeel bij de turbines en de houding ten opzichte van duurzaamheid en landschap. Een eenduidige relatie tussen gezondheidsklachten en windturbines is voorsnog niet wetenschappelijk vastgesteld. Er is derhalve geen aanleiding om te stellen dat het besluit over dit windpark niet kan worden genomen.

Reactie op zienswijzen

Zienswijze 1: TenneT TSO B.V.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
1	a	<p>Onlangs is via de Staatscourant bekend gemaakt dat het bovengenoemde bestemmingsplan ter inzage ligt. Van de mogelijkheid om een zienswijze in te dienen maakt TenneT BSO B.V. bij deze gebruik.</p> <p>In de nabijheid van het nu ter inzage liggende bestemmingsplan en ontwerp-omgevingsvergunning (zaaknummer 4513-2017) bevindt zich de 110.000 Volt hoogspanningsverbinding Coevorden – Coevorden Europark.</p>	Ter kennisgeving aangenomen.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
1	b	<p>Leveringszekerheid Voor eigenaren van hoogspanningsinfrastructuren zoals TenneT, is het van groot belang om de leveringszekerheid van elektriciteit te kunnen garanderen. Bij de Elektriciteitswet 1998 (de E-wet) is TenneT aangewezen als beheerder van het landelijk hoogspanningsnet. Zij is daarmee verantwoordelijk voor een ongestoorde werking van dit net. Een zeer belangrijke kerntaak van TenneT is dan ook het optimaal beheren, onderhouden en veiligstellen van nieuw te realiseren en gerealiseerde assets ten behoeve van een ongestoorde ligging daarvan gedurende de gehele levensfase. Uitgangspunt is dat deze vitale en zware infrastructuur een gepaste bescherming kent, verankerd in een duurzaam liggingsregime. De aanwezigheid van deze hoogspanningsverbinding kan beperkingen opleveren voor het gebruik van de gronden. Hierbij zijn onder meer aspecten aan de orde waaronder de veiligheid van personen en goederen, de aan te houden veiligheidsafstanden, de bereikbaarheid van hoogspanningsverbindingen en de benodigde ruimte voor het uitvoeren van onderhouds- en herstelwerkzaamheden. Daarom zijn o.a. werkzaamheden binnen de belemmerde strook van een hoogspanningsverbinding onderhevig aan goedkeuring van TenneT. Bij de beoordeling voor de plaatsen van de windturbines is geen rekening gehouden met de aanwezige hoogspanningsverbinding. De aanwezigheid van deze hoogspanningsverbinding levert beperkingen op voor het gebruik van de gronden.</p>	<p>Het plangebied van het bestemmingsplan Windpark Hulteweg kent geen overlap met de daadwerkelijke hoogspanningsverbinding. Wel ligt voor een beperkt deel het plangebied in de belemmerde strook van de hoogspanningsverbinding, die bedoeld is voor de aanleg en beheer van de verbinding en het voorkomen van ingrepen die de verbinding aantasten. In het deel van het plangebied waar de belemmerde strook van de hoogspanningsverbinding ligt is niet de realisatie van de windturbine voorzien. Wel mogen, op grond van dit bestemmingsplan, aan het windpark verwante voorzieningen gerealiseerd worden, zoals een kraanopstelplaats. Naar aanleiding van de zienswijze van TenneT is de begrenzing van het plangebied aangepast en verkleind, zodat de belemmerde strook niet langer in het plangebied ligt. Daarmee worden geen nieuwe gebruiksmogelijkheden geboden die kunnen leiden tot directe aantasting van de hoogspanningsverbinding. In 1c wordt ingegaan op de indirecte invloed van het windpark op de (veiligheid van de) hoogspanningsverbinding.</p>	Plangebied bestemmingsplan verkleinen (buiten de belemmering enzone van de hoogspanningsverbinding)
1	c	<p>Niet getoetst Uit het plan blijkt niet dat er, voor wat betreft de aanwezigheid van deze hoogspanningsverbinding, getoetst is aan het Handboek Risicozonering windturbines van 2013 (HRW 2013). Zoals onder 'indirecte risico's' aangegeven bedraagt de maximale werpafstand bij overtoeren 338 meter.</p>	Naar aanleiding van de zienswijze en in overleg met TenneT is een aanvullende toetsing verricht op basis van het Handboek Risicozonering Windturbines 2013 herziene versie 3.1 sept. 2014. Daaruit blijkt dat er een zeer kleine kans is dat de hoogspanningskabel door een ongeval	Paragraaf externe veiligheid in de toelichting aanvullen.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
	<p>In de buurt van het geplande gebied voor windturbine 1 is op ca. 66 meter een ondergrondse hoogspanningsverbinding gesitueerd die in beheer is bij onze organisatie. Windturbines kunnen de leveringszekerheid in gevaar brengen doordat er een kans bestaat dat een falende windturbine (of onderdelen daarvan) de hoogspanningsinfrastructuur van TenneT (deels) beschadigt. Dit heeft een grote impact op de omgeving en naar onze mening had de hoogspanningsverbinding dan ook meegenomen moeten worden onder directe risico's.</p> <p>TenneT heeft dan ook niet kunnen oordelen of wordt voldaan aan de door TenneT gewenste afstanden zoals genoemd in het HRW 2013. Hierdoor kan geen inschatting worden gemaakt omtrent het risico dat wordt gelopen ten aanzien van de leveringszekerheid als gevolg van de plaatsing van de windturbines en kan ook geen uitspraak worden gedaan of plaatsing van de windturbines door TenneT geaccepteerd kan worden.</p> <p>Wij willen u dan ook verzoeken om contact op te nemen met TenneT (voor zover dat niet is gebeurd), zodat wij kunnen toetsen of de positionering van windturbine 1 acceptabel is.</p>	<p>met de windturbine wordt beschadigd, het faalrisico is berekend op een kans van $3,64 \times 10^{-5}$ per jaar. Het onderzoek is voorgelegd aan TenneT. Voor TenneT is dit risico aanvaardbaar. De gemeente acht de oprichting van de windturbine in relatie tot de hoogspanningsverbinding ruimtelijk aanvaardbaar. De toelichting van het bestemmingsplan is met deze gegevens aangevuld.</p>		
1	d	<p>Vooroverleg Wij verzoeken u om binnen uw gemeente TenneT TSO B.V. op te nemen in de procedure van vooroverleg ex. art. 3.1.1 lid 1 Bro, zodat wij vroegtijdig bij plannen worden betrokken en tijdig een reactie kunnen indienen.</p>	<p>Ter kennis aangenomen. Verzoek zal worden ingewilligd.</p>	<p>De reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Zienswijze 2: Provincie Drenthe

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
2	a	<p>Volgens kennisgeving van 16 maart 2017 ligt als gevolg van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening met ingang van 17 maart 2017 gedurende 6 weken voor een ieder ter inzage het ontwerpbesluit met bijbehorende stukken tot vaststelling van het bestemmingsplan windpark Hulteweg in Coevorden. Dit bestemmingsplan voorziet, samen met het bestemmingsplan "windpark Weijerswold", in de realisatie van 21 MW aan windenergie. Met genoegen constateren wij dat met de realisatie van deze turbines invulling wordt gegeven aan onze gezamenlijke ambities voor de productie van duurzame energie. Hiermee wordt de nog resterende taakstelling voor de gemeente Coevorden ingevuld.</p> <p>In de door de provinciale staten vastgestelde Omgevingsvisie Drenthe is proactief aangegeven welke onderdelen van het ruimtelijke beleid van de provincie van provinciaal belang worden geacht. Op 28 juli 2016 is in het kader van vooroverleg, zoals bedoeld in artikel 3.1.1 Besluit ruimtelijke ordening, door ons advies uitgebracht over het voorontwerp bestemmingsplan.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>De reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>In onze reactie is aangegeven dat de volgende aspecten van provinciaal belang worden geacht:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Windenergie - Milieu- en leefomgevingskwaliteit - Landschap - Archeologie - Aardkundige waarden - Externe veiligheid <p>Wij hebben geconstateerd dat de door ons gemaakte opmerkingen in het plan zijn voorzien van een goede gemeentelijke reactie. Het provinciaal belang is op een voldoende wijze in het plan opgenomen.</p> <p>Indien het ontwerp bestemmingsplan ongewijzigd wordt vastgesteld mag u ervan uitgaan dat wij geen reactieve aanwijzing zullen geven.</p>		

Zienswijze 3: Bewoners Scheerseweg 7 te Holthone

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
3	a	<p>Huidig bestemmingsplan distributiecentrum Leeuwerikenveld 2 vastgesteld op 1 juli 2010. Zie ook Staatscourant nr. 11179 van 14 juli 2010.</p> <p>Opgedragen voorschriften bij het vaststellen van dit huidige bestemmingsplan door de provincie Drenthe aan de gemeente Coevorden.</p> <p>In dit bestemmingsplangebied, voorheen deel uitmakend van het weidegebied Coevorder Mars dat in de zuidelijke richting overgaat in het beekdallandschap van De Kleine Vecht, zijn ten zuiden van dit plangebied waardevolle beekdalgronden gelegen.</p> <p>Op de meest zuidoostelijke locatie van dit plangebied bevindt zich een eskop. Dit is een waardevol aardkundig en cultuurhistorisch element in dit gebied.</p> <p>In deze omgeving mag niet gebouwd worden.</p> <p>De gemeente Coevorden is door de provincie Drenthe op de vingers getikt, omdat de bouwhoogte in dit gebied niet meer als 15 meter hoogte mag bedragen, waarbij reclamezuilen van maximaal 20 meter niet aanvaardbaar zijn.</p> <p>De overhang ligt in de directe nabijheid van de waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheere (rijksmonument) en De Groote Scheere en het waardevolle historische landschap daaromheen.</p> <p>Reclamezuilen zijn hier niet op zijn plaats en detoneren het gehele gebied.</p> <p>Zoals eerder aangegeven vindt de provincie het geen pas, dat reclamezuilen met een dergelijke hoogte zich in het waardevolle landschap zullen manifesteren.</p> <p>In de directe nabijheid is het landschap op goede wijze ingevuld met de zogenaamde "Poort van Drenthe". Het</p>	<p>Met voorliggend bestemmingsplan wordt het bestaande planologische regime aangepast en worden windturbines met een dergelijke hoogte mogelijk gemaakt.</p> <p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7).</p> <p>De provincie Drenthe heeft aangegeven in te kunnen stemmen met het bestemmingsplan (zie zienswijze 2).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>betreft het gebied van het beekdallandschap van de Kleine Vecht.</p> <p>Dit gebied mag niet verstoord worden door hoge reclamemasten hoger dan 15 meter, omdat de hoogte van de bebouwing ook op 15 meter moet worden vastgesteld.</p> <p>De afronding aan de westrand van het plangebied Leeuwerikenveld 2 moet worden voorzien d.m.v. de bestemming groen in combinatie met de bestemming water.</p> <p>Zorgvuldige inpassing van de zogenaamde “randen” zijn van provinciaal belang, met name de westrand als de overgang naar het waardevolle cultuurhistorische landschap (buitengebied Coevorden) dient dan ook zorgvuldig te worden ingevuld.</p> <p>Daarbij kan een kwaliteitsslag worden gemaakt door het groen uit te voeren met opgaande beplanting (struik- en boomvormers).</p> <p>Resumé: In dit gebied Leeuwerikenveld 2 is wel een uitzondering gemaakt voor zendmasten met een maximale hoogte van 40 meter, maar niet voor 2 windturbines (Kwind 1 en Kwind 2) met een minimale hoogte van 150 meter.</p>		
3	<p>b</p> <p>Zoals blijkt wil de gemeente Coevorden twee afzonderlijke goedgekeurde bestemmingsplannen (Leeuwerikenveld 2/distributiecentrum) en het bestemmingsplan buitengebied van Coevorden wijzigen in 1 nieuw bestemmingsplan ten behoeve van het windpark Hulteweg Coevorden.</p> <p>Deze samenvoeging van de bestemmingsplannen voor 3 industriële windturbines is onacceptabel en juridisch onmogelijk, omdat er momenteel 2 aparte goedgekeurde en vastgestelde bestemmingsplannen in werking zijn voor deze 2 gebieden. Dit moet dus zorgvuldig (apart) behandeld worden, waarbij omwonenden, vooraf, volledige inspraak kunnen krijgen.</p>	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, ‘windpark Hulteweg’ betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende bestemmingsplannen worden slechts gedeeltelijk aangepast of aangevuld, voor het overige blijven de desbetreffende bestemmingsplannen van kracht. Het bestemmingsplan voor windpark Hulteweg is op de wettelijk voorgeschreven wijze tot stand gekomen en kent een zorgvuldig doorlopen procedure met voldoende mogelijkheden voor reactie door omwonenden.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
3	<p>c</p> <p>Zoals onderstaand ook blijkt is er voor windturbines een apart bestemmingsplan vastgesteld voor het Europark en in werking getreden, waarvan inmiddels ook al fors is afgeweken door de gemeente Coevorden, door vergunning af te geven voor extra windturbines.</p> <p>Dit huidige bestemmingsplan DE HEEGE-WEST / DE MARS (windturbines) is vastgesteld op 21 oktober 2010.</p> <p>In dit bestemmingsplan wordt door de provincie Drenthe gesteld dat:</p>	<p>In het raadsbesluit van 22 maart 2016 is besloten hoe Coevorden de bijdrage aan de duurzame energieopwekking binnen de provincie zal vormgeven: drie windturbines in Europark e.o. en vier windturbines nabij Weijerswold. Dit besluit is in vertaald voorliggend bestemmingsplan. De aangehaalde citaten dateren van voor dit raadsbesluit en uit een periode dat nog geen sprake was van een Energieakkoord, provinciale</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p><i>De locatie Europark en het gebied ten zuiden daarvan (defensieterrein) is door de provincie aangewezen als enige locatie waar binnen door de provincie meegewerkt zal worden aan de ontwikkeling van windturbines.</i></p> <p><i>Op het Europark is ruimte voor windturbines die samen een vermogen hebben van ongeveer 15 MW. (5 turbines van 3 MW)</i></p> <p>Momenteel staan er in het Europark aan de Nederlandse kant al 7 windturbines, waarbij ook is afgeweken van het huidige bestemmingsplan, door extra windturbines erbij te plaatsen zonder enig overleg en inspraak van omwonenden!</p> <p>In het buitengebied van Coevorden, waar volgens het geldende bestemmingsplan buitengebied geen windturbines geplaatst mogen worden, is door de gemeente Coevorden toch toestemming gegeven om een afwijkende windturbine te plaatsen ten zuiden van het Europark in het agrarische buitengebied (windturbine Brill). Wij vinden deze handelswijze van de gemeente Coevorden zeer verwerpelijk.</p> <p>Samen zouden deze 8 windturbines volgens de gemeente Coevorden een vermogen opleveren van 20,35 MW. Volgens onze onderbouwde berekening is dat overigens als 23,35 MW.</p> <p>Wij willen van de gemeente Coevorden onderbouwd met feitelijke documenten het juiste aan MW aangetoond hebben van de 8 windturbines die nu al geplaatst zijn.</p> <p>Daarnaast zijn er ook nog eens 4 windturbines aan de Duitse kant in het grensoverschrijdend Europark.</p> <p>Tezamen vormen deze 12 windturbines al veel overlast voor de direct omwonenden en geven een zeer onrustig beeld (zwerm opstelling) waarbij ook nog steeds de obstakel verlichting niet is afgeschermd, ondanks de eerdere toezeggingen van de gemeente Coevorden aan het bewonersplatform 2015.</p>	<p>taakstelling en gemeentelijke structuurvisie. Voor de realisatie van de bestaande windturbines zijn de wettelijk voorgeschreven procedure gevolgd.</p>	
3	<p>d</p> <p>MER Europark</p> <p>Voor de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Coevorden is op 10 oktober 2012 een MER gepubliceerd welke is opgesteld door ARCADIS. Dit MER rapport is onderdeel geworden van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013. Onder 6.2.4 wordt in dit rapport de beschikbare ruimte (zoekgebieden) voor windturbines aangegeven, te weten:</p> <p>Zoekgebied 1 Weijerswold Zoekgebied 2 Europark (industrieterrein)</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'procedure algemeen' (1.4) en 'landschap' (4.7).</p> <p>In de structuurvisie 2013-2023 is deze locatie aangewezen voor windenergie. De structuurvisie is volgens de gebruikelijke zorgvuldige wijze tot stand gekomen.</p> <p>De lijnopstelling is alleen vanuit beperkte posities waar te nemen. Provincie en welstand hebben</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Deze MER is uitgevoerd voor 5 windturbines met een maximaal vermogen van 15 MW. Zoals blijkt uit figuur 20, pagina 73 van dit MER rapport betreft dit het vastgestelde zoekgebied in het Europark en niet Europark en omgeving.</p> <p>Het MER rapport vermeldt verder: Door de omvang van nieuwe windturbines zullen ze echter ver buiten de locatie te zien zijn. Zij zullen een beeld vormen met de bestaande windturbines.</p> <p>Dit is al een verspreide opstelling en de kans dat nieuwe windturbines tot een nog onrustiger beeld zullen leiden is groot. Vooral vanuit de open gebieden in het noordwesten zullen de turbines zichtbaar zijn.</p> <p>Dit gebied is door de waardevolle openheid ruimtelijk kwetsbaarder. Voorkom het “strooien” van windturbines. Dit zal landschappelijk een zeer onrustig en daarmee onwenselijk beeld geven.</p> <p>Zoals blijkt uit dit MER rapport is voor de structuurvisie van de gemeente Coevorden alleen Europark aangewezen als zoekgebied voor windenergie.</p> <p>De locaties van de nieuw te plaatsen windturbines betreffen niet het Europark, terwijl de gemeente Coevorden stelt dat de nieuwe windturbines een uitbreiding op het Europark zou betreffen, waarbij de nieuwe windturbines worden geplaatst aan het Coevorderkanaal, zie persbericht van 16 december 2014 van de gemeente Coevorden.</p> <p>Naar nu blijkt wil de gemeente Coevorden de nieuwe windturbines plaatsen aan de Hulteweg. Dit is niet aan het Coevorderkanaal. Omwonenden zijn doelbewust misleid door dit persbericht.</p> <p>De herkenbaarheid van de opstelling Over het algemeen worden de lijnen van de nieuwe windturbines binnen het windpark gekoppeld aan historische of landschappelijke structuren, zodat de nieuwe windturbines in een lijnopstelling langs het Coevorderkanaal geplaatst moeten worden voor een goede ruimtelijke inpassing. Met deze nieuwe “rommelige” opstelling aan de Hulteweg krijgen omwonenden een negatief/groot horizon beslag en het gevoel van insluiting.</p>	<p>ingestemd met de plannen. Gezien de aanwezigheid van een aansluiting met de reeds aanwezige turbines op en nabij het Europark is de gemeente na een brede belangenafweging van oordeel dat met dit plan sprake is van een goede ruimtelijke ordening.</p>	

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
3	e	<p>Vormvrije MER plicht De gemeente Coevorden stelt dat kan worden volstaan met een vormvrije MER plicht, omdat de 3 nieuw te plaatsen windturbines gezamenlijk een vermogen zouden hebben van minder dan 15 MW, zodat geen volledige MER plicht noodzakelijk zou zijn.</p> <p>Omdat het een uitbreiding van het Europark betreft met straks een totaal vermogen van meer dan 30 MW eisen wij een volledige MER plicht waarbij het totale windpark in een nieuwe MER wordt getoetst. De huidige MER is immers uitgegaan van maximaal 15 MW.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3). In de planregels van het bestemmingsplan wordt geborgd dat het vermogen per turbine ten hoogste 3,6 MW mag bedragen. De uitbreiding betreft dus geen 30 MW, maar maximaal 3x 3,6 MW.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
3	f	<p>Monitor wind op land, definitief vastgesteld door het Rijk en de Provincie op 25 juni 2014. In deze monitor wind op land is definitief vastgesteld dat de gemeente Coevorden de mogelijkheid krijgt van de provincie en het rijk om het windpark uit te breiden op het Europark, omdat daar nog ruimte zou zijn.</p> <p>Daarnaast heeft de gemeente Coevorden het gebied nabij Weijerswold in hun structuurvisie aangewezen als zoekgebied voor uitbreiding van windenergie. Europark en omgeving is dus nimmer vastgesteld als zoekgebied voor windenergie door rijk en provincie.</p> <p>Vastgesteld regieplan windenergie Drenthe door de Provinciale Staten van Drenthe op 24 september 2014. De gemeente Coevorden krijgt de ruimte de overeengekomen 40 MW uiterlijk in 2020 te realiseren op de locaties Europark en Weijerswold. Europark en omgeving is dus nimmer vastgesteld als zoekgebied voor windenergie door het rijk en provincie.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
3	g	<p>Huidig bestemmingsplan buitengebied Coevorden vastgesteld op 9 december 2014. In dit huidige vastgestelde bestemmingsplan mogen de nieuwe functie/activiteiten niet conflicteren met de provinciale kernkwaliteiten, te weten: natuur, landschap, stilte, duisternis, aardkundig waardevol gebied, archeologie, cultuurhistorisch, milieu en leefomgevingskwaliteit. In dit bestemmingsplan (hoofdstuk 2 bestemmingsregels) wordt onder 3.2 (bouwregels) gesteld dat op de voor "agrarisch met waarden-Beekdallandschap" aangewezen gronden uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming mogen worden gebouwd.</p>	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. Met dit bestemmingsplan wordt de bestemming 'Bedrijf- Windturbine' van toepassing op de gronden waarbinnen de windturbines worden toegestaan. Ook maakt het bestemmingsplan voorzieningen voor het windpark mogelijk binnen het hele plangebied. De omgevingsvergunning voor het windpark wordt dan ook getoetst aan dit nieuwe bestemmingsplan. Het windpark conflicteert niet met dit plan, waardoor een vergunning kan worden verleend.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
3	h	<p>Notitie ruimtelijke kwaliteit (NRK), buitengebied Coevorden vastgesteld door WITPAARD (stedenbouw, landschap, ruimtelijke ordening) in december 2014.</p> <p>De gemeente Coevorden heeft ruimtelijke kwaliteit hoog in het vaandel staan. Ze wil werken aan een nog aantrekkelijker en herkenbaarder landschap. In de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied wordt dit ook zodanig vastgesteld.</p> <p>Deze notitie ruimtelijke kwaliteit (NRK) geeft uitvoering aan de ambitie om de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te van de gemeente Coevorden te waarborgen en waar mogelijk te versterken. Onder punt 5.11 krijgen karakteristieke panden ook bescherming.</p> <p>In dit plangebied staan een aantal rijks- en provinciale bouwkundige monumenten. Deze monumenten vallen onder de bescherming van de Monumentenwet. In het plangebied staat daarnaast een aantal karakteristieke panden (zonder monumentale status). De gemeente wil deze panden waar mogelijk behouden en beschermen.</p> <p>Resumé: In dit archeologisch, cultuurhistorisch beekdallandschap van De Kleine Vecht in het buitengebied van Coevorden met het rijksmonument De Kleine Scheere, is de nokhoogte vastgesteld op 8 meter, waar absoluut geen windturbine mag worden gerealiseerd, zoals door de gemeente Coevorden is voorgesteld in het ontwerpbestemmingsplan (v/d Scheer B).</p> <p>Zoals blijkt uit het huidige bestemmingsplan buitengebied van Coevorden valt het rijksmonument De Kleine Scheere onder de bescherming van de rijksmonumenten, waarbij wordt gesteld door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed dat de afstand tot windturbines minimaal 1800 meter moet bedragen, waarbij het huidige landschap in stand moet worden gehouden.</p> <p>Zoals blijkt uit de erfgoednota/beleidskaart/archeologie van de gemeente Coevorden vallen de boerderijen De Kleine Scheere en De Groote Scheere onder wettelijke beschermende monumenten/archeologie.</p> <p>Een goede ruimtelijke inpassing voor een windturbine bij v/d Scheer (B), waarop zich in de nabijheid ook nog een historische eskop bevindt is ruimtelijk dus onaanvaardbaar, waarbij ook nog kan worden opgemerkt dat de locatie v/d Scheer B buiten het toegestane agrarische bouwblok valt, waar absoluut niet gebouwd mag worden.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7), cultuurhistorie en archeologie' (4.6).</p> <p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. Hiermee worden de windturbines juridisch-planologisch mogelijk gemaakt. De windturbines hebben geen effect op monumenten. Bij monumenten is alleen het gebouw of een deel van het gebouw beschermd. Er is geen sprake van een externe werking en dus geen sprake van een effect door het windpark op monumenten.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
3	i	<p>Bewonersplatform Europark en Omgeving.</p> <p>Om invloed te kunnen uitoefenen op deze naar onze mening slechte en ruimtelijke windplannen, is het bewonersplatform Europark en Omgeving opgericht, in de</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'bestuurlijke afweging' (1.3) en 'procedure algemeen' (1.4). Er is een</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>veronderstelling dat wij als omwonenden inspraak zouden krijgen in de besluitvorming op een democratische wijze.</p> <p>De wethouder van de gemeente Coevorden heeft toen gesteld dat (citaat): “De initiatiefnemers moeten er samen met de bewoners uit zien te komen hoeveel windturbines en waar deze het best geplaatst kunnen worden.”</p> <p>Tijdens de gesprekken tussen het bewonersplatform en de initiatiefnemers werd al snel duidelijk dat de grondposities/afspraken vooraf waren vastgesteld door de gemeente Coevorden met de initiatiefnemers, zodat het bewonersplatform haar onderhandelingspositie werd ontnomen, ondanks haar betere alternatieven aan het Coevorderkanaal.</p> <p>Deze betere ruimtelijke inpassing was volgens de wethouder niet mogelijk, omdat de gemeente al in gesprek was en afspraken had gemaakt met de huidige club initiatiefnemer/grondeigenaren. Hieruit blijkt dat een goede ruimtelijke inpassing voor de omwonenden van ondergeschikt belang is voor de gemeente Coevorden.</p> <p>Nieuwe initiatiefnemers die bij de gemeente Coevorden ook een aanvraag hebben ingediend voor het plaatsen van een windturbine, werden door de gemeente geweigerd en werden doorverwezen naar de huidige initiatiefnemers.</p>	<p>uitgebreid proces met de omgeving doorlopen, op basis waarvan de gemeente op 22 maart 2016 heeft besloten tot planologische medewerking aan het windpark zoals nu is opgenomen in het bestemmingsplan.</p> <p>Eenieder kan een vergunningaanvraag indienen en die zal worden beoordeeld. Indien het voornemen niet past binnen het geldende bestemmingsplan, zal daarbij een afweging gemaakt worden, waarbij ook naar het geldende gemeentelijke beleid wordt gekeken.</p>	
3	<p>j</p> <p>Geen draagvlak en inspraak omwonenden Zoals door het bewonersplatform is geconstateerd blijkt er geen enkel draagvlak te zijn voor extra windturbines onder de bewoners/omwonenden, waarbij ook nog eens de inspraak van het bewonersplatform tot nul is gereduceerd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Tijdens de voorlichtingsavonden georganiseerd door het bewonersplatform en gemeente zijn niet alle omwonenden uitgenodigd c.q. geïnformeerd door de gemeente over deze plannen.</p> <p>Het bewonersplatform heeft geen enkele afspraak met de initiatiefnemers kunnen maken over de plaatsing van de windturbines betreffende:</p> <p>De locaties, de afmetingen, het vermogen, merk, type, geluidsnormen, verlichting, slagschaduw, compensatie en tijdsduur van plaatsing van de windturbines.</p> <p>Hieruit blijkt dat de omwonenden alleen de lasten krijgen. De lusten zijn voor de gemeente Coevorden, die grondeigenaar is van Kwind 1 en Kwind 2, grondeigenaar v/d Scheer en de initiatiefnemers.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘nut en noodzaak windenergie’ (1.1), ‘procedure algemeen’ (1.4), ‘draagvlak’ (1.6) en ‘economische effecten’ (hoofdstuk 2). De gemeente is van oordeel dat bij de voorbereiding voldoende overleg is geweest met de omgeving. Het bewonersplatform is regelmatig bijeen geweest en heeft meermaals de mogelijkheid gehad zich over de plannen te uiten. Dat het resultaat niet heeft geleid tot ieders tevredenheid, is betrokken in de besluitvorming over de plannen, op 22 maart 2016 en bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. Er zijn weldegelijk afspraken vastgelegd, zoals blijkt uit de raadsstukken van 22 maart 2016. Initiatiefnemers hebben hun plannen bijgesteld, waardoor minder turbines gerealiseerd worden dan aanvankelijk de bedoeling was. De lusten voor de gemeente als grondeigenaar komen indirect ten</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>De initiatiefnemers waren alleen bereid om met het bewonersplatform over compensatie te praten bij het plaatsen van minimaal 4 tot 6 extra windturbines.</p> <p>Wij vinden dit een schandalige en zeer arrogante opstelling van de initiatiefnemers naar de omwonenden toe. In Weijerswold is wel een overeenstemming overeengekomen voor planschade, compensatie, etc. met de omwonenden.</p> <p>Door de wethouder van de gemeente Coevorden werd ons als bewonersplatform minimaal 3 windturbines opgelegd om buiten het Europark geplaatst te krijgen, terwijl wij als bewonersplatform voor de nuloptie hadden gekozen.</p> <p>De wethouder heeft het platform overruled op 3 februari 2016, omdat er geen tijd meer zou zijn (SDE subsidies 2016 moest op tijd worden aangevraagd), waardoor het bewonersplatform niet heeft kunnen terugkoppelen naar haar bewoners.</p> <p>Hieruit blijkt maar weer dat het proces met de bewoners niet democratisch is verlopen, waarbij de bewoners niet serieus zijn genomen en ernstig worden gedupeerd in hun woon en leef genot zonder enige vorm van inspraak en compensatie.</p> <p>De gemeenteraad van Coevorden heeft als belangrijke voorwaarde in haar structuurvisie gesteld dat: (zie persbericht gemeente Coevorden 23 februari 2016).</p> <p><i>“De gemeente Coevorden heeft zelf een aantal belangrijke voorwaarden gesteld voor de realisatie van windenergie in haar structuurvisie van 2013. De gemeente exploiteert zelf geen windturbines maar laat dit over aan marktpartijen; Deze bedrijven moeten hun plannen in nauw overleg met de omwonenden in beide zoekgebieden realiseren. Bewoners moeten zeggenschap hebben over de locaties van de turbines en de afspraken over de beperking van de overlast en de vergoedingen.”</i></p> <p>Kwind1 en Kwind 2 zijn op de gemeentegrond geprojecteerd, waaruit blijkt dat de gemeente Coevorden helemaal niet onafhankelijk is, maar zeer nauw heeft samengewerkt met de initiatiefnemers!</p> <p>Wij hebben als bewonersplatform geen enkele afspraak kunnen maken met de initiatiefnemers, terwijl de gemeente Coevorden stelt dat het proces met de bewoners voldoende zou zijn verlopen, zodat gestart kan worden met de planologische procedures.</p>	<p>goede aan de inwoners van de gemeente.</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Deze belangrijke voorwaarde in de structuurvisie van de gemeente Coevorden hebben wij als bewonersplatform Europark en omgeving niet kunnen uitvoeren. Toch heeft de gemeenteraad op 22 maart 2016 ingestemd om extra windturbines te kunnen plaatsen buiten het Europark.</p> <p>Hieruit blijkt dat wij leven in een schijndemocratie, waarbij de gemeente Coevorden haar inwoners heeft misbruikt om legitimiteit te verkrijgen om deze slechte ruimtelijke windplannen zonder enig draagvlak en democratisch overleg met omwonenden te realiseren.</p> <p>Het bewonersplatform Europark en omgeving is overruled door de wethouder, waardoor zijn geen enkele afspraak heeft kunnen maken met de initiatiefnemers.</p>		
3	<p>k</p> <p>Melding activiteiten besluit van 18 januari 2017. Dit zou een aanvraag betreffen voor een omgevingsvergunning met beperkte milieutoets. De bestaande MER (2010) die gemaakt is voor 5 windturbines, inclusief defensie (die nog geplaatst moesten worden) in het Europark (inclusief de 4 Duitse turbines) is al zeer kritisch over deze in totaal 9 windturbines in het grensoverschrijdend Europark voor de woon en leefomgeving van mens in dit gebied, zodat niet kan worden volstaan met een omgevingsvergunning met een beperkte milieutoets.</p> <p>Wij vinden dan ook dat er eerst een nieuwe uitgebreide MER dient te worden uitgevoerd voor het totale windpark van 15 windturbines.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'vormvrije m.e.r.-beoordeling'(3). Een MER levert ook weinig meer milieu- en natuurinformatie op dan al aanwezig.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
3	<p>l</p> <p>In deze aanvraag van 18 januari 2017 wordt melding gemaakt dat dit een aanvraag zou betreffen voor het in werking hebben van drie of meer windturbines.</p> <p>In de gemeenteraad van Coevorden is op 22 maart 2016 afgesproken en vastgesteld dat er maximaal 3 windturbines aan het Coevorderkanaal mogen worden geplaatst.</p> <p>De stelling drie of meer windturbines wekt de suggestie dat er in de toekomst nog meer windturbines bijgeplaatst zouden mogen worden.</p> <p>Wij vinden deze melding dan ook zeer misleidend met als doel om in de toekomst nog meer windturbines te kunnen/mogen plaatsen.</p> <p>Zoals blijkt uit de gegevens van het bedrijf Coevorden Zuid Exploitatie B.V. toelichting locatie, melding voor de zuidelijke gesitueerde windturbine (v/d Scheer B) is deze windturbine gesitueerd in het agrarisch gebied (bestemmingsplan buitengebied Coevorden van 9 december 2014), zodat deze geen onderdeel kan zijn van de 2 andere windturbines, die in het Leeuwerikenveld</p>	<p>De vergunningaanvragen en het bestemmingsplan gaan uit van drie windturbines in het plangebied, conform het raadsbesluit van 22 maart 2016. De oprichting van meer dan drie turbines in dit gebied is niet voorzien. De raad heeft ook uitgesproken dat naast plannen Hulteweg en Weijerswold geen medewerking wordt verleend aan nieuwe initiatieven voor windturbines.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		2/distributiecentrum zijn geprojecteerd in het bestemmingsplan van 1 juli 2010.		
3	m	<p>Memo Anteagroup van 20 mei 2016.</p> <p>In deze memo aan vertegenwoordiger van Windunie wordt het project genoemd: Windpark Europark Coevorden, waarbij wordt gesteld dat Windunie voornemens is om windturbines te ontwikkelen op en nabij het bedrijventerrein Europark.</p> <p>Zoals inmiddels is vast komen te staan gaat Windunie helemaal geen windturbines exploiteren op het Europark, maar is voornemens om 1 windturbine in het cultuurhistorische beekdallandschap van De Kleine Vecht van de gemeente Coevorden te plaatsen. Deze misleidende tekst kan alleen bedoeld zijn om in de toekomst nog meer windturbines te plaatsen.</p> <p>Dit betreft het bestemmingsplan agrarische buitengebied Coevorden welke is vastgesteld op 9 december 2014.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	n	Zoals al eerder vermeld liggen in dit buitengebied 2 waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheere (rijksmonument) en De Groote Scheere en het waardevolle cultuurhistorische landschap daaromheen. Hier mogen helemaal geen windturbines geplaatst worden, nu en in de toekomst niet.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6) en 'landschap' (4.7).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	o	<p>Onder punt 6 analyse wordt gesteld dat bij bladafworp bij overtoeren het een mogelijk effect op de gasleiding zou kunnen hebben, terwijl in de conclusie wordt gesteld dat de externe veiligheid geen belemmering zou vormen voor de plaatsing van de windturbine (v/d Scheer locatie B).</p> <p>Deze locatie (v/d Scheer B) ligt pal aan een doorgaande ontsluitingsweg.</p> <p>Deze ontsluitingsweg (Hulteweg) van het Leeuwerikenveld 1 en 2 naar Gramsbergen, wordt veel gebruikt door fietsers, voetgangers, personenauto's en vrachtverkeer, waardoor niet aan de externe veiligheidsrisico's wordt voldaan.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'externe veiligheid' (4.5). Ten aanzien van de gasleiding geldt dat specifiek onderzoek is gedaan. Daaruit volgt dat sprake is van een aanvaardbare veiligheidssituatie.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	p	<p>In de brief van de gemeente Coevorden van 15 maart 2017 wordt gesteld dat v/d Scheer D om technisch/economische redenen niet haalbaar zou zijn, terwijl dit de minst slechte optie zou zijn.</p> <p>Wij zien graag de onderbouwing tegemoet, waaruit zou moeten blijken dat v/d Scheer D om technisch/economische redenen niet mogelijk zou zijn.</p>	In paragraaf 3.1.1 van de plantoelichting wordt ingegaan op de locatiekeuze. De door bewoners voorgestelde locatie blijkt ongunstig voor de oprichting van een windturbine. De windturbine zou op die locatie te dicht bij een bestaande turbine op het terrein van Defensie staan, waardoor aanzienlijke windafvang plaatsvindt, onverantwoorde technische risico's optreden en aanzienlijke terugregeling nodig zijn om aan de geluidvoorschriften uit het Activiteitenbesluit te voldoen. De locatie aan de Hulteweg is op basis van andere ruimtelijke en	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			milieutechnische criteria niet slechter dan de voorkeurslocatie van omwonenden. De gemeente stemt in met de locatie aan de Hulteweg.	
3	q	<p>Zoals blijkt uit alle rapporten opgesteld en gemaakt door Sweco Nederland B.V. waarbij de adviseur van Sweco tijdens de diverse bewonersplatform overleggen als gemachtigde heeft opgetreden namens de initiatiefnemers, zodat niet kan worden gesproken van een onafhankelijke adviseur in dit project. (de slager keurt zijn eigen vlees).</p> <p>Wij betwisten dan ook alle rapporten en overige documenten die door Sweco Nederland B.V. en Anteagroup zijn ingebracht.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder kopje 'kwaliteit onderzoeken' (4.2).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	r	<p>In een brief van 18 januari 2017 van Sweco aan de gemeente Coevorden wordt een coördinatieverzoek gedaan voor een omgevingsvergunning Windpark Hulteweg Zuid door een adviseur van Sweco om de voorbereiding van het bestemmingsplan Windpark Hulteweg vast te stellen.</p> <p>Deze aanvraag is juridisch onmogelijk, omdat Kwind 1 en Kwind 2 in een heel ander bestemmingsplangebied liggen dan v/d Scheer B en ook nog van een andere aanvrager is.</p>	<p>Ten behoeve van de realisatie van de windturbines wordt voorliggend bestemmingsplan opgesteld. Hiermee worden de drie windturbines planologisch-juridisch mogelijk gemaakt. Het is juridisch niet onmogelijk het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning(en) te coördineren. Sweco is door partijen gemachtigd om de aanvragen te verzorgen.</p> <p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'toepassing coördinatieregeling' (1.5).</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	s	<p>In een notitie van Sweco van 8 november 2016 wordt gesteld dat kan worden volstaan met een vormvrije M.E.R. beoordeling voor het windpark Hulteweg. Gesteld word in deze notitie dat er geen noemenswaardige cumulatieve effecten zullen ontstaan. Deze stelling is pertinent onjuist, omdat de huidige M.E.R. is gemaakt op 5 turbines met maximaal 15 MW in het Europark.</p> <p>De cumulatieve effecten die zullen ontstaan betreffen straks in totaal 15 windturbines, zodat verplicht een nieuwe M.E.R. voor het gehele gebied dient te worden uitgevoerd.</p> <p>Het huidige MER rapport vermeldt verder; Door de omvang van nieuwe turbines zullen ze echter ver buiten de locatie te zien zijn. Zij zullen een beeld vormen met de bestaande turbines.</p> <p>Dit is een al verspreide opstelling en de kans dat nieuwe turbines tot een nog onrustiger beeld zullen leiden is groot. Vooral vanuit de open gebieden in het noordwesten zullen de turbines zichtbaar zijn.</p>	<p>Er is geen 'huidig MER' dat gebruikt wordt bij de besluitvorming over windpark Hulteweg. Aan de plannen ligt een vormvrije m.e.r.—beoordeling ten grondslag. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3), 'landschap' (4.7) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6). Alle relevante milieueffecten zijn in beeld gebracht. Een eventuele MER zal naar verwachting ook weinig extra informatie kunnen toevoegen. Locatiekeuze zal namelijk geen item zijn, omdat die procedure al eerder heeft plaatsgevonden. Welstand heeft ingestemd met de plannen.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Dit gebied is door de waardevolle openheid ruimtelijk kwetsbaarder. Voorkom het “strooien” van windturbines. Dit zal landschappelijk een zeer onrustig en daarmee een onwenselijk beeld geven.</p> <p>Doordat de windturbines niet in één lijn opstelling worden geplaatst zal dit dus landschappelijk een zeer onrustig en onwenselijk beeld geven, waardoor wederom wordt aangetoond dat een goede ruimtelijke inpassing niet is gewaarborgd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Verder wordt in de notitie van Sweco van 8 november 2016 gesteld dat de locatie v/d Scheer B waarschijnlijk op een randzone van een dekzandopduiking zal liggen. Dit is onjuist gesteld, omdat zowel het rijksmonument van v/d Scheer alsmede de locatie waar de turbine B v/d Scheer is geprojecteerd, geheel ligt op een dekzandopduiking, waarop zich ook nog een historische eskop bevindt. Een inpassing voor een windturbine bij v/d Scheer (B) is ruimtelijk dus onaanvaardbaar.</p> <p>In deze notitie wordt verder gesteld dat binnen het plangebied geen mensen zouden wonen, maar alleen in het Klooster dat ten westen ligt van het plangebied en dat deze bewoners geen nadelige effecten zullen ondervinden.</p> <p>Deze stelling is onjuist, omdat de huidige bewoners van het Klooster en andere omwonenden nu al zeer veel hinder ondervinden van het bestaande windpark. Door de reconstructie van de N34 zullen veel bosschages verwijderd worden, waardoor er volop zicht zal ontstaan op het bestaande windpark en de nieuwe windturbines. Ook zijn er 2 bouwvergunningen afgegeven op het Landgoed De Grootte Scheere genoemd Beekhuis en Boshuis, eigendom van ASR Vastgoed, die op zeer korte afstand tot de geplande windturbine van v/d Scheer (B) zullen worden gerealiseerd. Hiermee is onvoldoende rekening gehouden.</p> <p>Verder wordt gesteld dat bij het grensoverschrijdend karakter rekening is gehouden met de effecten van de bestaande windturbines. Deze stelling klopt niet. De M.E.R. beoordeling van 2010 betrof 5 windturbines. Na 2012 zijn er nog 3 windturbines bijgeplaatst en nu weer 3, zodat niet gesteld kan worden dat er rekening is gehouden met de effecten van bestaande turbines, zodat kan worden volstaan met een vormvrije M.E.R. plicht.</p> <p>Concluderend wordt gesteld dat de locatie, noch de omvang, noch de inrichting van het windpark Hulteweg</p>		

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>aanleiding geeft om nadere onderzoeken uit te voeren en deze in een milieu effectrapportage af te wegen.</p> <p>Er zijn kortom geen omstandigheden die nopen tot het maken van een M.E.R. bij de voorbereiding van het betrokken besluit. Het project sorteert enkel beperkte effecten op het gebied van geluid en landschap. Deze effecten leveren geen belemmering op voor de realisatie van het windturbinepark.</p> <p>Deze bovenstaande conclusie van Sweco om onder een volwaardige M.E.R. plicht uit te kunnen komen is voor de omwonenden ontoelaatbaar.</p> <p>Wanneer een volwaardige M.E.R. uitgevoerd zal worden zal onomstotelijk worden vastgesteld dat de huidige windplannen onaanvaardbaar zijn voor dit kwetsbare buitengebied en gezocht zal moeten worden naar andere locaties, die geen goede ruimtelijke inpassing waarborgen, zoals ook al is vastgesteld door het rijk en de provincie.</p>		
3	<p>t</p> <p>Archeologisch onderzoek Sweco 7 december 2016. Zoals blijkt uit deze rapportage zijn de locaties v/d Scheer (B) en Kwind 2 gesitueerd op gronden met een hoge archeologische waarde, zodat het plaatsen van windturbines op deze locaties onacceptabel is en niets te maken heeft met de uitbreiding windpark Europark waar geen enkele archeologische waarde meer aanwezig zou zijn.</p> <p>Zowel het rijk als provincie hebben gesteld in hun vastgestelde visies dat windturbines alleen bijgeplaatst mogen worden in het Europark.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'procedure algemeen' (1.4) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6). Vanwege de hoge archeologische waarde is onderzoek gedaan. Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek is door de gemeentelijk archeoloog van Coevorden de voorwaarde gesteld dat op de locatie een archeologische begeleiding dient plaats te vinden van de graafwerkzaamheden ter plekke van het fundament voor de windturbine Van der Scheer. Dit is geborgd in de planregels.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
3	<p>u</p> <p>1.2 Ligging en gebruik onderzoeksgebieden (Sweco) citaat: In dit rapport wordt vermeld dat verspreid langs de Hulteweg in het bedrijventerrein Europark ten zuidoosten van de plaats Coevorden de drie locaties liggen voor nieuwe windturbines.</p> <p>1.3 Geplande werkzaamheden (Sweco) citaat: De opdrachtgever is van plan op deze drie locaties in het bedrijventerrein Europark in de gemeente Coevorden windturbines te bouwen.</p> <p>Zoals uit bovenstaande teksten blijkt wordt er wederom door de initiatiefnemers gemanipuleerd door te stellen dat de windturbines in het Europark geplaatst zullen worden, terwijl deze locaties zich buiten het Europark bevinden. Het afgeschermd Europark betreft overigens geen bedrijventerrein, maar is een industrieterrein, waarin de</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>industriële windturbines volgens het geldende bestemmingsplan “windturbines” geplaatst moeten worden, omdat dit past in de industriële omgeving.</p> <p>Zoals al eerder is gesteld door de gemeente Coevorden, dienen de extra turbines geplaatst te worden aan het Coevorderkanaal en niet aan de Hulteweg. (zie persbericht gemeente Coevorden van 16 december 2014)</p>		
3	<p>v</p> <p>2.3 Aardkundige waarden (Sweco) citaat: De aanleg en inrichting van het bedrijventerrein Leeuwerikenveld 2 is het gebied aan weerszijden van de Hulteweg deels geëgaliseerd. In het beekdal bij v/d Scheer liggen dekzandopduikingen, waar ook het rijksmonument (boerderij) van v/d Scheer op staat met plaatselijke kleine esdekken.</p> <p>Op de kaart met archeologische verwachtingszones ligt de locatie van v/d Scheer B in een gebied met een hoge archeologische verwachting. (dekzandrug, code Dre)</p> <p>2.6 Cultuurhistorische waarden (Sweco) citaat: De drie onderzochte locaties voor windturbines liggen op de historisch-geografische kaarten van de gemeente Coevorden in de zone groenlanden circa 1900 of eerder en zijn redelijk tot goed bewaard. De bijbehorende beleidsadvieskaart stelt dat in deze zone beleid geldt voor behoud en het versterken van aanwezige historische geografische waarden. Met betrekking tot de zeer beperkte voorgenomen ingrepen voor de plaatsing van 3 windturbines is er geen sprake van aantasting van de bestaande historisch-geografische waarden.</p> <p>In en nabij de locaties van de geplande windturbines staan geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten.</p> <p>Resumé: De overhang ligt in de directe nabijheid van de waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheer (rijksmonument) en De Groote Scheer en het waardevolle cultuurhistorische landschap daaromheen, waar helemaal geen windturbines geplaatst mogen worden. De stelling dat rond de windturbines zich geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten aanwezig zouden zijn, is onjuist.</p> <p>Het aangrenzende landgoed De Groote Scheere inclusief het Scheersche Bosch met zijn flora en fauna zijn ook behoudenswaardige elementen die in de directe nabijheid niet verstoord mogen worden door industriële windturbines.</p>	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording onder t en de thematische beantwoording onder de kopjes ‘landschap’ (4.7), ‘bestuurlijke afweging’ (1.3) en ‘cultuurhistorie en archeologie’ (4.6).</p> <p>Met betrekking tot de voorgenomen ingrepen voor de plaatsing van drie windturbines is geen sprake van aantasting van de bestaande historisch-geografische waarden. In en nabij de locaties van de geplande windturbines staan geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten.</p> <p>Ten aanzien van flora en fauna geldt dat ecologisch onderzoek is uitgevoerd om de consequenties van de voorgenomen ontwikkeling met betrekking tot de wet- en regelgeving voor natuur in beeld te brengen. Hieruit blijkt dat de resultaten de uitvoerbaarheid niet in de weg staan.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>Zoals vaststaat heeft de familie v/d Scheer recht op bescherming van zijn rijksmonument De Kleine Scheere. Omdat de familie v/d Scheer alleen geïnteresseerd is in het geldelijk gewin, bekommeren zij zich totaal niet om dit beschermde rijksmonument, het cultuurhistorische buitengebied, de flora en fauna en de omwonenden in het gebied.</p> <p>Het feit dat de gemeente Coevorden meewerkt om dit cultuurhistorisch buitengebied te verkrachten, nu en voor de volgende generaties, getuigt van zeer slecht ruimtelijk beleid.</p>		
3	w	<p>Momenteel hebben alle 12 windturbines die al geplaatst zijn (inclusief de 4 Duitse turbines) een tiphoogte van maximaal 150 meter.</p> <p>Zoals wordt gesteld in het M.E.R. rapport van 10 oktober 2012 welke onderdeel is geworden van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013 wordt het navolgende gesteld:</p> <p>6.2.5 Mitigerende maatregelen (M.E.R. oktober 2012) Zorg voor eenheid in type masten, vorm, ashoogte en rotordiameter.</p> <p>Naar nu blijkt willen de initiatiefnemers turbines plaatsen met een tiphoogte hoger dan 150 meter, omdat een windturbine met een maximale hoogte van 150 meter niet rendabel zou zijn.</p> <p>Zoals ook in de huidige M.E.R. wordt gesteld zijn wij voor uniformiteit van alle windturbines in dit gebied met een maximale tiphoogte van 150 meter.</p> <p>Verschillende hoogtes van turbines zullen extra storende effecten veroorzaken op de woon en leefomgeving in dit gebied en zijn onacceptabel zoals ook wordt gesteld in dit M.E.R. rapport, welke onderdeel vormt van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013. Totaal zal er een "samenklontering" van turbines ontstaan. Dit effect staat ook wel bekend als het "gehaktmoleneffect" waardoor bewoners het gevoel zullen krijgen ingesloten te worden door de windturbines. Een keuze voor eenheid in vormgeving draagt bij aan een rustige uitstraling van de windturbineopstelling, aldus het M.E.R. rapport.</p> <p>Het gevoel van insluiting gekoppeld aan een groot horizonbeslag beoordelen wij als zeer negatief.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7) en 'woon- en leefklimaat' (4.1). Welstand heeft positief geadviseerd over het plan.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
3	x	<p>Obstakelverlichting.</p> <p>De huidige windturbines hebben allemaal een tiphoogte van maximaal 150 meter en hoeven daarom niet voorzien te zijn van obstakelverlichting.</p> <p>Toch zijn de meeste turbines voorzien van deze verlichting, omdat gemiddeld 2 keer per jaar een helikopter zou kunnen landen op het defensie terrein.</p>	<p>Voorliggend bestemmingsplan ziet nu op de huidige windturbines.</p> <p>Voor de verlichting van de drie te ontwikkelen windturbines is een verlichtingsplan opgesteld en wordt tevens verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'licht'</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Tijdens de diverse bewonersplatformbijeenkomsten met de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers is ons meerdere keren toegezegd dat de verlichting van de bestaande windturbines afgeschermd zal worden. Tot op heden is er nog steeds geen passende oplossing gerealiseerd. De 3 extra windturbines zullen deze storende lichteffecten alleen maar versterken. De omwonenden ondervinden veel overlast van deze verlichting in de overwegende duisternis in dit gebied. Daarnaast brandt de verlichting niet synchroon wat een extra storend effect geeft op de omgeving in de aanwezige duisternis.</p> <p>Tot op heden is er geen enkele aanwijzing dat ook op dit punt de klachten van omwonenden serieus worden genomen. Omwonenden krijgen alleen de lasten.</p>	<p>(4.8). Voor omwonenden zijn er ook compensatie- en participatiemogelijkheden.</p>	
3	<p>y</p> <p>Akoestisch onderzoek Sweco van 28 september 2016 citaat:</p> <p>In dit rapport wordt gesteld dat de ruimtelijke situatie van de 3 geplande windturbines van het windpark Hulteweg zullen komen te staan op het bestaande bedrijventerrein Leeuwerikenveld en in het agrarisch gebied direct aansluitend op dit bedrijventerrein.</p> <p>De windturbine (B) van v/d Scheer valt in het bestemmingsplan buitengebied, in het cultureelhistorische beekdallandschap van De Kleine Vecht.</p> <p>Dit is het laatste deel wat nog onaangetast is, waarop ook het rijksmonument van v/d Scheer is gelegen en ook de rivier De Kleine Vecht doorheen stroomt. Dit gebied is reeds eerder in zijn oorspronkelijke staat teruggebracht, waardoor een enorme kapitaals- en natuurvernietiging zal plaatsvinden.</p> <p>Tussen het Leeuwerikenveld en dit cultureelhistorische buitengebied ligt een waardevolle historisch eskop aan de Hulteweg die intact moet blijven, inclusief het landschap daaromheen.</p> <p>Zoals uit dit rapport blijkt wordt er een keuze gemaakt uit 6 tot 8 typen windturbines, waarvan zowel de ashoogte, rotordiameter, vermogen (MW), mastdiameter, gondelafmeting, etc. nog niet bekend zijn gemaakt aan de omwonenden. Deze belangrijke elementen van een vergunning dienen vooraf bekend te worden gemaakt aan de omwonenden.</p> <p>Wij gaan ervan uit dat bovengenoemde gegevens aan ons bekend worden gemaakt, zodat wij als omwonenden de gevolgen hiervan kunnen laten onderzoeken, voordat een eventueel nieuw bestemmingsplan in behandeling wordt genomen.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6).</p> <p>Wat betreft het type windturbine geldt dat een bandbreedte vergunning is aangevraagd. In de onderzoeken die ten grondslag liggen aan voorliggend bestemmingsplan is deze bandbreedte onderzocht.</p> <p>Binnen de aangevraagde bandbreedte zijn enkele windturbines beschikbaar. Deze zijn opgenomen in het akoestisch onderzoek. De maatgevende (worst-case) turbine is in het onderzoek doorgerekend en aanvaardbaar bevonden. Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'geluid' (4.3).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		Daarnaast betwisten wij het akoestisch onderzoek zoals opgesteld door Sweco, omdat de gegevens van de nieuw te plaatsen windturbines ontbreken, zodat wij aan dit rapport geen enkele waarde kunnen hechten.		
3	z	<p>In de samenvatting van het akoestisch onderzoek wordt gesteld dat deze nieuwe windturbines niet gerealiseerd kunnen worden op grond van het geldige bestemmingsplan. Daarom is een aanpassing van het bestemmingsplan vereist. Deze stelling is correct.</p> <p>Het betreft hier echter meerdere bestemmingsplannen die doorlopen moeten worden. Het kan dus niet zo zijn dat deze afzonderlijke bestemmingsplannen voor de realisatie van meerdere windturbines in één bestemmingsplanprocedure doorlopen kunnen worden om zo deze slechte ruimtelijke plannen te kunnen verwezenlijken.</p>	Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende bestemmingsplannen worden gedeeltelijk aangepast of aangevuld, voor het overige blijven de desbetreffende bestemmingsplannen van kracht. De twee vigerende plannen worden dus niet gewijzigd in één nieuw bestemmingsplan. Derhalve volstaat voorliggend bestemmingsplan voor het juridisch-planologisch mogelijk maken van de drie windturbines.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	aa	<p>Toelichting op aanvraag omgevingsvergunning (Sweco) 17 januari 2017. Windpark Hulteweg-Zuid (v/d Scheer B) In deze toelichting wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor onbepaalde tijd.</p> <p>Buiten het feit dat in dit cultuurhistorisch buitengebied geen enkele windturbine geplaatst mag worden, is de economische levensduur van een windturbine maximaal 15 jaar, zodat geen vergunning afgegeven mag worden voor onbepaalde tijd.</p>	<p>De omgevingsvergunningen voor bouwen wordt zodanig aangepast dat een tijdelijke vergunning, voor een periode van maximaal 30 jaar, zal worden aangevraagd en verleend.</p> <p>De technische levensduur van een windturbine is langer dan 15 jaar en de initiatiefnemers gaan, ook in hun exploitatieberekeningen, uit van een langere exploitatieperiode dan 15 jaar. Bovendien is de verwachting dat ook over 15 jaar windenergie nog steeds van belang is voor de duurzame energievoorziening. Een vergunning voor een kortere periode dan 30 jaar acht de gemeente niet noodzakelijk en niet afdwingbaar.</p>	De omgevingsvergunningen voor bouwen worden zodanig aangepast dat deze voor een periode van 30 jaar worden aangevraagd en vergund.
3	ab	Ook is er geen verplichting tot afbraak van de windturbines vastgesteld, inclusief het verwijderen van de betonnen fundatie, bestrating, etc.	De initiatiefnemers en grondeigenaren zijn gebaat bij het netjes opruimen van de turbines wanneer deze niet meer geëxploiteerd kunnen worden. Hiertoe is in de overeenkomst tussen de initiatiefnemers en grondeigenaren een clause opgenomen die de verwijdering van turbine en infrastructuur borgt na de exploitatiefase.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	ac	Slagschaduw onderzoek Sweco 9 november 2015. Ook aan dit onderzoek kunnen wij geen enkele waarde hechten, omdat alle gegevens van de nog te plaatsen windturbines ontbreken.	In het slagschaduwonderzoek is gebruik gemaakt van een bandbreedte aan te onderzoeken windturbines. De slagschaduwberekeningen zijn uitgevoerd voor de worst-case turbine. Derhalve zijn de gevolgen van de	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			windturbines voldoende in kaart gebracht. Slagschaduw is aanvaardbaar bevonden mits deze de normstelling uit het activiteitenbesluit niet overschrijdt. Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'onderzoeken algemeen' (4.2) en 'slagschaduw' (4.4).	
3	ad	<p>Visualisatie windturbines/landschapsarchitect. Voor de bepaling van het effect van een windturbine op het landschap en het beoordelen daarvan is deels subjectief. Het achterwege blijven van een vastgesteld toetsingskader schept echter wel de verplichting om zo op zorgvuldige wijze de impact op het landschap en beleving daarvan te onderzoeken.</p> <p>Dit wordt ondersteund door de structuurvisie wind op land (SWOL).</p>	Ter kennisgeving aangenomen. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7). Onderstaand wordt ingegaan op de specifieke punten.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	ae	<p>De beschrijving van de opbouw van het landschap (buitengebied) en de aanwezige structuren zou een volwaardig onderdeel van het inpassingsplan moeten zijn, zeker waar het een ingreep betreft die een zeer grote impact op het landschap ter plaatse heeft. De eerder genoemde gegevens van de windturbines ontbreken, zodat ook op dit punt geen juiste beoordeling kan worden gemaakt.</p> <p>Volgens een geraadpleegde landschapsarchitect is deze landelijke inpassing (v/d Scheer B) onmogelijk. De overgang naar het cultuurhistorisch buitengebied is veel te groot, waardoor dit gebied onevenredig wordt aangetast en voor de omwonenden onaanvaardbaar is.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7) en naar de visualisaties landschap in bijlage 5 van het voorliggend bestemmingsplan.</p> <p>Gemeente is van oordeel dat de gevolgen voor landschap voldoende diepgaand inzichtelijk zijn gemaakt om het belang te kunnen afwegen.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	af	Zoals blijkt uit de visualisatie (fotopunten) zijn deze gemaakt (gefotoshopt) waarbij het beeld geschetst wordt dat de turbines nagenoeg niet waarneembaar zijn. Deze manipulaties vinden wij zeer kwalijk, omdat de bewoners hierdoor niet te zien krijgen wat de werkelijke impact op het landschap en haar omgeving zal hebben.	Er zijn diverse visualisaties gemaakt die vanuit verschillende representatieve locaties (fotopunten) het zicht op het windpark laten zien. Met behulp van professionele gespecialiseerde software (WindPro) zijn de windturbines op een juiste wijze, met de juiste verhoudingen en hoogte in de beelden gevisualiseerd. Daarmee is het windpark zo realistisch mogelijk in beeld gebracht. Naar het oordeel van de gemeente is geen sprake van manipulatie van de beelden teneinde het windpark 'minder zichtbaar' te maken.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
3	ag	<p>Afstand tot woningen</p> <p>Wij vinden de zeer korte afstand tussen onze woning en de dichtstbijzijnde windturbine onacceptabel. Wij worden ernstig gedupeerd in ons woon- en leefgenot door geluid, laagfrequent geluid, slagschaduw, trillingen,</p>	De afstand tot betreffende woning bedraagt circa 900 meter. Er bestaan geen wettelijke eisen met betrekking tot afstanden. Er bestaan wel eisen voor onder andere geluid en	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>gezondheidseffecten/klachten en de visuele nadelige effecten van deze industriële windturbines. Wij vinden dan ook dat de minimale afstand tot woningen moet worden nagekomen van minimaal 1500 meter</p>	<p>slagschaduw, veiligheid. Daaraan wordt ruim voldaan. Indiener stelt de wettelijke normen ter discussie. De wettelijke normen staan in het kader van dit bestemmingsplan niet ter discussie. Dit onderdeel van de zienswijze wordt dan ook ter kennisgeving aangenomen.</p> <p>Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'woon- en leefklimaat' (4.1), 'geluid' (4.3), 'slagschaduw' (4.4), 'gezondheid' (4.9) en 'landschap' (4.7).</p>	
3	<p>ah Waardedaling woningen/planschaderegeling. Landelijk is bekend dat woningen in de nabijheid van windturbines in waarde zullen dalen. Zoals is gebleken heeft het bewonersplatform Europark geen enkele afspraak kunnen maken voor de omwonenden waarbij vooraf afspraken zijn gemaakt betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planschaderegeling/compensatie - Kwijtschelding leges kosten ad. €500; - Kwijtschelding maatschappelijk eigen risico (2 tot 4 % WOZ waarde woning bezit). <p>Initiatiefnemers waren alleen bereid hierover te praten bij het plaatsen van minimaal 4 tot 6 extra windturbines.</p> <p>Resumé: De initiatiefnemers hebben geen enkele afspraak gemaakt met de omwonenden betreffende:</p> <p>De locaties, de afmetingen, het vermogen, merk, type, geluidsnormen, verlichting, slagschaduw, compensatie en tijdsduur van de plaatsing van de windturbines.</p> <p>Zoals is gebleken zijn deze windplannen tot stand gekomen zonder enige inspraak/invloed van de omwonenden, terwijl dit een absolute voorwaarde was van de gemeente Coevorden in haar structuurvisie.</p> <p>De grondposities (locaties) en voorwaarden waaronder waren immers al voor het overleg met het bewonersplatform Europark vastgelegd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Wij willen daarom inzagen in het windturbines-dossier van de gemeente Coevorden d.m.v. de WOB (Wet openbaarheid van bestuur) om deze onaanvaardbare windplannen een halt toe te roepen, die alleen gericht zijn op financieel gewin (opstrijken van subsidies) en geen enkele aantoonbare meerwaarde hebben om de CO2 reductie terug te brengen.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'waarde woningen' (2.2), 'procedure algemeen' (1.4), 'draagvlak' (1.6) en 'nut en noodzaak windenergie' (1.1).</p> <p>Initiatiefnemers sluiten met meerdere grondeigenaren binnen een zoekgebied voor windenergie gebruiksovereenkomsten om grondposities te verwerven voor het geval de keuze op hun grond valt. Zo ook met de gemeente, die in dit nog eigenaar is van een deel van de gronden op het industrieterrein. Het is altijd mogelijk om een WOB verzoek bij de gemeente in te dienen om inzage te krijgen van specifiek aan te geven stukken. Voor de omgeving zijn ook compensatie- en participatiemogelijkheden.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
3	ai	<p>Wij zouden het als omwonenden waarderen als de gemeente Coevorden zich meer gaat focussen op een andere duurzame energievorm zoals zonne-energie, waarvoor wel voldoende draagvlak onder de omwonenden aanwezig is. Windturbines plaatsen in gebieden die ruimtelijk onaanvaardbaar zijn, waar ook nog eens de laagste windsnelheden van Nederland worden gemeten getuigt niet van de juiste visie en kunnen alleen renderen met subsidies van het rijk.</p> <p>De omwonenden krijgen de lasten maar niet de lusten. De lusten zijn voor de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'nut en noodzaak windenergie' (1.1) en 'alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Zienswijze 4: Comité Coevorden Windmolen Vrij, Stichting BOEC en protestgroep DGS

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
4	a	<p>Huidig bestemmingsplan distributiecentrum Leeuwerikenveld 2 vastgesteld op 1 juli 2010. Zie ook Staatscourant nr. 11179 van 14 juli 2010.</p> <p>Opgedragen voorschriften bij het vaststellen van dit huidige bestemmingsplan door de provincie Drenthe aan de gemeente Coevorden.</p> <p>In dit bestemmingsplangebied, voorheen deel uitmakend van het weidegebied Coevorder Mars dat in de zuidelijke richting overgaat in het beekdallandschap van De Kleine Vecht, zijn ten zuiden van dit plangebied waardevolle beekdalgronden gelegen.</p> <p>Op de meest zuidoostelijke locatie van dit plangebied bevindt zich een eskop. Dit is een waardevol aardkundig en cultuurhistorisch element in dit gebied.</p> <p>In deze omgeving mag niet gebouwd worden.</p> <p>De gemeente Coevorden is door de provincie Drenthe op de vingers getikt, omdat de bouwhoogte in dit gebied niet meer als 15 meter hoogte mag bedragen, waarbij reclamezuilen van maximaal 20 meter niet aanvaardbaar zijn.</p> <p>De overhang ligt in de directe nabijheid van de waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheere (rijksmonument) en De Groote Scheere en het waardevolle historische landschap daaromheen.</p> <p>Reclamezuilen zijn hier niet op zijn plaats en detoneren het gehele gebied.</p> <p>Zoals eerder aangegeven vindt de provincie het geen pas, dat reclamezuilen met een dergelijke hoogte zich in het waardevolle landschap zullen manifesteren.</p> <p>In de directe nabijheid is het landschap op goede wijze ingevuld met de zogenaamde "Poort van Drenthe". Het</p>	<p>Met voorliggend bestemmingsplan wordt het bestaande planologische regime aangepast en worden windturbines met een dergelijke hoogte mogelijk gemaakt.</p> <p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7).</p> <p>De provincie Drenthe heeft aangegeven in te kunnen stemmen met het bestemmingsplan (zie zienswijze 2).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>betreft het gebied van het beekdallandschap van de Kleine Vecht.</p> <p>Dit gebied mag niet verstoord worden door hoge reclamemasten hoger dan 15 meter, omdat de hoogte van de bebouwing ook op 15 meter moet worden vastgesteld.</p> <p>De afronding aan de westrand van het plangebied Leeuwerikenveld 2 moet worden voorzien d.m.v. de bestemming groen in combinatie met de bestemming water.</p> <p>Zorgvuldige inpassing van de zogenaamde “randen” zijn van provinciaal belang, met name de westrand als de overgang naar het waardevolle cultuurhistorische landschap (buitengebied Coevorden) dient dan ook zorgvuldig te worden ingevuld.</p> <p>Daarbij kan een kwaliteitsslag worden gemaakt door het groen uit te voeren met opgaande beplanting (struik- en boomvormers).</p> <p>Resumé: In dit gebied Leeuwerikenveld 2 is wel een uitzondering gemaakt voor zendmasten met een maximale hoogte van 40 meter, maar niet voor 2 windturbines (Kwind 1 en Kwind 2) met een minimale hoogte van 150 meter.</p>		
4	<p>b</p> <p>Zoals blijkt wil de gemeente Coevorden twee afzonderlijke goedgekeurde bestemmingsplannen (Leeuwerikenveld 2/distributiecentrum) en het bestemmingsplan buitengebied van Coevorden wijzigen in 1 nieuw bestemmingsplan ten behoeve van het windpark Hulteweg Coevorden.</p> <p>Deze samenvoeging van de bestemmingsplannen voor 3 industriële windturbines is onacceptabel en juridisch onmogelijk, omdat er momenteel 2 aparte goedgekeurde en vastgestelde bestemmingsplannen in werking zijn voor deze 2 gebieden. Dit moet dus zorgvuldig (apart) behandeld worden, waarbij omwonenden, vooraf, volledige inspraak kunnen krijgen.</p>	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, ‘windpark Hulteweg’ betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende bestemmingsplannen worden slechts gedeeltelijk aangepast of aangevuld, voor het overige blijven de desbetreffende bestemmingsplannen van kracht. Het bestemmingsplan voor windpark Hulteweg is op de wettelijk voorgeschreven wijze tot stand gekomen en kent een zorgvuldig doorlopen procedure met voldoende mogelijkheden voor reactie door omwonenden.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
4	<p data-bbox="240 383 858 517">c Zoals onderstaand ook blijkt is er voor windturbines een apart bestemmingsplan vastgesteld voor het Europark en in werking getreden, waarvan inmiddels ook al fors is afgeweken door de gemeente Coevorden, door vergunning af te geven voor extra windturbines.</p> <p data-bbox="240 546 847 602">Dit huidige bestemmingsplan DE HEEGE-WEST / DE MARS (windturbines) is vastgesteld op 21 oktober 2010.</p> <p data-bbox="240 631 842 687">In dit bestemmingsplan wordt door de provincie Drenthe gesteld dat:</p> <p data-bbox="240 714 852 819"><i>De locatie Europark en het gebied ten zuiden daarvan (defensierrein) is door de provincie aangewezen als enige locatie waar binnen door de provincie meegewerkt zal worden aan de ontwikkeling van windturbines.</i></p> <p data-bbox="240 846 852 931"><i>Op het Europark is ruimte voor windturbines die samen een vermogen hebben van ongeveer 15 MW. (5 turbines van 3 MW)</i></p> <p data-bbox="240 958 863 1093">Momenteel staan er in het Europark aan de Nederlandse kant al 7 windturbines, waarbij ook is afgeweken van het huidige bestemmingsplan, door extra windturbines erbij te plaatsen zonder enig overleg en inspraak van omwonenden!</p> <p data-bbox="240 1122 863 1346">In het buitengebied van Coevorden, waar volgens het geldende bestemmingsplan buitengebied geen windturbines geplaatst mogen worden, is door de gemeente Coevorden toch toestemming gegeven om een afwijkende windturbine te plaatsen ten zuiden van het Europark in het agrarische buitengebied (windturbine Brill). Wij vinden deze handelwijze van de gemeente Coevorden zeer verwerpelijk.</p> <p data-bbox="240 1373 868 1478">Samen zouden deze 8 windturbines volgens de gemeente Coevorden een vermogen opleveren van 20,35 MW. Volgens onze onderbouwde berekening is dat overigens als 23,35 MW.</p> <p data-bbox="240 1482 852 1565">Wij willen van de gemeente Coevorden onderbouwd met feitelijke documenten het juiste aan MW aangetoond hebben van de 8 windturbines die nu al geplaatst zijn.</p> <p data-bbox="240 1592 823 1648">Daarnaast zijn er ook nog eens 4 windturbines aan de Duitse kant in het grensoverschrijdend Europark.</p> <p data-bbox="240 1675 847 1832">Tezamen vormen deze 12 windturbines al veel overlast voor de direct omwonenden en geven een zeer onrustig beeld (zwerm opstelling) waarbij ook nog steeds de obstakel verlichting niet is afgeschermd, ondanks de eerdere toezeggingen van de gemeente Coevorden aan het bewonersplatform 2015.</p>	<p data-bbox="887 383 1310 846">In het raadsbesluit van 22 maart 2016 is besloten hoe Coevorden de bijdrage aan de duurzame energieopwekking binnen de provincie zal vormgeven: drie windturbines in Europark e.o. en vier windturbines nabij Weijerswold. Dit besluit is vertaald voorliggend bestemmingsplan. De aangehaalde citaten dateren van voor dit raadsbesluit en uit een periode dat nog geen sprake was van een Energieakkoord, provinciale taakstelling en gemeentelijke structuurvisie. Voor de realisatie van de bestaande windturbines zijn de wettelijk voorgeschreven procedure gevolgd.</p>	<p data-bbox="1326 383 1477 488">Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
4	d	<p>MER Europark</p> <p>Voor de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Coevorden is op 10 oktober 2012 een MER gepubliceerd welke is opgesteld door ARCADIS. Dit MER rapport is onderdeel geworden van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013. Onder 6.2.4 wordt in dit rapport de beschikbare ruimte (zoekgebieden) voor windturbines aangegeven, te weten:</p> <p>Zoekgebied 1 Weijerswold Zoekgebied 2 Europark (industrieterrein)</p> <p>Deze MER is uitgevoerd voor 5 windturbines met een maximaal vermogen van 15 MW. Zoals blijkt uit figuur 20, pagina 73 van dit MER rapport betreft dit het vastgestelde zoekgebied in het Europark en niet Europark en omgeving.</p> <p>Het MER rapport vermeldt verder: Door de omvang van nieuwe windturbines zullen ze echter ver buiten de locatie te zien zijn. Zij zullen een beeld vormen met de bestaande windturbines.</p> <p>Dit is al een verspreide opstelling en de kans dat nieuwe windturbines tot een nog onrustiger beeld zullen leiden is groot. Vooral vanuit de open gebieden in het noordwesten zullen de turbines zichtbaar zijn.</p> <p>Dit gebied is door de waardevolle openheid ruimtelijk kwetsbaarder. Voorkom het "strooien" van windturbines. Dit zal landschappelijk een zeer onrustig en daarmee onwenselijk beeld geven.</p> <p>Zoals blijkt uit dit MER rapport is voor de structuurvisie van de gemeente Coevorden alleen Europark aangewezen als zoekgebied voor windenergie.</p> <p>De locaties van de nieuw te plaatsen windturbines betreffen niet het Europark, terwijl de gemeente Coevorden stelt dat de nieuwe windturbines een uitbreiding op het Europark zou betreffen, waarbij de nieuwe windturbines worden geplaatst aan het Coevorderkanaal, zie persbericht van 16 december 2014 van de gemeente Coevorden.</p> <p>Naar nu blijkt wil de gemeente Coevorden de nieuwe windturbines plaatsen aan de Hulteweg. Dit is niet aan het Coevorderkanaal. Omwonenden zijn doelbewust misleid door dit persbericht.</p> <p>De herkenbaarheid van de opstelling Over het algemeen worden de lijnen van de nieuwe windturbines binnen het windpark gekoppeld aan</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'procedure algemeen' (1.4) en 'landschap' (4.7).</p> <p>In de structuurvisie 2013-2023 is deze locatie aangewezen voor windenergie. De structuurvisie is volgens de gebruikelijke zorgvuldige wijze tot stand gekomen.</p> <p>De lijnopstelling is alleen vanuit beperkte posities waar te nemen. Provincie en welstand hebben ingestemd met de plannen. Gezien de aanwezigheid van een aansluiting met de reeds aanwezige turbines op en nabij het Europark is de gemeente na een brede belangenafweging van oordeel dat met dit plan sprake is van een goede ruimtelijke ordening.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>historische of landschappelijke structuren, zodat de nieuwe windturbines in een lijnopstelling langs het Coevorderkanaal geplaatst moeten worden voor een goede ruimtelijke inpassing.</p> <p>Met deze nieuwe "rommelige" opstelling aan de Hulteweg krijgen omwonenden een negatief/groot horizon beslag en het gevoel van insluiting.</p>		
4	e	<p>Vormvrije MER plicht</p> <p>De gemeente Coevorden stelt dat kan worden volstaan met een vormvrije MER plicht, omdat de 3 nieuw te plaatsen windturbines gezamenlijk een vermogen zouden hebben van minder dan 15 MW, zodat geen volledige MER plicht noodzakelijk zou zijn</p> <p>Omdat het een uitbreiding van het Europark betreft met straks een totaal vermogen van meer dan 30 MW eisen wij een volledige MER plicht waarbij het totale windpark in een nieuwe MER wordt getoetst. De huidige MER is immers uitgegaan van maximaal 15 MW.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3).</p> <p>In de planregels van het bestemmingsplan wordt geborgd dat het vermogen per turbine ten hoogste 3,6 MW mag bedragen. De uitbreiding betreft dus geen 30 MW, maar maximaal 3x 3,6 MW.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
4	f	<p>Monitor wind op land, definitief vastgesteld door het Rijk en de Provincie op 25 juni 2014.</p> <p>In deze monitor wind op land is definitief vastgesteld dat de gemeente Coevorden de mogelijkheid krijgt van de provincie en het rijk om het windpark uit te breiden op het Europark, omdat daar nog ruimte zou zijn.</p> <p>Daarnaast heeft de gemeente Coevorden het gebied nabij Weijerswold in hun structuurvisie aangewezen als zoekgebied voor uitbreiding van windenergie. Europark en omgeving is dus nimmer vastgesteld als zoekgebied voor windenergie door rijk en provincie.</p> <p>Vastgesteld regieplan windenergie Drenthe door de Provinciale Staten van Drenthe op 24 september 2014. De gemeente Coevorden krijgt de ruimte de overeengekomen 40 MW uiterlijk in 2020 te realiseren op de locaties Europark en Weijerswold. Europark en omgeving is dus nimmer vastgesteld als zoekgebied voor windenergie door het rijk en provincie.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
4	g	<p>Huidig bestemmingsplan buitengebied Coevorden vastgesteld op 9 december 2014.</p> <p>In dit huidige vastgestelde bestemmingsplan mogen de nieuwe functie/activiteiten niet conflicteren met de provinciale kernkwaliteiten, te weten: natuur, landschap, stilte, duisternis, aardkundig waardevol gebied, archeologie, cultuurhistorisch, milieu en leefomgevingskwaliteit. In dit bestemmingsplan (hoofdstuk 2 bestemmingsregels) wordt onder 3.2 (bouwregels) gesteld dat op de voor "agraris met waarden-Beekdallandschap" aangewezen gronden uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming mogen worden gebouwd.</p>	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. Met dit bestemmingsplan wordt de bestemming 'Bedrijf- Windturbine' van toepassing op de gronden waarbinnen de windturbines worden toegestaan. Ook maakt het bestemmingsplan voorzieningen voor het windpark mogelijk binnen het hele plangebied. De omgevingsvergunning voor het windpark wordt dan ook getoetst aan dit nieuwe bestemmingsplan. Het windpark conflicteert niet met dit plan, waardoor een vergunning kan worden verleend.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing</p>
4	h	<p>Notitie ruimtelijke kwaliteit (NRK), buitengebied Coevorden vastgesteld door WITPAARD (stedenbouw, landschap, ruimtelijke ordening) in december 2014.</p> <p>De gemeente Coevorden heeft ruimtelijke kwaliteit hoog in het vaandel staan. Ze wil werken aan een nog aantrekkelijker en herkenbaarder landschap. In de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied wordt dit ook zodanig vastgesteld.</p> <p>Deze notitie ruimtelijke kwaliteit (NRK) geeft uitvoering aan de ambitie om de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te van de gemeente Coevorden te waarborgen en waar mogelijk te versterken. Onder punt 5.11 krijgen karakteristieke panden ook bescherming.</p> <p>In dit plangebied staan een aantal rijks- en provinciale bouwkundige monumenten. Deze monumenten vallen onder de bescherming van de Monumentenwet. In het plangebied staat daarnaast een aantal karakteristieke panden (zonder monumentale status). De gemeente wil deze panden waar mogelijk behouden en beschermen.</p> <p>Resumé: In dit archeologisch, cultuurhistorisch beekdallandschap van De Kleine Vecht in het buitengebied van Coevorden met het rijksmonument De Kleine Scheere, is de nokhoogte vastgesteld op 8 meter, waar absoluut geen windturbine mag worden gerealiseerd, zoals door de gemeente Coevorden is voorgesteld in het ontwerpbestemmingsplan (v/d Scheer B).</p> <p>Zoals blijkt uit het huidige bestemmingsplan buitengebied van Coevorden valt het rijksmonument De Kleine Scheere onder de bescherming van de rijksmonumenten, waarbij wordt gesteld door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed dat de afstand tot windturbines minimaal 1800 meter moet</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7), cultuurhistorie en archeologie' (4.6).</p> <p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. Hiermee worden de windturbines juridisch-planologisch mogelijk gemaakt.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>bedragen, waarbij het huidige landschap in stand moet worden gehouden.</p> <p>Zoals blijkt uit de erfgoednota/beleidskaart/archeologie van de gemeente Coevorden vallen de boerderijen De Kleine Scheere en De Groote Scheere onder wettelijke beschermende monumenten/archeologie.</p> <p>Een goede ruimtelijke inpassing voor een windturbine bij v/d Scheer (B), waarop zich in de nabijheid ook nog een historische eskop bevindt is ruimtelijk dus onaanvaardbaar, waarbij ook nog kan worden opgemerkt dat de locatie v/d Scheer B buiten het toegestane agrarische bouwblok valt, waar absoluut niet gebouwd mag worden.</p>		
4	<p>i Bewonersplatform Europark en Omgeving. Om invloed te kunnen uitoefenen op deze naar onze mening slechte en ruimtelijke windplannen, is het bewonersplatform Europark en Omgeving opgericht, in de veronderstelling dat wij als omwonenden inspraak zouden krijgen in de besluitvorming op een democratische wijze.</p> <p>De wethouder van de gemeente Coevorden heeft toen gesteld dat (citaat): “De initiatiefnemers moeten er samen met de bewoners uit zien te komen hoeveel windturbines en waar deze het best geplaatst kunnen worden.”</p> <p>Tijdens de gesprekken tussen het bewonersplatform en de initiatiefnemers werd al snel duidelijk dat de grondposities/afspraken vooraf waren vastgesteld door de gemeente Coevorden met de initiatiefnemers, zodat het bewonersplatform haar onderhandelingspositie werd ontnomen, ondanks haar betere alternatieven aan het Coevorderkanaal.</p> <p>Deze betere ruimtelijke inpassing was volgens de wethouder niet mogelijk, omdat de gemeente al in gesprek was en afspraken had gemaakt met de huidige club initiatiefnemer/grondeigenaren. Hieruit blijkt dat een goede ruimtelijke inpassing voor de omwonenden van ondergeschikt belang is voor de gemeente Coevorden.</p> <p>Nieuwe initiatiefnemers die bij de gemeente Coevorden ook een aanvraag hebben ingediend voor het plaatsen van een windturbine, werden door de gemeente geweigerd en werden doorverwezen naar de huidige initiatiefnemers.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘bestuurlijke afweging’ (1.3) en ‘procedure algemeen’ (1.4). Er is een uitgebreid proces met de omgeving doorlopen, op basis waarvan de gemeente op 22 maart 2016 heeft besloten tot planologische medewerking aan het windpark zoals nu is opgenomen in het bestemmingsplan.</p> <p>Eenieder kan een vergunningaanvraag indienen en die zal worden beoordeeld. Indien het voornemen niet past binnen het geldende bestemmingsplan, zal daarbij een afweging gemaakt worden, waarbij ook naar het geldende gemeentelijke beleid wordt gekeken.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
4	j	<p>Geen draagvlak en inspraak omwonenden Zoals door het bewonersplatform is geconstateerd blijkt er geen enkel draagvlak te zijn voor extra windturbines onder de bewoners/omwonenden, waarbij ook nog eens de inspraak van het bewonersplatform tot nul is gereduceerd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Tijdens de voorlichtingsavonden georganiseerd door het bewonersplatform en gemeente zijn niet alle omwonenden uitgenodigd c.q. geïnformeerd door de gemeente over deze plannen.</p> <p>Het bewonersplatform heeft geen enkele afspraak met de initiatiefnemers kunnen maken over de plaatsing van de windturbines betreffende:</p> <p>De locaties, de afmetingen, het vermogen, merk, type, geluidsnormen, verlichting, slagschaduw, compensatie en tijdsduur van plaatsing van de windturbines.</p> <p>Hieruit blijkt dat de omwonenden alleen de lasten krijgen. De lusten zijn voor de gemeente Coevorden, die grondeigenaar is van Kwind 1 en Kwind 2, grondeigenaar v/d Scheer en de initiatiefnemers.</p> <p>De initiatiefnemers waren alleen beried om met het bewonersplatform over compensatie te praten bij het plaatsen van minimaal 4 tot 6 extra windturbines.</p> <p>Wij vinden dit een schandalige en zeer arrogante opstelling van de initiatiefnemers naar de omwonenden toe. In Weijerswold is wel een overeenstemming overeengekomen voor planschade, compensatie, etc. met de omwonenden.</p> <p>Door de wethouder van de gemeente Coevorden werd ons als bewonersplatform minimaal 3 windturbines opgelegd om buiten het Europark geplaatst te krijgen, terwijl wij als bewonersplatform voor de nuloptie hadden gekozen.</p> <p>De wethouder heeft het platform overruled op 3 februari 2016, omdat er geen tijd meer zou zijn (SDE subsidies 2016 moest op tijd worden aangevraagd), waardoor het bewonersplatform niet heeft kunnen terugkoppelen naar haar bewoners.</p> <p>Hieruit blijkt maar weer dat het proces met de bewoners niet democratisch is verlopen, waarbij de bewoners niet serieus zijn genomen en ernstig worden gedupeerd in hun woon en leef genot zonder enige vorm van inspraak en compensatie.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'nut en noodzaak windenergie' (1.1), 'procedure algemeen' (1.4), 'draagvlak' (1.6) en 'economische effecten'(hoofdstuk 2). De gemeente is van oordeel dat bij de voorbereiding voldoende overleg is geweest met de omgeving. Het bewonersplatform is regelmatig bijeen geweest en heeft meermaals de mogelijkheid gehad zich over de plannen te uiten. Dat het resultaat niet heeft geleid tot ieders tevredenheid, is betrokken in de besluitvorming over de plannen, op 22 maart 2016 en bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. Er zijn wel degelijk afspraken vastgelegd, zoals blijkt uit de raadsstukken van 22 maart 2016. Initiatiefnemers hebben hun plannen bijgesteld, waardoor minder turbines gerealiseerd worden dan aanvankelijk de bedoeling was. De lusten voor de gemeente als grondeigenaar komen indirect ten goede aan de inwoners van de gemeente.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
	<p>De gemeenteraad van Coevorden heeft als belangrijke voorwaarde in haar structuurvisie gesteld dat: (zie persbericht gemeente Coevorden 23 februari 2016).</p> <p><i>“De gemeente Coevorden heeft zelf een aantal belangrijke voorwaarden gesteld voor de realisatie van windenergie in haar structuurvisie van 2013. De gemeente exploiteert zelf geen windturbines maar laat dit over aan marktpartijen; Deze bedrijven moeten hun plannen in nauw overleg met de omwonenden in beide zoekgebieden realiseren. Bewoners moeten zeggenschap hebben over de locaties van de turbines en de afspraken over de beperking van de overlast en de vergoedingen.”</i></p> <p>Kwind1 en Kwind 2 zijn op de gemeentegrond geprojecteerd, waaruit blijkt dat de gemeente Coevorden helemaal niet onafhankelijk is, maar zeer nauw heeft samengewerkt met de initiatiefnemers!</p> <p>Wij hebben als bewonersplatform geen enkele afspraak kunnen maken met de initiatiefnemers, terwijl de gemeente Coevorden stelt dat het proces met de bewoners voldoende zou zijn verlopen, zodat gestart kan worden met de planologische procedures.</p> <p>Deze belangrijke voorwaarde in de structuurvisie van de gemeente Coevorden hebben wij als bewonersplatform Europark en omgeving niet kunnen uitvoeren. Toch heeft de gemeenteraad op 22 maart 2016 ingestemd om extra windturbines te kunnen plaatsen buiten het Europark.</p> <p>Hieruit blijkt dat wij leven in een schijndemocratie, waarbij de gemeente Coevorden haar inwoners heeft misbruikt om legitimiteit te verkrijgen om deze slechte ruimtelijke windplannen zonder enig draagvlak en democratisch overleg met omwonenden te realiseren.</p> <p>Het bewonersplatform Europark en omgeving is overruled door de wethouder, waardoor zijn geen enkele afspraak heeft kunnen maken met de initiatiefnemers.</p>			
4	k	<p>Melding activiteiten besluit van 18 januari 2017. Dit zou een aanvraag betreffen voor een omgevingsvergunning met beperkte milieutoets. De bestaande MER (2010) die gemaakt is voor 5 windturbines, inclusief defensie (die nog geplaatst moesten worden) in het Europark (inclusief de 4 Duitse turbines) is al zeer kritisch over deze in totaal 9 windturbines in het grensoverschrijdend Europark voor de woon en leefomgeving van mens in dier in dit gebied, zodat niet kan worden volstaan met een omgevingsvergunning met een beperkte milieutoets.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje ‘vormvrije m.e.r.-beoordeling’ (3). Een MER levert ook weinig meer milieu- en natuurinformatie op dan al aanwezig.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		Wij vinden dan ook dat er eerst een nieuwe uitgebreide MER dient te worden uitgevoerd voor het totale windpark van 15 windturbines.		
4	l	<p>In deze aanvraag van 18 januari 2017 wordt melding gemaakt dat dit een aanvraag zou betreffen voor het in werking hebben van drie of meer windturbines.</p> <p>In de gemeenteraad van Coevorden is op 22 maart 2016 afgesproken en vastgesteld dat er maximaal 3 windturbines aan het Coevorderkanaal mogen worden geplaatst.</p> <p>De stelling drie of meer windturbines wekt de suggestie dat er in de toekomst nog meer windturbines bijgeplaatst zouden mogen worden.</p> <p>Wij vinden deze melding dan ook zeer misleidend met als doel om in de toekomst nog meer windturbines te kunnen/mogen plaatsen.</p> <p>Zoals blijkt uit de gegevens van het bedrijf Coevorden Zuid Exploitatie B.V. toelichting locatie, melding voor de zuidelijke gesitueerde windturbine (v/d Scheer B) is deze windturbine gesitueerd in het agrarisch gebied (bestemmingsplan buitengebied Coevorden van 9 december 2014), zodat deze geen onderdeel kan zijn van de 2 andere windturbines, die in het Leeuwerikenveld 2/distributiecentrum zijn geprojecteerd in het bestemmingsplan van 1 juli 2010.</p>	De vergunningaanvragen en het bestemmingsplan gaan uit van drie windturbines in het plangebied, conform het raadsbesluit van 22 maart 2016. De oprichting van meer dan drie turbines in dit gebied is niet voorzien. De raad heeft ook uitgesproken dat naast plannen Hulteweg en Weijerswold geen medewerking wordt verleend aan nieuwe initiatieven voor windturbines.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	m	<p>Memo Anteagroup van 20 mei 2016.</p> <p>In deze memo aan de vertegenwoordiger van Windunie wordt het project genoemd: Windpark Europark Coevorden, waarbij wordt gesteld dat Windunie voornemens is om windturbines te ontwikkelen op en nabij het bedrijventerrein Europark.</p> <p>Zoals inmiddels is vast komen te staan gaat Windunie helemaal geen windturbines exploiteren op het Europark, maar is voornemens om 1 windturbine in het cultuurhistorische beekdallandschap van De Kleine Vecht van de gemeente Coevorden te plaatsen. Deze misleidende tekst kan alleen bedoeld zijn om in de toekomst nog meer windturbines te plaatsen.</p> <p>Dit betreft het bestemmingsplan agrarische buitengebied Coevorden welke is vastgesteld op 9 december 2014.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	n	Zoals al eerder vermeld liggen in dit buitengebied 2 waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheere (rijksmonument) en De Grootte Scheere en het waardevolle cultuurhistorische landschap daaromheen. Hier mogen helemaal geen windturbines geplaatst worden, nu en in de toekomst niet.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6) en 'landschap' (4.7).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	o	Onder punt 6 analyse wordt gesteld dat bij bladafworp bij overtoeren het een mogelijk effect op de gasleiding zou kunnen hebben, terwijl in de conclusie wordt gesteld dat	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'externe veiligheid' (4.5). Ten aanzien	Deze reactie geeft geen

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>de externe veiligheid geen belemmering zou vormen voor de plaatsing van de windturbine (v/d Scheer locatie B).</p> <p>Deze locatie (v/d Scheer B) ligt pal aan een doorgaande ontsluitingsweg.</p> <p>Deze ontsluitingsweg (Hulteweg) van het Leeuwerikenveld 1 en 2 naar Gramsbergen, wordt veel gebruikt door fietsers, voetgangers, personenauto's en vrachtverkeer, waardoor niet aan de externe veiligheidsrisico's wordt voldaan.</p>	<p>van de gasleiding geldt dat specifiek onderzoek is gedaan. Daaruit volgt dat sprake is van een aanvaardbare veiligheidssituatie.</p>	<p>reden tot aanpassing.</p>
4	p	<p>In de brief van de gemeente Coevorden van 15 maart 2017 wordt gesteld dat v/d Scheer D om technisch/economische redenen niet haalbaar zou zijn, terwijl dit de minst slechte optie zou zijn.</p> <p>Wij zien graag de onderbouwing tegemoet, waaruit zou moeten blijken dat v/d Scheer D om technisch/economische redenen niet mogelijk zou zijn.</p>	<p>In paragraaf 3.1.1 van de plantoelichting wordt ingegaan op de locatiekeuze. De door bewoners voorgestelde locatie blijkt ongunstig voor de oprichting van een windturbine. De windturbine zou op die locatie te dicht bij een bestaande turbine op het terrein van Defensie staan, waardoor aanzienlijke windafvang plaatsvindt, onverantwoorde technische risico's optreden en aanzienlijke terugregeling nodig zijn om aan de geluidvoorschriften uit het Activiteitenbesluit te voldoen. De locatie aan de Hulteweg is op basis van andere ruimtelijke en milieutechnische criteria niet slechter dan de voorkeurslocatie van omwonenden. De gemeente stemt in met de locatie aan de Hulteweg.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
4	q	<p>Zoals blijkt uit alle rapporten opgesteld en gemaakt door Sweco Nederland B.V. waarbij de adviseur van Sweco tijdens de diverse bewonersplatform overleggen als gemachtigde heeft opgetreden namens de initiatiefnemers, zodat niet kan worden gesproken van een onafhankelijke adviseur in dit project. (de slager keurt zijn eigen vlees).</p> <p>Wij betwisten dan ook alle rapporten en overige documenten die door Sweco Nederland B.V. en Anteagroup zijn ingebracht.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder kopje 'kwaliteit onderzoeken' (4.2).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
4	r	<p>In een brief van 18 januari 2017 van Sweco aan de gemeente Coevorden wordt een coördinatieverzoek gedaan voor een omgevingsvergunning Windpark Hulteweg Zuid door de adviseur van Sweco om de voorbereiding van het bestemmingsplan Windpark Hulteweg vast te stellen.</p> <p>Deze aanvraag is juridisch onmogelijk, omdat Kwind 1 en Kwind 2 in een heel ander bestemmingsplangebied liggen dan v/d Scheer B en ook nog van een andere aanvrager is.</p>	<p>Ten behoeve van de realisatie van de windturbines wordt voorliggend bestemmingsplan opgesteld. Hiermee worden de drie windturbines planologisch-juridisch mogelijk gemaakt. Het is juridisch niet onmogelijk het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning(en) te coördineren. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'toepassing coördinatieregeling' (1.5).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
4	s	<p>In een notitie van Sweco van 8 november 2016 wordt gesteld dat kan worden volstaan met een vormvrije M.E.R. beoordeling voor het windpark Hulteweg. Gesteld wordt in deze notitie dat er geen noemenswaardige cumulatieve effecten zullen ontstaan. Deze stelling is pertinent onjuist, omdat de huidige M.E.R. is gemaakt op 5 turbines met maximaal 15 MW in het Europark.</p> <p>De cumulatieve effecten die zullen ontstaan betreffen straks in totaal 15 windturbines, zodat verplicht een nieuwe M.E.R. voor het gehele gebied dient te worden uitgevoerd.</p> <p>Het huidige MER rapport vermeldt verder; Door de omvang van nieuwe turbines zullen ze echter ver buiten de locatie te zien zijn. Zij zullen een beeld vormen met de bestaande turbines.</p> <p>Dit is een al verspreide opstelling en de kans dat nieuwe turbines tot een nog onrustiger beeld zullen leiden is groot. Vooral vanuit de open gebieden in het noordwesten zullen de turbines zichtbaar zijn.</p> <p>Dit gebied is door de waardevolle openheid ruimtelijk kwetsbaarder. Voorkom het “strooien” van windturbines. Dit zal landschappelijk een zeer onrustig en daarmee een onwenselijk beeld geven.</p> <p>Doordat de windturbines niet in één lijn opstelling worden geplaatst zal dit dus landschappelijk een zeer onrustig en onwenselijk beeld geven, waardoor wederom wordt aangetoond dat een goede ruimtelijke inpassing niet is gewaarborgd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Verder wordt in de notitie van Sweco van 8 november 2016 gesteld dat de locatie v/d Scheer B waarschijnlijk op een randzone van een dekzandopduiking zal liggen. Dit is onjuist gesteld, omdat zowel het rijksmonument van v/d Scheer alsmede de locatie waar de turbine B v/d Scheer is geprojecteerd, geheel ligt op een dekzandopduiking, waarop zich ook nog een historische eskop bevindt. Een inpassing voor een windturbine bij v/d Scheer (B) is ruimtelijk dus onaanvaardbaar.</p> <p>In deze notitie wordt verder gesteld dat binnen het plangebied geen mensen zouden wonen, maar alleen in het Klooster dat ten westen ligt van het plangebied en dat deze bewoners geen nadelige effecten zullen ondervinden.</p>	<p>Er is geen 'huidig MER' dat gebruikt wordt bij de besluitvorming over windpark Hulteweg. Aan de plannen ligt een vormvrije m.e.r.—beoordeling ten grondslag. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3), 'landschap' (4.7) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6). Alle relevante milieueffecten zijn in beeld gebracht. Een eventuele MER zal naar verwachting ook weinig extra informatie kunnen toevoegen. Locatiekeuze zal namelijk geen item zijn, omdat die procedure al eerder heeft plaatsgevonden. Welstand heeft ingestemd met de plannen.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Deze stelling is onjuist, omdat de huidige bewoners van het Klooster en andere omwonenden nu al zeer veel hinder ondervinden van het bestaande windpark. Door de reconstructie van de N34 zullen veel bosschages verwijderd worden, waardoor er volop zicht zal ontstaan op het bestaande windpark en de nieuwe windturbines. Ook zijn er 2 bouwvergunningen afgegeven op het Landgoed De Grootte Scheere genoemd Beekhuis en Boshuis, eigendom van ASR Vastgoed, die op zeer korte afstand tot de geplande windturbine van v/d Scheer (B) zullen worden gerealiseerd. Hiermee is onvoldoende rekening gehouden.</p> <p>Verder wordt gesteld dat bij het grensoverschrijdend karakter rekening is gehouden met de effecten van de bestaande windturbines. Deze stelling klopt niet. De M.E.R. beoordeling van 2010 betrof 5 windturbines. Na 2012 zijn er nog 3 windturbines bijgeplaatst en nu weer 3, zodat niet gesteld kan worden dat er rekening is gehouden met de effecten van bestaande turbines, zodat kan worden volstaan met een vormvrije M.E.R. plicht.</p> <p>Concluderend wordt gesteld dat de locatie, nog de omvang, nog de inrichting van het windpark Hulteweg aanleiding geeft om nadere onderzoeken uit te voeren en deze in een milieu effectrapportage af te wegen.</p> <p>Er zijn kortom geen omstandigheden die nopen tot het maken van een M.E.R. bij de voorbereiding van het betrokken besluit. Het project sorteert enkel beperkte effecten op het gebied van geluid en landschap. Deze effecten leveren geen belemmering op voor de realisatie van het windturbinepark.</p> <p>Deze bovenstaande conclusie van Sweco om onder een volwaardige M.E.R. plicht uit te kunnen komen is voor de omwonenden ontoelaatbaar.</p> <p>Wanneer een volwaardige M.E.R. uitgevoerd zal worden zal onomstotelijk worden vastgesteld dat de huidige windplannen onaanvaardbaar zijn voor dit kwetsbare buitengebied en gezocht zal moeten worden naar andere locaties, die geen goede ruimtelijke inpassing waarborgen, zoals ook al is vastgesteld door het rijk en de provincie.</p>		
4	t Archeologisch onderzoek Sweco 7 december 2016. Zoals blijkt uit deze rapportage zijn de locaties v/d Scheer (B) en Kwind 2 gesitueerd op gronden met een hoge archeologische waarde, zodat het plaatsen van windturbines op deze locaties onacceptabel is en niets te maken heeft met de uitbreiding windpark Europark waar geen enkele archeologische waarde meer aanwezig zou zijn.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'procedure algemeen' (1.4) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6). Vanwege de hoge archeologische waarde is onderzoek gedaan. Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek is door de gemeentelijk archeoloog	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>Zowel het rijk als provincie hebben gesteld in hun vastgestelde visies dat windturbines alleen bijgeplaatst mogen worden in het Europark.</p>	<p>van Coevorden de voorwaarde gesteld dat op de locatie een archeologische begeleiding dient plaats te vinden van de graafwerkzaamheden ter plekke van het fundament voor de windturbine Van der Scheer. Dit is geborgd in de planregels.</p>	
4	u	<p>1.2 Ligging en gebruik onderzoeksgebieden (Sweco) citaat: In dit rapport wordt vermeld dat verspreid langs de Hulteweg in het bedrijventerrein Europark ten zuidoosten van de plaats Coevorden de drie locaties liggen voor nieuwe windturbines.</p> <p>1.3 Geplande werkzaamheden (Sweco) citaat: De opdrachtgever is van plan op deze drie locaties in het bedrijventerrein Europark in de gemeente Coevorden windturbines te bouwen.</p> <p>Zoals uit bovenstaande teksten blijkt wordt er wederom door de initiatiefnemers gemanipuleerd door te stellen dat de windturbines in het Europark geplaatst zullen worden, terwijl deze locaties zich buiten het Europark bevinden. Het afgeschermd Europark betreft overigens geen bedrijventerrein, maar is een industrieterrein, waarin de industriële windturbines volgens het geldende bestemmingsplan “windturbines” geplaatst moeten worden, omdat dit past in de industriële omgeving.</p> <p>Zoals al eerder is gesteld door de gemeente Coevorden, dienen de extra turbines geplaatst te worden aan het Coevorderkanaal en niet aan de Hulteweg. (zie persbericht gemeente Coevorden van 16 december 2014)</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje ‘procedure algemeen’ (1.4), specifiek onder ‘naamgeving windpark’.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
4	v	<p>2.3 Aardkundige waarden (Sweco) citaat: De aanleg en inrichting van het bedrijventerrein Leeuwerikenveld 2 is het gebied aan weerszijden van de Hulteweg deels geëgaliseerd. In het beekdal bij v/d Scheer liggen dekzandopduikingen, waar ook het rijksmonument (boerderij) van v/d Scheer op staat met plaatselijke kleine esdekken.</p> <p>Op de kaart met archeologische verwachtingszones ligt de locatie van v/d Scheer B in een gebied met een hoge archeologische verwachting. (dekzandrug, code Dre)</p> <p>2.6 Cultuurhistorische waarden (Sweco) citaat: De drie onderzochte locaties voor windturbines liggen op de historisch-geografische kaarten van de gemeente Coevorden in de zone groenlanden circa 1900 of eerder en zijn redelijk tot goed bewaard. De bijbehorende beleidsadvieskaart stelt dat in deze zone beleid geldt voor behoud en het versterken van aanwezige historische geografische waarden.</p>	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording onder t en de thematische beantwoording onder de kopjes ‘landschap’ (4.7), ‘bestuurlijke afweging’ (1.3) en ‘cultuurhistorie en archeologie’ (4.6).</p> <p>Met betrekking tot de voorgenomen ingrepen voor de plaatsing van drie windturbines is geen sprake van aantasting van de bestaande historisch-geografische waarden. In en nabij de locaties van de geplande windturbines staan geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten.</p> <p>Ten aanzien van flora en fauna geldt dat ecologisch onderzoek is uitgevoerd om de consequenties van de</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Met betrekking tot de zeer beperkte voorgenomen ingrepen voor de plaatsing van 3 windturbines is er geen sprake van aantasting van de bestaande historisch-geografische waarden.</p> <p>In en nabij de locaties van de geplande windturbines staan geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten.</p> <p>Resumé: De overhang ligt in de directe nabijheid van de waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheer (rijksmonument) en De Groote Scheer en het waardevolle cultuurhistorische landschap daaromheen, waar helemaal geen windturbines geplaatst mogen worden. De stelling dat rond de windturbines zich geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten aanwezig zouden zijn, is onjuist.</p> <p>Het aangrenzende landgoed De Groote Scheere inclusief het Scheersche Bosch met zijn flora en fauna zijn ook behoudenswaardige elementen die in de directe nabijheid niet verstoord mogen worden door industriële windturbines.</p> <p>Zoals vaststaat heeft de familie v/d Scheer recht op bescherming van zijn rijksmonument De Kleine Scheere. Omdat de familie v/d Scheer alleen geïnteresseerd is in het geldelijk gewin, bekommeren zij zich totaal niet om dit beschermde rijksmonument, het cultuurhistorische buitengebied, de flora en fauna en de omwonenden in het gebied.</p> <p>Het feit dat de gemeente Coevorden meewerkt om dit cultuurhistorisch buitengebied te verkrachten, nu en voor de volgende generaties, getuigt van zeer slecht ruimtelijk beleid.</p>	<p>voorgenomen ontwikkeling met betrekking tot de wet- en regelgeving voor natuur in beeld te brengen. Hieruit blijkt dat de resultaten de uitvoerbaarheid niet in de weg staan.</p>	
4	<p>w</p> <p>Momenteel hebben alle 12 windturbines die al geplaatst zijn (inclusief de 4 Duitse turbines) een tiphoogte van maximaal 150 meter. Zoals wordt gesteld in het M.E.R. rapport van 10 oktober 2012 welke onderdeel is geworden van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013 wordt het navolgende gesteld:</p> <p>6.2.5 Mitigerende maatregelen (M.E.R. oktober 2012) Zorg voor eenheid in type masten, vorm, ashoogte en rotordiameter.</p> <p>Naar nu blijkt willen de initiatiefnemers turbines plaatsen met een tiphoogte hoger dan 150 meter, omdat een windturbine met een maximale hoogte van 150 meter niet rendabel zou zijn.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7) en 'woon- en leefklimaat' (4.1). Welstand heeft positief geadviseerd over het plan.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>Zoals ook in de huidige M.E.R. wordt gesteld zijn wij voor uniformiteit van alle windturbines in dit gebied met een maximale tiphoogte van 150 meter.</p> <p>Verschillende hoogtes van turbines zullen extra storende effecten veroorzaken op de woon en leefomgeving in dit gebied en zijn onacceptabel zoals ook wordt gesteld in dit M.E.R. rapport, welke onderdeel vormt van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013. Totaal zal er een "samenklontering" van turbines ontstaan. Dit effect staat ook wel bekend als het "gehaktmoleneffect" waardoor bewoners het gevoel zullen krijgen ingesloten te worden door de windturbines. Een keuze voor eenheid in vormgeving draagt bij aan een rustige uitstraling van de windturbineopstelling, aldus het M.E.R. rapport.</p> <p>Het gevoel van insluiting gekoppeld aan een groot horizonbeslag beoordelen wij als zeer negatief.</p>		
4	x	<p>Obstakelverlichting.</p> <p>De huidige windturbines hebben allemaal een tiphoogte van maximaal 150 meter en hoeven daarom niet voorzien te zijn van obstakelverlichting.</p> <p>Toch zijn de meeste turbines voorzien van deze verlichting, omdat gemiddeld 2 keer per jaar een helikopter zou kunnen landen op het defensie terrein. Tijdens de diverse bewonersplatformbijeenkomsten met de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers is ons meerdere keren toegezegd dat de verlichting van de bestaande windturbines afgeschermd zal worden. Tot op heden is er nog steeds geen passende oplossing gerealiseerd. De 3 extra windturbines zullen deze storende lichteffecten alleen maar versterken.</p> <p>De omwonenden ondervinden veel overlast van deze verlichting in de overwegende duisternis in dit gebied. Daarnaast brandt de verlichting niet synchroon wat een extra storend effect geeft op de omgeving in de aanwezige duisternis.</p> <p>Tot op heden is er geen enkele aanwijzing dat ook op dit punt de klachten van omwonenden serieus worden genomen. Omwonenden krijgen alleen de lasten.</p>	<p>Voorliggend bestemmingsplan ziet nu op de huidige windturbines.</p> <p>Voor de verlichting van de drie te ontwikkelen windturbines is een verlichtingsplan opgesteld en wordt tevens verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'licht' (4.8). Voor omwonenden zijn er ook compensatie- en participatiemogelijkheden.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
4	y	<p>Akoestisch onderzoek Sweco van 28 september 2016 citaat:</p> <p>In dit rapport wordt gesteld dat de ruimtelijke situatie van de 3 geplande windturbines van het windpark Hulteweg zullen komen te staan op het bestaande bedrijventerrein Leeuwerikenveld en in het agrarisch gebied direct aansluitend op dit bedrijventerrein.</p> <p>De windturbine (B) van v/d Scheer valt in het bestemmingsplan buitengebied, in het cultuurhistorische beekdallandschap van De Kleine Vecht.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6).</p> <p>Wat betreft het type windturbine geldt dat een bandbreedte vergunning is aangevraagd. In de onderzoeken die ten grondslag liggen aan voorliggend bestemmingsplan is deze bandbreedte onderzocht.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Dit is het laatste deel wat nog onaangetast is, waarop ook het rijksmonument van v/d Scheer is gelegen en ook de rivier De Kleine Vecht doorheen stroomt. Dit gebied is reeds eerder in zijn oorspronkelijke staat teruggebracht, waardoor een enorme kapitaals- en natuurvernietiging zal plaatsvinden.</p> <p>Tussen het Leeuwerikenveld en dit cultuurhistorische buitengebied ligt een waardevolle historisch eskop aan de Hulteweg die intact moet blijven, inclusief het landschap daaromheen.</p> <p>Zoals uit dit rapport blijkt wordt er een keuze gemaakt uit 6 tot 8 typen windturbines, waarvan zowel de ashoogte, rotordiameter, vermogen (MW), mastdiameter, gondelafmeting, etc. nog niet bekend zijn gemaakt aan de omwonenden. Deze belangrijke elementen van een vergunning dienen vooraf bekend te worden gemaakt aan de omwonenden.</p> <p>Wij gaan ervan uit dat bovengenoemde gegevens aan ons bekend worden gemaakt, zodat wij als omwonenden de gevolgen hiervan kunnen laten onderzoeken, voordat een eventueel nieuw bestemmingsplan in behandeling wordt genomen.</p> <p>Daarnaast betwisten wij het akoestisch onderzoek zoals opgesteld door Sweco, omdat de gegevens van de nieuw te plaatsen windturbines ontbreken, zodat wij aan dit rapport geen enkele waarde kunnen hechten.</p>	<p>Binnen de aangevraagde bandbreedte zijn enkele windturbines beschikbaar. Deze zijn opgenomen in het akoestisch onderzoek. De maatgevende (worst-case) turbine is in het onderzoek doorgerekend en aanvaardbaar bevonden. Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'geluid' (4.3).</p>	
4	<p>z</p> <p>In de samenvatting van het akoestisch onderzoek wordt gesteld dat deze nieuwe windturbines niet gerealiseerd kunnen worden op grond van het geldige bestemmingsplan. Daarom is een aanpassing van het bestemmingsplan vereist. Deze stelling is correct.</p> <p>Het betreft hier echter meerdere bestemmingsplannen die doorlopen moeten worden. Het kan dus niet zo zijn dat deze afzonderlijke bestemmingsplannen voor de realisatie van meerdere windturbines in één bestemmingsplanprocedure doorlopen kunnen worden om zo deze slechte ruimtelijke plannen te kunnen verwezenlijken.</p>	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende bestemmingsplannen worden gedeeltelijk aangepast of aangevuld, voor het overige blijven de desbetreffende bestemmingsplannen van kracht. De twee vigerende plannen worden dus niet gewijzigd in één nieuw bestemmingsplan. Derhalve volstaat voorliggend bestemmingsplan voor het juridisch-planologisch mogelijk maken van de drie windturbines.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
4	<p>aa</p> <p>Toelichting op aanvraag omgevingsvergunning (Sweco) 17 januari 2017. Windpark Hulteweg-Zuid (v/d Scheer B) In deze toelichting wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor onbepaalde tijd.</p> <p>Buiten het feit dat in dit cultuurhistorisch buitengebied geen enkele windturbine geplaatst mag worden, is de</p>	<p>De omgevingsvergunningen voor bouwen wordt zodanig aangepast dat een tijdelijke vergunning, voor een periode van maximaal 30 jaar, zal worden aangevraagd en verleend.</p> <p>De technische levensduur van een windturbine is langer dan 15 jaar en de</p>	<p>De omgevingsvergunningen voor bouwen worden zodanig aangepast dat deze voor</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		economische levensduur van een windturbine maximaal 15 jaar, zodat geen vergunning afgegeven mag worden voor onbepaalde tijd.	initiatiefnemers gaan, ook in hun exploitatieberekeningen, uit van een langere exploitatieperiode dan 15 jaar. Bovendien is de verwachting dat ook over 15 jaar windenergie nog van belang is voor de duurzame energieproductie. Een vergunning voor een kortere periode dan 30 jaar acht de gemeente niet noodzakelijk en niet gewenst.	een periode van 30 jaar worden aangevraagd en vergund.
4	ab	Ook is er geen verplichting tot afbraak van de windturbines vastgesteld, inclusief het verwijderen van de betonnen fundatie, bestrating, etc.	De initiatiefnemers en grondeigenaren zijn gebaat bij het netjes opruimen van de turbines wanneer deze niet meer geëxploiteerd kunnen worden. Hiertoe is in de overeenkomst tussen de initiatiefnemers en grondeigenaren een clause opgenomen die de verwijdering van turbine en infrastructuur borgt na de exploitatiefase.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	ac	Slagschaduw onderzoek Sweco 9 november 2015. Ook aan dit onderzoek kunnen wij geen enkele waarde hechten, omdat alle gegevens van de nog te plaatsen windturbines ontbreken.	In het slagschaduwonderzoek is gebruik gemaakt van een bandbreedte aan te onderzoeken windturbines. De maatgevende turbine is vervolgens gehanteerd in de slagschaduwberekening (worst case). Deze slagschaduw is aanvaardbaar bevonden. Derhalve zijn de gevolgen van de windturbines voldoende ik kaart gebracht. Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'onderzoeken algemeen' (4.2) en 'slagschaduw' (4.4).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	ad	Visualisatie windturbines/landschapsarchitect. Voor de bepaling van het effect van een windturbine op het landschap en het beoordelen daarvan is deels subjectief. Het achterwege blijven van een vastgesteld toetsingskader schept echter wel de verplichting om zo op zorgvuldige wijze de impact op het landschap en beleving daarvan te onderzoeken. Dit wordt ondersteund door de structuurvisie wind op land (SWOL).	Ter kennisgeving aangenomen. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7). Onderstaand wordt ingegaan op de specifieke punten.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	ae	De beschrijving van de opbouw van het landschap (buitengebied) en de aanwezige structuren zou een volwaardig onderdeel van het inpassingsplan moeten zijn, zeker waar het een ingreep betreft die een zeer grote impact op het landschap ter plaatse heeft. De eerder genoemde gegevens van de windturbines ontbreken, zodat ook op dit punt geen juiste beoordeling kan worden gemaakt.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7) en naar de visualisaties landschap in bijlage 5 van het voorliggend bestemmingsplan. Gemeente is van oordeel dat de gevolgen voor landschap voldoende	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		Volgens een geraadpleegde landschapsarchitect is deze landelijke inpassing (v/d Scheer B) onmogelijk. De overgang naar het cultuurhistorisch buitengebied is veel te groot, waardoor dit gebied onevenredig wordt aangetast en voor de omwonenden onaanvaardbaar is.	diepgaand inzichtelijk zijn gemaakt om het belang te kunnen afwegen	
4	af	Zoals blijkt uit de visualisatie (fotopunten) zijn deze gemaakt (gefotoshopt) waarbij het beeld geschetst wordt dat de turbines nagenoeg niet waarneembaar zijn. Deze manipulaties vinden wij zeer kwalijk, omdat de bewoners hierdoor niet te zien krijgen wat de werkelijke impact op het landschap en haar omgeving zal hebben.	Er zijn diverse visualisaties gemaakt die vanuit verschillende representatieve locaties (fotopunten) het zicht op het windpark laten zien. Met behulp van professionele gespecialiseerde software (WindPro) zijn de windturbines op een juiste wijze, met de juiste verhoudingen en hoogte in de beelden gevisualiseerd. Daarmee is het windpark zo realistisch mogelijk in beeld gebracht. Er is geen sprake van manipulatie van de beelden teneinde het windpark 'minder zichtbaar' te maken.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	ag	<p>Afstand tot woningen</p> <p>Wij vinden de zeer korte afstand tussen onze woning en de dichtstbijzijnde windturbine onacceptabel. Wij worden ernstig gedupeerd in ons woon- en leefgenot door geluid, laagfrequent geluid, slagschouw, trillingen, gezondheidseffecten/klachten en de visuele nadelige effecten van deze industriële windturbines. Wij vinden dan ook dat de minimale afstand tot woningen moet worden nagekomen van minimaal 1500 meter</p>	<p>Het is niet duidelijk om welke woning het gaat die onacceptabel zou zijn. Overigens bestaan er geen wettelijke eisen met betrekking tot afstanden. Er bestaan wel eisen voor onder andere geluid en slagschaduw, veiligheid. Daaraan wordt ruim voldaan. Indiener stelt de wettelijke normen ter discussie. De wettelijke normen staan in het kader van dit bestemmingsplan niet ter discussie. Dit onderdeel van de zienswijze wordt dan ook ter kennisgeving aangenomen.</p> <p>Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'woon- en leefklimaat' (4.1), 'geluid' (4.3), 'slagschaduw' (4.4), 'gezondheid' (4.9) en 'landschap' (4.7).</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
4	ah	<p>Waardedaling woningen/planschaderegeling.</p> <p>Landelijk is bekend dat woningen in de nabijheid van windturbines in waarde zullen dalen. Zoals is gebleken heeft het bewonersplatform Europark geen enkele afspraak kunnen maken voor de omwonenden waarbij vooraf afspraken zijn gemaakt betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planschaderegeling/compensatie; - Kwijtschelding leges kosten ad. €500; - Kwijtschelding maatschappelijk eigen risico (2 tot 4 % WOZ waarde woning bezit). <p>Initiatiefnemers waren alleen bereid hierover te praten bij het plaatsen van minimaal 4 tot 6 extra windturbines.</p> <p>Resumé:</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'waarde woningen' (2.2), 'procedure algemeen' (1.4), 'draagvlak' (1.6) en 'nut en noodzaak windenergie' (1.1).</p> <p>Initiatiefnemers sluiten met meerdere grondeigenaren binnen een zoekgebied voor windenergie gebruiksovereenkomsten om grondposities te verwerven voor het geval de keuze op hun grond valt. Zo ook met de gemeente, die in dit nog eigenaar is van een deel van de gronden op het industrieterrein.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
	<p>De initiatiefnemers hebben geen enkele afspraak gemaakt met de omwonenden betreffende:</p> <p>De locaties, de afmetingen, het vermogen, merk, type, geluidsnormen, verlichting, slagschaduw, compensatie en tijdsduur van de plaatsing van de windturbines.</p> <p>Zoals is gebleken zijn deze windplannen tot stand gekomen zonder enige inspraak/invloed van de omwonenden, terwijl dit een absolute voorwaarde was van de gemeente Coevorden in haar structuurvisie.</p> <p>De grondposities (locaties) en voorwaarden waaronder waren immers al voor het overleg met het bewonersplatform Europark vastgelegd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Wij willen daarom inzagen in het windturbines-dossier van de gemeente Coevorden d.m.v. de WOB (Wet openbaarheid van bestuur) om deze onaanvaardbare windplannen een halt toe te roepen, die alleen gericht zijn op financieel gewin (opstrijken van subsidies) en geen enkele aantoonbare meerwaarde hebben om de CO2 reductie terug te brengen.</p>	<p>Het is altijd mogelijk om een WOB verzoek bij de gemeente in te dienen om inzage te krijgen van specifiek aan te geven stukken.</p> <p>Voor de omgeving zijn ook compensatie- en participatiemogelijkheden.</p>		
4	ai	<p>Wij zouden het als omwonenden waarderen als de gemeente Coevorden zich meer gaat focussen op een andere duurzame energievorm zoals zonne-energie, waarvoor wel voldoende draagvlak onder de omwonenden aanwezig is. Windturbines plaatsen in gebieden die ruimtelijk onaanvaardbaar zijn, waar ook nog eens de laagste windsnelheden van Nederland worden gemeten getuigt niet van de juiste visie en kunnen alleen renderen met subsidies van het rijk.</p> <p>De omwonenden krijgen de lasten maar niet de lusten. De lusten zijn voor de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'nut en noodzaak windenergie' (1.1) en 'alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Zienswijze 5: Bewoners Scheerseweg 5 te Holthone

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
5	a	<p>Huidig bestemmingsplan distributiecentrum Leeuwerikenveld 2 vastgesteld op 1 juli 2010. Zie ook Staatscourant nr. 11179 van 14 juli 2010.</p> <p>Opgedragen voorschriften bij het vaststellen van dit huidige bestemmingsplan door de provincie Drenthe aan de gemeente Coevorden.</p> <p>In dit bestemmingsplangebied, voorheen deel uitmakend van het weidegebied Coevorder Mars dat in de zuidelijke richting overgaat in het beekdallandschap van De Kleine Vecht, zijn ten zuiden van dit plangebied waardevolle beekdalgronden gelegen.</p>	<p>Met voorliggend bestemmingsplan wordt het bestaande planologische regime aangepast en worden windturbines met een dergelijke hoogte mogelijk gemaakt.</p> <p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7).</p> <p>De provincie Drenthe heeft aangegeven in te kunnen stemmen met het bestemmingsplan (zie zienswijze 2).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Op de meest zuidoostelijke locatie van dit plangebied bevindt zich een eskop. Dit is een waardevol aardkundig en cultuurhistorisch element in dit gebied. In deze omgeving mag niet gebouwd worden. De gemeente Coevorden is door de provincie Drenthe op de vingers getikt, omdat de bouwhoogte in dit gebied niet meer als 15 meter hoogte mag bedragen, waarbij reclamezuilen van maximaal 20 meter niet aanvaardbaar zijn.</p> <p>De overhang ligt in de directe nabijheid van de waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheere (rijksmonument) en De Groote Scheere en het waardevolle historische landschap daaromheen. Reclamezuilen zijn hier niet op zijn plaats en detoneren het gehele gebied.</p> <p>Zoals eerder aangegeven vindt de provincie het geen pas, dat reclamezuilen met een dergelijke hoogte zich in het waardevolle landschap zullen manifesteren.</p> <p>In de directe nabijheid is het landschap op goede wijze ingevuld met de zogenaamde "Poort van Drenthe". Het betreft het gebied van het beekdallandschap van de Kleine Vecht.</p> <p>Dit gebied mag niet verstoord worden door hoge reclamemasten hoger dan 15 meter, omdat de hoogte van de bebouwing ook op 15 meter moet worden vastgesteld.</p> <p>De afronding aan de westrand van het plangebied Leeuwerikenveld 2 moet worden voorzien d.m.v. de bestemming groen in combinatie met de bestemming water.</p> <p>Zorgvuldige inpassing van de zogenaamde "randen" zijn van provinciaal belang, met name de westrand als de overgang naar het waardevolle cultuurhistorische landschap (buitengebied Coevorden) dient dan ook zorgvuldig te worden ingevuld.</p> <p>Daarbij kan een kwaliteitsslag worden gemaakt door het groen uit te voeren met opgaande beplanting (struik- en boomvormers).</p> <p>Resumé: In dit gebied Leeuwerikenveld 2 is wel een uitzondering gemaakt voor zendmasten met een maximale hoogte van 40 meter, maar niet voor 2 windturbines (Kwind 1 en Kwind 2) met een minimale hoogte van 150 meter.</p>		
5	b	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende bestemmingsplannen worden slechts</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>bestemmingsplan ten behoeve van het windpark Hulteweg Coevorden.</p> <p>Deze samenvoeging van de bestemmingsplannen voor 3 industriële windturbines is onacceptabel en juridisch onmogelijk, omdat er momenteel 2 aparte goedgekeurde en vastgestelde bestemmingsplannen in werking zijn voor deze 2 gebieden. Dit moet dus zorgvuldig (apart) behandeld worden, waarbij omwonenden, vooraf, volledige inspraak kunnen krijgen.</p>	<p>gedeeltelijk aangepast of aangevuld, voor het overige blijven de desbetreffende bestemmingsplannen van kracht. Het bestemmingsplan voor windpark Hulteweg is op de wettelijk voorgeschreven wijze tot stand gekomen en kent een zorgvuldig doorlopen procedure met voldoende mogelijkheden voor reactie door omwonenden.</p>	
5	<p>c</p> <p>Zoals onderstaand ook blijkt is er voor windturbines een apart bestemmingsplan vastgesteld voor het Europark en in werking getreden, waarvan inmiddels ook al fors is afgeweken door de gemeente Coevorden, door vergunning af te geven voor extra windturbines.</p> <p>Dit huidige bestemmingsplan DE HEEGE-WEST / DE MARS (windturbines) is vastgesteld op 21 oktober 2010.</p> <p>In dit bestemmingsplan wordt door de provincie Drenthe gesteld dat:</p> <p><i>De locatie Europark en het gebied ten zuiden daarvan (defensie terrein) is door de provincie aangewezen als enige locatie waar binnen door de provincie meegewerkt zal worden aan de ontwikkeling van windturbines.</i></p> <p><i>Op het Europark is ruimte voor windturbines die samen een vermogen hebben van ongeveer 15 MW. (5 turbines van 3 MW)</i></p> <p>Momenteel staan er in het Europark aan de Nederlandse kant al 7 windturbines, waarbij ook is afgeweken van het huidige bestemmingsplan, door extra windturbines erbij te plaatsen zonder enig overleg en inspraak van omwonenden!</p> <p>In het buitengebied van Coevorden, waar volgens het geldende bestemmingsplan buitengebied geen windturbines geplaatst mogen worden, is door de gemeente Coevorden toch toestemming gegeven om een afwijkende windturbine te plaatsen ten zuiden van het Europark in het agrarische buitengebied (windturbine Brill). Wij vinden deze handelswijze van de gemeente Coevorden zeer verwerpelijk.</p> <p>Samen zouden deze 8 windturbines volgens de gemeente Coevorden een vermogen opleveren van 20,35 MW. Volgens onze onderbouwde berekening is dat overigens als 23,35 MW.</p> <p>Wij willen van de gemeente Coevorden onderbouwd met feitelijke documenten het juiste aan MW aangetoond hebben van de 8 windturbines die nu al geplaatst zijn.</p>	<p>In het raadsbesluit van 22 maart 2016 is besloten hoe Coevorden de bijdrage aan de duurzame energieopwekking binnen de provincie zal vormgeven: drie windturbines in Europark e.o. en vier windturbines nabij Weijerswold. Dit besluit is vertaald voorliggend bestemmingsplan. De aangehaalde citaten dateren van voor dit raadsbesluit en uit een periode dat nog geen sprake was van een Energieakkoord, provinciale taakstelling en gemeentelijke structuurvisie. Voor de realisatie van de bestaande windturbines zijn de wettelijk voorgeschreven procedure gevolgd.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Daarnaast zijn er ook nog eens 4 windturbines aan de Duitse kant in het grensoverschrijdend Europark.</p> <p>Tezamen vormen deze 12 windturbines al veel overlast voor de direct omwonenden en geven een zeer onrustig beeld (zwerm opstelling) waarbij ook nog steeds de obstakel verlichting niet is afgeschermd, ondanks de eerdere toezeggingen van de gemeente Coevorden aan het bewonersplatform 2015.</p>		
5	<p>d MER Europark</p> <p>Voor de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Coevorden is op 10 oktober 2012 een MER gepubliceerd welke is opgesteld door ARCADIS. Dit MER rapport is onderdeel geworden van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013. Onder 6.2.4 wordt in dit rapport de beschikbare ruimte (zoekgebieden) voor windturbines aangegeven, te weten:</p> <p>Zoekgebied 1 Weijerswold Zoekgebied 2 Europark (industrieterrein)</p> <p>Deze MER is uitgevoerd voor 5 windturbines met een maximaal vermogen van 15 MW. Zoals blijkt uit figuur 20, pagina 73 van dit MER rapport betreft dit het vastgestelde zoekgebied in het Europark en niet Europark en omgeving.</p> <p>Het MER rapport vermeldt verder: Door de omvang van nieuwe windturbines zullen ze echter ver buiten de locatie te zien zijn. Zij zullen een beeld vormen met de bestaande windturbines.</p> <p>Dit is al een verspreide opstelling en de kans dat nieuwe windturbines tot een nog onrustiger beeld zullen leiden is groot. Vooral vanuit de open gebieden in het noordwesten zullen de turbines zichtbaar zijn.</p> <p>Dit gebied is door de waardevolle openheid ruimtelijk kwetsbaarder. Voorkom het “strooien” van windturbines. Dit zal landschappelijk een zeer onrustig en daarmee onwenselijk beeld geven.</p> <p>Zoals blijkt uit dit MER rapport is voor de structuurvisie van de gemeente Coevorden alleen Europark aangewezen als zoekgebied voor windenergie.</p> <p>De locaties van de nieuw te plaatsen windturbines betreffen niet het Europark, terwijl de gemeente Coevorden stelt dat de nieuwe windturbines een uitbreiding op het Europark zou betreffen, waarbij de nieuwe windturbines worden geplaatst aan het Coevorderkanaal, zie persbericht van 16 december 2014 van de gemeente Coevorden.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘procedure algemeen’ (1.4) en ‘landschap’ (4.7).</p> <p>In de structuurvisie 2013-2023 is deze locatie aangewezen voor windenergie. De structuurvisie is volgens de gebruikelijke zorgvuldige wijze tot stand gekomen.</p> <p>De lijnopstelling is alleen vanuit beperkte posities waar te nemen. Provincie en welstand hebben ingestemd met de plannen. Gezien de aanwezigheid van een aansluiting met de reeds aanwezige turbines op en nabij het Europark is de gemeente na een brede belangenafweging van oordeel dat met dit plan sprake is van een goede ruimtelijke ordening.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Naar nu blijkt wil de gemeente Coevorden de nieuwe windturbines plaatsen aan de Hulteweg. Dit is niet aan het Coevorderkanaal. Omwonenden zijn doelbewust misleid door dit persbericht.</p> <p>De herkenbaarheid van de opstelling Over het algemeen worden de lijnen van de nieuwe windturbines binnen het windpark gekoppeld aan historische of landschappelijke structuren, zodat de nieuwe windturbines in een lijnopstelling langs het Coevorderkanaal geplaatst moeten worden voor een goede ruimtelijke inpassing. Met deze nieuwe "rommelige" opstelling aan de Hulteweg krijgen omwonenden een negatief/groot horizon beslag en het gevoel van insluiting.</p>		
5	<p>e</p> <p>Vormvrije MER plicht De gemeente Coevorden stelt dat kan worden volstaan met een vormvrije MER plicht, omdat de 3 nieuw te plaatsen windturbines gezamenlijk een vermogen zouden hebben van minder dan 15 MW, zodat geen volledige MER plicht noodzakelijk zou zijn</p> <p>Omdat het een uitbreiding van het Europark betreft met straks een totaal vermogen van meer dan 30 MW eisen wij een volledige MER plicht waarbij het totale windpark in een nieuwe MER wordt getoetst. De huidige MER is immers uitgegaan van maximaal 15 MW.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3). In de planregels van het bestemmingsplan wordt geborgd dat het vermogen per turbine ten hoogste 3,6 MW mag bedragen. De uitbreiding betreft dus geen 30 MW, maar maximaal 3x 3,6 MW.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	<p>f</p> <p>Monitor wind op land, definitief vastgesteld door het Rijk en de Provincie op 25 juni 2014. In deze monitor wind op land is definitief vastgesteld dat de gemeente Coevorden de mogelijkheid krijgt van de provincie en het rijk om het windpark uit te breiden op het Europark, omdat daar nog ruimte zou zijn.</p> <p>Daarnaast heeft de gemeente Coevorden het gebied nabij Weijerswold in hun structuurvisie aangewezen als zoekgebied voor uitbreiding van windenergie. Europark en omgeving is dus nimmer vastgesteld als zoekgebied voor windenergie door rijk en provincie.</p> <p>Vastgesteld regieplan windenergie Drenthe door de Provinciale Staten van Drenthe op 24 september 2014. De gemeente Coevorden krijgt de ruimte de overeengekomen 40 MW uiterlijk in 2020 te realiseren op de locaties Europark en Weijerswold. Europark en omgeving is dus nimmer vastgesteld als zoekgebied voor windenergie door het rijk en provincie.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	<p>g</p> <p>Huidig bestemmingsplan buitengebied Coevorden vastgesteld op 9 december 2014. In dit huidige vastgestelde bestemmingsplan mogen de nieuwe functie/activiteiten niet conflicteren met de</p>	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. Met dit</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>provinciale kernkwaliteiten, te weten: natuur, landschap, stilte, duisternis, aardkundig waardevol gebied, archeologie, cultuurhistorisch, milieu en leefomgevingskwaliteit. In dit bestemmingsplan (hoofdstuk 2 bestemmingsregels) wordt onder 3.2 (bouwregels) gesteld dat op de voor “agraris met waarden-Beekdallandschap” aangewezen gronden uitsluitend bouwwerken ten dienste van de bestemming mogen worden gebouwd.</p>	<p>bestemmingsplan wordt de bestemming ‘Bedrijf- Windturbine’ van toepassing op de gronden waarbinnen de windturbines worden toegestaan. Ook maakt het bestemmingsplan voorzieningen voor het windpark mogelijk binnen het hele plangebied. De omgevingsvergunning voor het windpark wordt dan ook getoetst aan dit nieuwe bestemmingsplan. Het windpark conflicteert niet met dit plan, waardoor een vergunning kan worden verleend.</p>	
5	h	<p>Notitie ruimtelijke kwaliteit (NRK), buitengebied Coevorden vastgesteld door WITPAARD (stedenbouw, landschap, ruimtelijke ordening) in december 2014. De gemeente Coevorden heeft ruimtelijke kwaliteit hoog in het vaandel staan. Ze wil werken aan een nog aantrekkelijker en herkenbaarder landschap. In de structuurvisie en het bestemmingsplan buitengebied wordt dit ook zodanig vastgesteld.</p> <p>Deze notitie ruimtelijke kwaliteit (NRK) geeft uitvoering aan de ambitie om de ruimtelijke kwaliteit van het buitengebied te van de gemeente Coevorden te waarborgen en waar mogelijk te versterken. Onder punt 5.11 krijgen karakteristieke panden ook bescherming.</p> <p>In dit plangebied staan een aantal rijks- en provinciale bouwkundige monumenten. Deze monumenten vallen onder de bescherming van de Monumentenwet. In het plangebied staat daarnaast een aantal karakteristieke panden (zonder monumentale status). De gemeente wil deze panden waar mogelijk behouden en beschermen.</p> <p>Resumé: In dit archeologisch, cultuurhistorisch beekdallandschap van De Kleine Vecht in het buitengebied van Coevorden met het rijksmonument De Kleine Scheere, is de nokhoogte vastgesteld op 8 meter, waar absoluut geen windturbine mag worden gerealiseerd, zoals door de gemeente Coevorden is voorgesteld in het ontwerpbestemmingsplan (v/d Scheer B).</p> <p>Zoals blijkt uit het huidige bestemmingsplan buitengebied van Coevorden valt het rijksmonument De Kleine Scheere onder de bescherming van de rijksmonumenten, waarbij wordt gesteld door de Rijksdienst voor Cultureel Erfgoed dat de afstand tot windturbines minimaal 1800 meter moet bedragen, waarbij het huidige landschap in stand moet worden gehouden.</p> <p>Zoals blijkt uit de erfgoednota/beleidskaart/archeologie van de gemeente Coevorden vallen de boerderijen De</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘landschap’ (4.7), cultuurhistorie en archeologie’ (4.6). Het voorliggend bestemmingsplan, ‘windpark Hulteweg’ betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. Hiermee worden de windturbines juridisch-planologisch mogelijk gemaakt.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Kleine Scheere en De Groote Scheere onder wettelijke beschermende monumenten/archeologie.</p> <p>Een goede ruimtelijke inpassing voor een windturbine bij v/d Scheer (B), waarop zich in de nabijheid ook nog een historische eskop bevindt is ruimtelijk dus onaanvaardbaar, waarbij ook nog kan worden opgemerkt dat de locatie v/d Scheer B buiten het toegestane agrarische bouwblok valt, waar absoluut niet gebouwd mag worden.</p>		
5	<p>i</p> <p>Bewonersplatform Europark en Omgeving. Om invloed te kunnen uitoefenen op deze naar onze mening slechte en ruimtelijke windplannen, is het bewonersplatform Europark en Omgeving opgericht, in de veronderstelling dat wij als omwonenden inspraak zouden krijgen in de besluitvorming op een democratische wijze.</p> <p>De wethouder van de gemeente Coevorden heeft toen gesteld dat (citaat): “De initiatiefnemers moeten er samen met de bewoners uit zien te komen hoeveel windturbines en waar deze het best geplaatst kunnen worden.”</p> <p>Tijdens de gesprekken tussen het bewonersplatform en de initiatiefnemers werd al snel duidelijk dat de grondposities/afspraken vooraf waren vastgesteld door de gemeente Coevorden met de initiatiefnemers, zodat het bewonersplatform haar onderhandelingspositie werd ontnomen, ondanks haar betere alternatieven aan het Coevorderkanaal.</p> <p>Deze betere ruimtelijke inpassing was volgens de wethouder niet mogelijk, omdat de gemeente al in gesprek was en afspraken had gemaakt met de huidige club initiatiefnemer/grondeigenaren. Hieruit blijkt dat een goede ruimtelijke inpassing voor de omwonenden van ondergeschikt belang is voor de gemeente Coevorden.</p> <p>Nieuwe initiatiefnemers die bij de gemeente Coevorden ook een aanvraag hebben ingediend voor het plaatsen van een windturbine, werden door de gemeente geweigerd en werden doorverwezen naar de huidige initiatiefnemers.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘bestuurlijke afweging’ (1.3) en ‘procedure algemeen’ (1.4). Er is een uitgebreid proces met de omgeving doorlopen, op basis waarvan de gemeente op 22 maart 2016 heeft besloten tot planologische medewerking aan het windpark zoals nu is opgenomen in het bestemmingsplan.</p> <p>Eenieder kan een vergunningaanvraag indienen en die zal worden beoordeeld. Indien het voornemen niet past binnen het geldende bestemmingsplan, zal daarbij een afweging gemaakt worden, waarbij ook naar het geldende gemeentelijke beleid wordt gekeken.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
5	<p>j</p> <p>Geen draagvlak en inspraak omwonenden Zoals door het bewonersplatform is geconstateerd blijkt er geen enkel draagvlak te zijn voor extra windturbines onder de bewoners/omwonenden, waarbij ook nog eens de inspraak van het bewonersplatform tot nul is gereduceerd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Tijdens de voorlichtingsavonden georganiseerd door het bewonersplatform en gemeente zijn niet alle omwonenden uitgenodigd c.q. geïnformeerd door de gemeente over deze plannen.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes ‘nut en noodzaak windenergie’ (1.1), ‘procedure algemeen’ (1.4), ‘draagvlak’ (1.6) en ‘economische effecten’ (hoofdstuk 2). De gemeente is van oordeel dat bij de voorbereiding voldoende overleg is geweest met de omgeving. Het bewonersplatform is regelmatig bijeen geweest en heeft meermaals de mogelijkheid gehad zich</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Het bewonersplatform heeft geen enkele afspraak met de initiatiefnemers kunnen maken over de plaatsing van de windturbines betreffende:</p> <p>De locaties, de afmetingen, het vermogen, merk, type, geluidsnormen, verlichting, slagschaduw, compensatie en tijdsduur van plaatsing van de windturbines.</p> <p>Hieruit blijkt dat de omwonenden alleen de lasten krijgen. De lusten zijn voor de gemeente Coevorden, die grondeigenaar is van Kwind 1 en Kwind 2, grondeigenaar v/d Scheer en de initiatiefnemers.</p> <p>De initiatiefnemers waren alleen beried om met het bewonersplatform over compensatie te praten bij het plaatsen van minimaal 4 tot 6 extra windturbines.</p> <p>Wij vinden dit een schandalige en zeer arrogante opstelling van de initiatiefnemers naar de omwonenden toe. In Weijerswold is wel een overeenstemming overeengekomen voor planschade, compensatie, etc. met de omwonenden.</p> <p>Door de wethouder van de gemeente Coevorden werd ons als bewonersplatform minimaal 3 windturbines opgelegd om buiten het Europark geplaatst te krijgen, terwijl wij als bewonersplatform voor de nuloptie hadden gekozen.</p> <p>De wethouder heeft het platform overruled op 3 februari 2016, omdat er geen tijd meer zou zijn (SDE subsidies 2016 moest op tijd worden aangevraagd), waardoor het bewonersplatform niet heeft kunnen terugkoppelen naar haar bewoners.</p> <p>Hieruit blijkt maar weer dat het proces met de bewoners niet democratisch is verlopen, waarbij de bewoners niet serieus zijn genomen en ernstig worden gedupeerd in hun woon en leef genot zonder enige vorm van inspraak en compensatie.</p> <p>De gemeenteraad van Coevorden heeft als belangrijke voorwaarde in haar structuurvisie gesteld dat: (zie persbericht gemeente Coevorden 23 februari 2016).</p> <p><i>“De gemeente Coevorden heeft zelf een aantal belangrijke voorwaarden gesteld voor de realisatie van windenergie in haar structuurvisie van 2013. De gemeente exploiteert zelf geen windturbines maar laat dit over aan marktpartijen; Deze bedrijven moeten hun plannen in nauw overleg met de omwonenden in beide zoekgebieden realiseren. Bewoners moeten zeggenschap hebben over de locaties</i></p>	<p>over de plannen te uiten. Dat het resultaat niet heeft geleid tot ieders tevredenheid, is betrokken in de besluitvorming over de plannen, op 22 maart 2016 en bij de besluitvorming over het bestemmingsplan. Er zijn wel degelijk afspraken vastgelegd, zoals blijkt uit de raadsstukken van 22 maart 2016. Initiatiefnemers hebben hun plannen bijgesteld, waardoor minder turbines gerealiseerd worden dan aanvankelijk de bedoeling was. De lusten voor de gemeente als grondeigenaar komen indirect ten goede aan de inwoners van de gemeente.</p>	

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p><i>van de turbines en de afspraken over de beperking van de overlast en de vergoedingen.”</i></p> <p>Kwind1 en Kwind 2 zijn op de gemeentegrond geprojecteerd, waaruit blijkt dat de gemeente Coevorden helemaal niet onafhankelijk is, maar zeer nauw heeft samengewerkt met de initiatiefnemers!</p> <p>Wij hebben als bewonersplatform geen enkele afspraak kunnen maken met de initiatiefnemers, terwijl de gemeente Coevorden stelt dat het proces met de bewoners voldoende zou zijn verlopen, zodat gestart kan worden met de planologische procedures.</p> <p>Deze belangrijke voorwaarde in de structuurvisie van de gemeente Coevorden hebben wij als bewonersplatform Europark en omgeving niet kunnen uitvoeren. Toch heeft de gemeenteraad op 22 maart 2016 ingestemd om extra windturbines te kunnen plaatsen buiten het Europark.</p> <p>Hieruit blijkt dat wij leven in een schijndemocratie, waarbij de gemeente Coevorden haar inwoners heeft misbruikt om legitimiteit te verkrijgen om deze slechte ruimtelijke windplannen zonder enig draagvlak en democratisch overleg met omwonenden te realiseren.</p> <p>Het bewonersplatform Europark en omgeving is overruled door de wethouder, waardoor zijn geen enkele afspraak heeft kunnen maken met de initiatiefnemers.</p>		
5	<p>k</p> <p>Melding activiteiten besluit van 18 januari 2017. Dit zou een aanvraag betreffen voor een omgevingsvergunning met beperkte milieutoets. De bestaande MER (2010) die gemaakt is voor 5 windturbines, inclusief defensie (die nog geplaatst moesten worden) in het Europark (inclusief de 4 Duitse turbines) is al zeer kritisch over deze in totaal 9 windturbines in het grensoverschrijdend Europark voor de woon en leefomgeving van mens in dier in dit gebied, zodat niet kan worden volstaan met een omgevingsvergunning met een beperkte milieutoets.</p> <p>Wij vinden dan ook dat er eerst een nieuwe uitgebreide MER dient te worden uitgevoerd voor het totale windpark van 15 windturbines.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3). Een MER levert ook weinig meer milieu- en natuurinformatie op dan al aanwezig.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	<p>l</p> <p>In deze aanvraag van 18 januari 2017 wordt melding gemaakt dat dit een aanvraag zou betreffen voor het in werking hebben van drie of meer windturbines.</p> <p>In de gemeenteraad van Coevorden is op 22 maart 2016 afgesproken en vastgesteld dat er maximaal 3</p>	<p>De vergunningaanvragen en het bestemmingsplan gaan uit van drie windturbines in het plangebied, conform het raadsbesluit van 22 maart 2016. De oprichting van meer dan drie turbines in dit gebied is niet voorzien. De raad heeft ook uitgesproken dat</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>windturbines aan het Coevorderkanaal mogen worden geplaatst. De stelling drie of meer windturbines wekt de suggestie dat er in de toekomst nog meer windturbines bijgeplaatst zouden mogen worden.</p> <p>Wij vinden deze melding dan ook zeer misleidend met als doel om in de toekomst nog meer windturbines te kunnen/mogen plaatsen.</p> <p>Zoals blijkt uit de gegevens van het bedrijf Coevorden Zuid Exploitatie B.V. toelichting locatie, melding voor de zuidelijke gesitueerde windturbine (v/d Scheer B) is deze windturbine gesitueerd in het agrarisch gebied (bestemmingsplan buitengebied Coevorden van 9 december 2014), zodat deze geen onderdeel kan zijn van de 2 andere windturbines, die in het Leeuwerikenveld 2/distributiecentrum zijn geprojecteerd in het bestemmingsplan van 1 juli 2010.</p>	<p>naast plannen Hulteweg en Weijerswold geen medewerking wordt verleend aan nieuwe initiatieven voor windturbines.</p>	
5	m	<p>Memo Anteagroup van 20 mei 2016. In deze memo aan de vertegenwoordiger van Windunie wordt het project genoemd: Windpark Europark Coevorden, waarbij wordt gesteld dat Windunie voornemens is om windturbines te ontwikkelen op en nabij het bedrijventerrein Europark. Zoals inmiddels is vast komen te staan gaat Windunie helemaal geen windturbines exploiteren op het Europark, maar is voornemens om 1 windturbine in het cultuurhistorische beekdallandschap van De Kleine Vecht van de gemeente Coevorden te plaatsen. Deze misleidende tekst kan alleen bedoeld zijn om in de toekomst nog meer windturbines te plaatsen.</p> <p>Dit betreft het bestemmingsplan agrarische buitengebied Coevorden welke is vastgesteld op 9 december 2014.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	n	<p>Zoals al eerder vermeld liggen in dit buitengebied 2 waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheere (rijksmonument) en De Grootte Scheere en het waardevolle cultuurhistorische landschap daaromheen. Hier mogen helemaal geen windturbines geplaatst worden, nu en in de toekomst niet.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6) en 'landschap' (4.7).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	o	<p>Onder punt 6 analyse wordt gesteld dat bij bladafworp bij overtoeren het een mogelijk effect op de gasleiding zou kunnen hebben, terwijl in de conclusie wordt gesteld dat de externe veiligheid geen belemmering zou vormen voor de plaatsing van de windturbine (v/d Scheer locatie B).</p> <p>Deze locatie (v/d Scheer B) ligt pal aan een doorgaande ontsluitingsweg. Deze ontsluitingsweg (Hulteweg) van het Leeuwerikenveld 1 en 2 naar Gramsbergen, wordt veel gebruikt door fietsers, voetgangers, personenauto's en vrachtverkeer,</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'externe veiligheid' (4.5). Ten aanzien van de gasleiding geldt dat specifiek onderzoek is gedaan. Daaruit volgt dat sprake is van een aanvaardbare veiligheidssituatie.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>waardoor niet aan de externe veiligheidsrisico's wordt voldaan.</p>		
5	p	<p>In de brief van de gemeente Coevorden van 15 maart 2017 wordt gesteld dat v/d Scheer D om technisch/economische redenen niet haalbaar zou zijn, terwijl dit de minst slechte optie zou zijn.</p> <p>Wij zien graag de onderbouwing tegemoet, waaruit zou moeten blijken dat v/d Scheer D om technisch/economische redenen niet mogelijk zou zijn.</p>	<p>In paragraaf 3.1.1 van de plantoelichting wordt ingegaan op de locatiekeuze. De door bewoners voorgestelde locatie blijkt ongunstig voor de oprichting van een windturbine. De windturbine zou op die locatie te dicht bij een bestaande turbine op het terrein van Defensie staan, waardoor aanzienlijke windafvang plaatsvindt, onverantwoorde technische risico's optreden en aanzienlijke terugregeling nodig zijn om aan de geluidvoorschriften uit het Activiteitenbesluit te voldoen. De locatie aan de Hulteweg is op basis van andere ruimtelijke en milieutechnische criteria niet slechter dan de voorkeurslocatie van omwonenden. De gemeente stemt in met de locatie aan de Hulteweg.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	q	<p>Zoals blijkt uit alle rapporten opgesteld en gemaakt door Sweco Nederland B.V. waarbij de adviseur van Sweco tijdens de diverse bewonersplatform overleggen als gemachtigde heeft opgetreden namens de initiatiefnemers, zodat niet kan worden gesproken van een onafhankelijke adviseur in dit project. (de slager keurt zijn eigen vlees).</p> <p>Wij betwisten dan ook alle rapporten en overige documenten die door Sweco Nederland B.V. en Anteagroup zijn ingebracht.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder kopje 'kwaliteit onderzoeken' (4.2).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	r	<p>In een brief van 18 januari 2017 van Sweco aan de gemeente Coevorden wordt een coördinatieverzoek gedaan voor een omgevingsvergunning Windpark Hulteweg Zuid door de adviseur van Sweco om de voorbereiding van het bestemmingsplan Windpark Hulteweg vast te stellen.</p> <p>Deze aanvraag is juridisch onmogelijk, omdat Kwind 1 en Kwind 2 in een heel ander bestemmingsplangebied liggen dan v/d Scheer B en ook nog van een andere aanvrager is.</p>	<p>Ten behoeve van de realisatie van de windturbines wordt voorliggend bestemmingsplan opgesteld. Hiermee worden de drie windturbines planologisch-juridisch mogelijk gemaakt. Het is juridisch niet onmogelijk het bestemmingsplan en de omgevingsvergunning(en) te coördineren. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'toepassing coördinatieregeling' (1.5).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
5	s	<p>In een notitie van Sweco van 8 november 2016 wordt gesteld dat kan worden volstaan met een vormvrije M.E.R. beoordeling voor het windpark Hulteweg. Gesteld wordt in deze notitie dat er geen noemenswaardige cumulatieve effecten zullen ontstaan. Deze stelling is pertinent onjuist, omdat de huidige M.E.R. is gemaakt op 5 turbines met maximaal 15 MW in het Europark.</p> <p>De cumulatieve effecten die zullen ontstaan betreffen straks in totaal 15 windturbines, zodat verplicht een nieuwe M.E.R. voor het gehele gebied dient te worden uitgevoerd.</p> <p>Het huidige MER rapport vermeldt verder; Door de omvang van nieuwe turbines zullen ze echter ver buiten de locatie te zien zijn. Zij zullen een beeld vormen met de bestaande turbines.</p> <p>Dit is een al verspreide opstelling en de kans dat nieuwe turbines tot een nog onrustiger beeld zullen leiden is groot. Vooral vanuit de open gebieden in het noordwesten zullen de turbines zichtbaar zijn.</p> <p>Dit gebied is door de waardevolle openheid ruimtelijk kwetsbaarder. Voorkom het “strooien” van windturbines. Dit zal landschappelijk een zeer onrustig en daarmee een onwenselijk beeld geven.</p> <p>Doordat de windturbines niet in één lijn opstelling worden geplaatst zal dit dus landschappelijk een zeer onrustig en onwenselijk beeld geven, waardoor wederom wordt aangetoond dat een goede ruimtelijke inpassing niet is gewaarborgd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Verder wordt in de notitie van Sweco van 8 november 2016 gesteld dat de locatie v/d Scheer B waarschijnlijk op een randzone van een dekzandopduiking zal liggen. Dit is onjuist gesteld, omdat zowel het rijksmonument van v/d Scheer alsmede de locatie waar de turbine B v/d Scheer is geprojecteerd, geheel ligt op een dekzandopduiking, waarop zich ook nog een historische eskop bevindt. Een inpassing voor een windturbine bij v/d Scheer (B) is ruimtelijk dus onaanvaardbaar.</p> <p>In deze notitie wordt verder gesteld dat binnen het plangebied geen mensen zouden wonen, maar alleen in het Klooster dat ten westen ligt van het plangebied en dat deze bewoners geen nadelige effecten zullen ondervinden.</p>	<p>Er is geen 'huidig MER' dat gebruikt wordt bij de besluitvorming over windpark Hulteweg. Aan de plannen ligt een vormvrije m.e.r.—beoordeling ten grondslag. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3), 'landschap' (4.7) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6). Alle relevante milieueffecten zijn in beeld gebracht. Een eventuele MER zal naar verwachting ook weinig extra informatie kunnen toevoegen. Locatiekeuze zal namelijk geen item zijn, omdat die procedure al eerder heeft plaatsgevonden. Welstand heeft ingestemd met de plannen.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Deze stelling is onjuist, omdat de huidige bewoners van het Klooster en andere omwonenden nu al zeer veel hinder ondervinden van het bestaande windpark. Door de reconstructie van de N34 zullen veel bosschages verwijderd worden, waardoor er volop zicht zal ontstaan op het bestaande windpark en de nieuwe windturbines.</p> <p>Wij als bewoners van Scheerseweg 5 te Holthone zullen de nieuwe windturbines op een afstand van 350 meter tot het landgoed De Grootte Scheere krijgen. Onze boerderij ook wel genoemd Jachthuis Ter Scheer, gelegen aan het eeuwenoude Scheersche Bosch, is gesitueerd in de nabijheid van deze nieuwe windplannen. Wij vinden deze windplannen volstrekt onacceptabel in dit cultuurhistorisch buitengebied welke is gelegen aan de rivier De Kleine Vecht.</p> <p>Ook zijn er 2 bouwvergunningen afgegeven op het Landgoed De Grootte Scheere genoemd Beekhuis en Boshuis, eigendom van ASR Vastgoed, die op zeer korte afstand tot de geplande windturbine van v/d Scheer (B) zullen worden gerealiseerd. Hiermee is onvoldoende rekening gehouden.</p> <p>Verder wordt gesteld dat bij het grensoverschrijdend karakter rekening is gehouden met de effecten van de bestaande windturbines. Deze stelling klopt niet. De M.E.R. beoordeling van 2010 betrof 5 windturbines. Na 2012 zijn er nog 3 windturbines bijgeplaatst en nu weer 3, zodat niet gesteld kan worden dat er rekening is gehouden met de effecten van bestaande turbines, zodat kan worden volstaan met een vormvrije M.E.R. plicht.</p> <p>Concluderend wordt gesteld dat de locatie, nog de omvang, nog de inrichting van het windpark Hulteweg aanleiding geeft om nadere onderzoeken uit te voeren en deze in een milieu effectrapportage af te wegen.</p> <p>Er zijn kortom geen omstandigheden die nopen tot het maken van een M.E.R. bij de voorbereiding van het betrokken besluit. Het project sorteert enkel beperkte effecten op het gebied van geluid en landschap. Deze effecten leveren geen belemmering op voor de realisatie van het windturbinepark.</p> <p>Deze bovenstaande conclusie van Sweco om onder een volwaardige M.E.R. plicht uit te kunnen komen is voor de omwonenden ontoelaatbaar.</p> <p>Wanneer een volwaardige M.E.R. uitgevoerd zal worden zal onomstotelijk worden vastgesteld dat de huidige windplannen onaanvaardbaar zijn voor dit kwetsbare buitengebied en gezocht zal moeten worden naar andere</p>		

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		locaties, die geen goede ruimtelijke inpassing waarborgen, zoals ook al is vastgesteld door het rijk en de provincie.		
5	t	<p>Archeologisch onderzoek Sweco 7 december 2016. Zoals blijkt uit deze rapportage zijn de locaties v/d Scheer (B) en Kwind 2 gesitueerd op gronden met een hoge archeologische waarde, zodat het plaatsen van windturbines op deze locaties onacceptabel is en niets te maken heeft met de uitbreiding windpark Europark waar geen enkele archeologische waarde meer aanwezig zou zijn.</p> <p>Zowel het rijk als provincie hebben gesteld in hun vastgestelde visies dat windturbines alleen bijgeplaatst mogen worden in het Europark.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'procedure algemeen' (1.4) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6). Vanwege de hoge archeologische waarde is onderzoek gedaan. Op basis van de resultaten van het inventariserend veldonderzoek is door de gemeentelijk archeoloog van Coevorden de voorwaarde gesteld dat op de locatie een archeologische begeleiding dient plaats te vinden van de graafwerkzaamheden ter plekke van het fundament voor de windturbine Van der Scheer. Dit is geborgd in de planregels.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	u	<p>1.2 Ligging en gebruik onderzoeksgebieden (Sweco) citaat: In dit rapport wordt vermeld dat verspreid langs de Hulteweg in het bedrijventerrein Europark ten zuidoosten van de plaats Coevorden de drie locaties liggen voor nieuwe windturbines.</p> <p>1.3 Geplande werkzaamheden (Sweco) citaat: De opdrachtgever is van plan op deze drie locaties in het bedrijventerrein Europark in de gemeente Coevorden windturbines te bouwen.</p> <p>Zoals uit bovenstaande teksten blijkt wordt er wederom door de initiatiefnemers gemanipuleerd door te stellen dat de windturbines in het Europark geplaatst zullen worden, terwijl deze locaties zich buiten het Europark bevinden. Het afgeschermd Europark betreft overigens geen bedrijventerrein, maar is een industrieterrein, waarin de industriële windturbines volgens het geldende bestemmingsplan "windturbines" geplaatst moeten worden, omdat dit past in de industriële omgeving.</p> <p>Zoals al eerder is gesteld door de gemeente Coevorden, dienen de extra turbines geplaatst te worden aan het Coevorderkanaal en niet aan de Hulteweg. (zie persbericht gemeente Coevorden van 16 december 2014)</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4), specifiek onder 'naamgeving windpark'.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	v	<p>2.3 Aardkundige waarden (Sweco) citaat: De aanleg en inrichting van het bedrijventerrein Leeuwerikenveld 2 is het gebied aan weerszijden van de Hulteweg deels geëgaliseerd. In het beekdal bij v/d</p>	<p>Verwezen wordt naar de beantwoording onder t en de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7), 'bestuurlijke</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Scheer liggen dekzandopduikingen, waar ook het rijksmonument (boerderij) van v/d Scheer op staat met plaatselijke kleine esdekken.</p> <p>Op de kaart met archeologische verwachtingszones ligt de locatie van v/d Scheer B in een gebied met een hoge archeologische verwachting. (dekzandrug, code Dre)</p> <p>2.6 Cultuurhistorische waarden (Sweco) citaat: De drie onderzochte locaties voor windturbines liggen op de historisch-geografische kaarten van de gemeente Coevorden in de zone groenlanden circa 1900 of eerder en zijn redelijk tot goed bewaard. De bijbehorende beleidsadvieskaart stelt dat in deze zone beleid geldt voor behoud en het versterken van aanwezige historische geografische waarden. Met betrekking tot de zeer beperkte voorgenomen ingrepen voor de plaatsing van 3 windturbines is er geen sprake van aantasting van de bestaande historisch-geografische waarden.</p> <p>In en nabij de locaties van de geplande windturbines staan geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten.</p> <p>Resumé: De overhang ligt in de directe nabijheid van de waardevolle cultuurhistorische boerderijen De Kleine Scheer (rijksmonument) en De Groote Scheer en het waardevolle cultuurhistorische landschap daaromheen, waar helemaal geen windturbines geplaatst mogen worden. De stelling dat rond de windturbines zich geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten aanwezig zouden zijn, is onjuist.</p> <p>Het aangrenzende landgoed De Groote Scheere inclusief het Scheersche Bosch met zijn flora en fauna zijn ook behoudenswaardige elementen die in de directe nabijheid niet verstoord mogen worden door industriële windturbines.</p> <p>Zoals vaststaat heeft de familie v/d Scheer recht op bescherming van zijn rijksmonument De Kleine Scheere. Omdat de familie v/d Scheer alleen geïnteresseerd is in het geldelijk gewin, bekommeren zij zich totaal niet om dit beschermde rijksmonument, het cultuurhistorische buitengebied, de flora en fauna en de omwonenden in het gebied.</p> <p>Het feit dat de gemeente Coevorden meewerkt om dit cultuurhistorisch buitengebied te verkrachten, nu en voor de volgende generaties, getuigt van zeer slecht ruimtelijk beleid.</p>	<p>afweging' (1.3) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6).</p> <p>Met betrekking tot de voorgenomen ingrepen voor de plaatsing van drie windturbines is geen sprake van aantasting van de bestaande historisch-geografische waarden. In en nabij de locaties van de geplande windturbines staan geen behoudenswaardige of beschermde gebouwde monumenten</p> <p>Ten aanzien van flora en fauna geldt dat ecologisch onderzoek is uitgevoerd om de consequenties van de voorgenomen ontwikkeling met betrekking tot de wet- en regelgeving voor natuur in beeld te brengen. Hieruit blijkt dat de resultaten de uitvoerbaarheid niet in de weg staan.</p>	

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
5	w	<p>Momenteel hebben alle 12 windturbines die al geplaatst zijn (inclusief de 4 Duitse turbines) een tiphoogte van maximaal 150 meter.</p> <p>Zoals wordt gesteld in het M.E.R. rapport van 10 oktober 2012 welke onderdeel is geworden van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013 wordt het navolgende gesteld:</p> <p>6.2.5 Mitigerende maatregelen (M.E.R. oktober 2012) Zorg voor eenheid in type masten, vorm, ashoogte en rotordiameter.</p> <p>Naar nu blijkt willen de initiatiefnemers turbines plaatsen met een tiphoogte hoger dan 150 meter, omdat een windturbine met een maximale hoogte van 150 meter niet rendabel zou zijn.</p> <p>Zoals ook in de huidige M.E.R. wordt gesteld zijn wij voor uniformiteit van alle windturbines in dit gebied met een maximale tiphoogte van 150 meter.</p> <p>Verschillende hoogtes van turbines zullen extra storende effecten veroorzaken op de woon en leefomgeving in dit gebied en zijn onacceptabel zoals ook wordt gesteld in dit M.E.R. rapport, welke onderdeel vormt van de structuurvisie van de gemeente Coevorden in 2013. Totaal zal er een "samenklontering" van turbines ontstaan. Dit effect staat ook wel bekend als het "gehaktmoleneffect" waardoor bewoners het gevoel zullen krijgen ingesloten te worden door de windturbines. Een keuze voor eenheid in vormgeving draagt bij aan een rustige uitstraling van de windturbineopstelling, aldus het M.E.R. rapport.</p> <p>Het gevoel van insluiting gekoppeld aan een groot horizonbeslag beoordelen wij als zeer negatief.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7) en 'woon- en leefklimaat' (4.1). Welstand heeft positief geadviseerd over het plan.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	x	<p>Obstakelverlichting.</p> <p>De huidige windturbines hebben allemaal een tiphoogte van maximaal 150 meter en hoeven daarom niet voorzien te zijn van obstakelverlichting.</p> <p>Toch zijn de meeste turbines voorzien van deze verlichting, omdat gemiddeld 2 keer per jaar een helikopter zou kunnen landen op het defensie terrein. Tijdens de diverse bewonersplatformbijeenkomsten met de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers is ons meerdere keren toegezegd dat de verlichting van de bestaande windturbines afgeschermd zal worden. Tot op heden is er nog steeds geen passende oplossing gerealiseerd. De 3 extra windturbines zullen deze storende lichteffecten alleen maar versterken.</p> <p>De omwonenden ondervinden veel overlast van deze verlichting in de overwegende duisternis in dit gebied. Daarnaast brandt de verlichting niet synchroon wat een extra storend effect geeft op de omgeving in de aanwezige duisternis.</p>	<p>Voorliggend bestemmingsplan ziet nu op de huidige windturbines.</p> <p>Voor de verlichting van de drie te ontwikkelen windturbines is een verlichtingsplan opgesteld en wordt tevens verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'licht' (4.8).</p> <p>Voor omwonenden zijn er ook compensatie- en participatiemogelijkheden.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>Tot op heden is er geen enkele aanwijzing dat ook op dit punt de klachten van omwonenden serieus worden genomen. Omwonenden krijgen alleen de lasten.</p>		
5	<p>y</p> <p>Akoestisch onderzoek Sweco van 28 september 2016 citaat: In dit rapport wordt gesteld dat de ruimtelijke situatie van de 3 geplande windturbines van het windpark Hulteweg zullen komen te staan op het bestaande bedrijventerrein Leeuwerikenveld en in het agrarisch gebied direct aansluitend op dit bedrijventerrein.</p> <p>De windturbine (B) van v/d Scheer valt in het bestemmingsplan buitengebied, in het cultuurhistorische beekdallandschap van De Kleine Vecht.</p> <p>Dit is het laatste deel wat nog onaangetast is, waarop ook het rijksmonument van v/d Scheer is gelegen en ook de rivier De Kleine Vecht doorheen stroomt. Dit gebied is reeds eerder in zijn oorspronkelijke staat teruggebracht, waardoor een enorme kapitaals- en natuurvernietiging zal plaatsvinden.</p> <p>Tussen het Leeuwerikenveld en dit cultuurhistorische buitengebied ligt een waardevolle historisch eskop aan de Hulteweg die intact moet blijven, inclusief het landschap daaromheen.</p> <p>Zoals uit dit rapport blijkt wordt er een keuze gemaakt uit 6 tot 8 typen windturbines, waarvan zowel de ashoogte, rotordiameter, vermogen (MW), mastdiameter, gondelafmeting, etc. nog niet bekend zijn gemaakt aan de omwonenden. Deze belangrijke elementen van een vergunning dienen vooraf bekend te worden gemaakt aan de omwonenden.</p> <p>Wij gaan ervan uit dat bovengenoemde gegevens aan ons bekend worden gemaakt, zodat wij als omwonenden de gevolgen hiervan kunnen laten onderzoeken, voordat een eventueel nieuw bestemmingsplan in behandeling wordt genomen.</p> <p>Daarnaast betwisten wij het akoestisch onderzoek zoals opgesteld door Sweco, omdat de gegevens van de nieuw te plaatsen windturbines ontbreken, zodat wij aan dit rapport geen enkele waarde kunnen hechten.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'landschap' (4.7) en 'cultuurhistorie en archeologie' (4.6).</p> <p>Wat betreft het type windturbine geldt dat een bandbreedte vergunning is aangevraagd. In de onderzoeken die ten grondslag liggen aan voorliggend bestemmingsplan is deze bandbreedte onderzocht.</p> <p>Binnen de aangevraagde bandbreedte zijn enkele windturbines beschikbaar. Deze zijn opgenomen in het akoestisch onderzoek. De maatgevende (worst-case) turbine is in het onderzoek doorgerekend en aanvaardbaar bevonden. Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'geluid' (4.3).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	<p>z</p> <p>In de samenvatting van het akoestisch onderzoek wordt gesteld dat deze nieuwe windturbines niet gerealiseerd kunnen worden op grond van het geldige bestemmingsplan. Daarom is een aanpassing van het bestemmingsplan vereist. Deze stelling is correct.</p> <p>Het betreft hier echter meerdere bestemmingsplannen die doorlopen moeten worden. Het kan dus niet zo zijn dat deze afzonderlijke bestemmingsplannen voor de realisatie</p>	<p>Het voorliggend bestemmingsplan, 'windpark Hulteweg' betreft een partiële herziening van de vigerende bestemmingsplannen. De vigerende bestemmingsplannen worden gedeeltelijk aangepast of aangevuld, voor het overige blijven de desbetreffende bestemmingsplannen van kracht. De twee vigerende</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		van meerdere windturbines in één bestemmingsplanprocedure doorlopen kunnen worden om zo deze slechte ruimtelijke plannen te kunnen verwezenlijken.	plannen worden dus niet gewijzigd in één nieuw bestemmingsplan. Derhalve volstaat voorliggend bestemmingsplan voor het juridisch-planologisch mogelijk maken van de drie windturbines.	
5	aa	<p>Toelichting op aanvraag omgevingsvergunning (Sweco) 17 januari 2017. Windpark Hulteweg-Zuid (v/d Scheer B) In deze toelichting wordt een omgevingsvergunning aangevraagd voor onbepaalde tijd.</p> <p>Buiten het feit dat in dit cultuurhistorisch buitengebied geen enkele windturbine geplaatst mag worden, is de economische levensduur van een windturbine maximaal 15 jaar, zodat geen vergunning afgegeven mag worden voor onbepaalde tijd.</p>	<p>De omgevingsvergunningen voor bouwen wordt zodanig aangepast dat een tijdelijke vergunning, voor een periode van maximaal 30 jaar, zal worden aangevraagd en verleend.</p> <p>De technische levensduur van een windturbine is langer dan 15 jaar en de initiatiefnemers gaan, ook in hun exploitatieberekeningen, uit van een langere doorlooperperiode dan 15 jaar. Bovendien is de verwachting dat ook over 15 jaar windenergie nog een belangrijke bijdrage levert aan de energieproductie. Een vergunning voor een kortere periode dan 30 jaar acht de gemeente niet noodzakelijk en niet gewenst.</p>	De omgevingsvergunningen voor bouwen worden zodanig aangepast dat deze voor een periode van 30 jaar worden aangevraagd en vergund.
5	ab	Ook is er geen verplichting tot afbraak van de windturbines vastgesteld, inclusief het verwijderen van de betonnen fundatie, bestrating, etc.	De initiatiefnemers en grondeigenaren zijn gebaat bij het netjes opruimen van de turbines wanneer deze niet meer geëxploiteerd kunnen worden. Hiertoe is in de overeenkomst tussen de initiatiefnemers en grondeigenaren een clause opgenomen die de verwijdering van turbine en infrastructuur (financieel) borgt na de exploitatiefase.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
5	ac	Slagschaduw onderzoek Sweco 9 november 2015. Ook aan dit onderzoek kunnen wij geen enkele waarde hechten, omdat alle gegevens van de nog te plaatsen windturbines ontbreken.	In het slagschaduwonderzoek is gebruik gemaakt van een bandbreedte aan te onderzoeken windturbines. De maatgevende turbine is vervolgens gehanteerd in de slagschaduwberekening (worst case). Deze slagschaduw is aanvaardbaar bevonden. Derhalve zijn de gevolgen van de windturbines voldoende ik kaart gebracht. Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'onderzoeken algemeen' (4.2) en 'slagschaduw' (4.4).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
5	ad	<p>Visualisatie windturbines/landschapsarchitect. Voor de bepaling van het effect van een windturbine op het landschap en het beoordelen daarvan is deels subjectief. Het achterwege blijven van een vastgesteld toetsingskader schept echter wel de verplichting om zo op zorgvuldige wijze de impact op het landschap en beleving daarvan te onderzoeken.</p> <p>Dit wordt ondersteund door de structuurvisie wind op land (SWOL).</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen. Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7). Onderstaand wordt ingegaan op de specifieke punten.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	ae	<p>De beschrijving van de opbouw van het landschap (buitengebied) en de aanwezige structuren zou een volwaardig onderdeel van het inpassingsplan moeten zijn, zeker waar het een ingreep betreft die een zeer grote impact op het landschap ter plaatse heeft. De eerder genoemde gegevens van de windturbines ontbreken, zodat ook op dit punt geen juiste beoordeling kan worden gemaakt.</p> <p>Volgens een geraadpleegde landschapsarchitect is deze landelijke inpassing (v/d Scheer B) onmogelijk. De overgang naar het cultuurhistorisch buitengebied is veel te groot, waardoor dit gebied onevenredig wordt aangetast en voor de omwonenden onaanvaardbaar is.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7) en naar de visualisaties landschap in bijlage 5 van het voorliggend bestemmingsplan.</p> <p>Gemeente is van oordeel dat de gevolgen voor landschap voldoende diepgaand inzichtelijk zijn gemaakt om het belang te kunnen afwegen.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	af	<p>Zoals blijkt uit de visualisatie (fotopunten) zijn deze gemaakt (gefotoshopt) waarbij het beeld geschetst wordt dat de turbines nagenoeg niet waarneembaar zijn. Deze manipulaties vinden wij zeer kwalijk, omdat de bewoners hierdoor niet te zien krijgen wat de werkelijke impact op het landschap en haar omgeving zal hebben.</p>	<p>Er zijn diverse visualisaties gemaakt die vanuit verschillende representatieve locaties (fotopunten) het zicht op het windpark laten zien. Met behulp van professionele gespecialiseerde software (WindPro) zijn de windturbines op een juiste wijze, met de juiste verhoudingen en hoogte in de beelden gevisualiseerd. Daarmee is het windpark zo realistisch mogelijk in beeld gebracht. Er is geen sprake van manipulatie van de beelden teneinde het windpark 'minder zichtbaar' te maken.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
5	ag	<p>Afstand tot woningen Wij vinden de zeer korte afstand tussen onze woning en de dichtstbijzijnde windturbine onacceptabel. Wij worden ernstig gedupeerd in ons woon- en leefgenot door geluid, laagfrequent geluid, slagschaduw, trillingen, gezondheidseffecten/klachten en de visuele nadelige effecten van deze industriële windturbines. Wij vinden dan ook dat de minimale afstand tot woningen moet worden nagekomen van minimaal 1500 meter</p>	<p>De afstand tot betreffende woning bedraagt circa 850 meter. Er bestaan geen wettelijke eisen met betrekking tot afstanden. Er bestaan wel eisen voor onder andere geluid en slagschaduw, veiligheid. Daaraan wordt ruim voldaan. Indiener stelt de wettelijke normen ter discussie. De wettelijke normen staan in het kader van dit bestemmingsplan niet ter discussie. Dit onderdeel van de zienswijze wordt dan ook ter kennisgeving aangenomen.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			<p>Voor het overige wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'woon- en leefklimaat' (4.1), 'geluid' (4.3), 'slagschaduw' (4.4), 'gezondheid' (4.9) en 'landschap' (4.7).</p>	
5	ah	<p>Waardedaling woningen/planschaderegeling.</p> <p>Landelijk is bekend dat woningen in de nabijheid van windturbines in waarde zullen dalen. Zoals is gebleken heeft het bewonersplatform Europark geen enkele afspraak kunnen maken voor de omwonenden waarbij vooraf afspraken zijn gemaakt betreffende:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Planschaderegeling/compensatie; - Kwijtschelding leges kosten ad. €500; - Kwijtschelding maatschappelijk eigen risico (2 tot 4 % WOZ waarde woning bezit). <p>Initiatiefnemers waren alleen bereid hierover te praten bij het plaatsen van minimaal 4 tot 6 extra windturbines.</p> <p>Resumé: De initiatiefnemers hebben geen enkele afspraak gemaakt met de omwonenden betreffende:</p> <p>De locaties, de afmetingen, het vermogen, merk, type, geluidsnormen, verlichting, slagschaduw, compensatie en tijdsduur van de plaatsing van de windturbines.</p> <p>Zoals is gebleken zijn deze windplannen tot stand gekomen zonder enige inspraak/invloed van de omwonenden, terwijl dit een absolute voorwaarde was van de gemeente Coevorden in haar structuurvisie.</p> <p>De grondposities (locaties) en voorwaarden waaronder waren immers al voor het overleg met het bewonersplatform Europark vastgelegd door de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.</p> <p>Wij willen daarom inzagen in het windturbines-dossier van de gemeente Coevorden d.m.v. de WOB (Wet openbaarheid van bestuur) om deze onaanvaardbare windplannen een halt toe te roepen, die alleen gericht zijn op financieel gewin (opstrijken van subsidies) en geen enkele aantoonbare meerwaarde hebben om de CO2 reductie terug te brengen.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'waarde woningen' (2.2), 'procedure algemeen' (1.4), 'draagvlak' (1.6) en 'nut en noodzaak windenergie' (1.1).</p> <p>Initiatiefnemers sluiten met meerdere grondeigenaren binnen een zoekgebied voor windenergie gebruiksovereenkomsten om grondposities te verwerven voor het geval de keuze op hun grond valt. Zo ook met de gemeente, die in dit nog eigenaar is van een deel van de gronden op het industrieterrein. Het is altijd mogelijk om een WOB verzoek bij de gemeente in te dienen om inzage te krijgen van specifiek aan te geven stukken. Voor de omgeving zijn ook compensatie- en participatiemogelijkheden.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
5	ai	<p>Wij zouden het als omwonenden waarderen als de gemeente Coevorden zich meer gaat focussen op een andere duurzame energievorm zoals zonne-energie, waarvoor wel voldoende draagvlak onder de omwonenden aanwezig is. Windturbines plaatsen in gebieden die ruimtelijk onaanvaardbaar zijn, waar ook nog eens de laagste windsnelheden van Nederland worden gemeten getuigt niet van de juiste visie en kunnen alleen renderen met subsidies van het rijk.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'nut en noodzaak windenergie' (1.1) en 'alternatieve vormen van duurzame energie' (1.2).</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	De omwonenden krijgen de lasten maar niet de lusten. De lusten zijn voor de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers.		

Zienswijze 6: Driehoek Advocaten, namens Jarola Beheer BV (bestemmingsplan)

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
6	<p>a</p> <p>Namens de besloten vennootschap Jarola Beheer BV, gevestigd te Lutten gemeente Hardenberg), geef ik u hierbij haar zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan windpark Hulteweg Coevorden dat vanaf 17 maart 2017 voor de duur van zes weken ter inzage is gelegd.</p> <p>Cliënte is eigenaar van onder meer het kadastrale perceel Coevorden K 1717, groot ongeveer 24 hectare. Dit perceel is bestemd voor bedrijventerrein (bestemmingsplan Bedrijventerrein Stad Coevorden). Cliënte is voornemens hierop een grootschalig distributiecentrum te realiseren ten behoeve van Wildkamp, een technische groothandel die deel uitmaakt van de Jarola Groep. Cliënte is thans in overleg met de gemeente over de inrichting en bebouwing van het perceel, mede in verband met de wens van de gemeente om over het bedrijfsperceel van cliënte een weg aan te leggen die de provinciale weg N34 met de Hulteweg moet verbinden (de zogenaamde zuidelijke ontsluitingsweg). De aanleg van deze weg zal het bedrijfsperceel van Jarola in tweeën splitsen.</p> <p>Van de drie windturbines waarop het ontwerpbestemmingsplan betrekking zijn er twee geprojecteerd in de directe nabijheid van voormeld perceel van cliënte, te weten de middelste windturbine (windturbine K-Wind 2, onderdeel van windpark Hulteweg Noord) en de zuidelijke windturbine (windpark Hulteweg Zuid, ook windturbine Van der Scheer genoemd).</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen. Onderstaand wordt ingegaan op de specifieke punten.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
6	<p>b</p> <p>Beperking bouw- en gebruiksmogelijkheden. Volgens de verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan zijn in het kader van externe veiligheid rondom de windturbinelocaties twee contouren getekend die het plaatsgebonden risico (PR) aangeven;</p> <ul style="list-style-type: none"> • de PR 10-5 contour die de begrenzing aangeeft van de 'veiligheidszone — windturbine 1'; paragraaf 5.2 van de regels; • en de ruimere PR 10-6 contour die de begrenzing aangeeft van de 'veiligheidszone - windturbine 2'; paragraaf 5.3 van de regels. <p>Voor de windturbine Van der Scheer en de windturbine K-Wind 2 is het vlak binnen de 'veiligheidszone - windturbine 2' (de PR 10-6 contour) deels geprojecteerd op het perceel van cliënte. Op de in de bijlage toegevoegde kaart zijn de vlakken waar deze zones (PR 10-6 contour) het perceel van cliënte overlappen geel gekleurd. Binnen deze</p>	<p>Het is correct dat het bestemmingsplan windpark Hulteweg een beperking oplegt aan de gebruiksmogelijkheden van omliggende gronden. Bij de planvoorbereiding is gekeken naar de actuele situatie en de actuele plannen in de omgeving. Daarbij is geconstateerd dat binnen de PR 10⁻⁶ risicocontour van de windturbine geen kwetsbare objecten aanwezig zijn of zijn voorzien. Voor zover bij gemeente bekend zijn de gebouwonderdelen van Jarola die mogelijk als kwetsbaar kwalificeren (kantoren), voorzien aan de noord-westzijde van het perceel van Jarola. Deze bevinden zich ruim buiten de PR 10⁻⁶ risicocontour.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		<p>vlakken zijn geen kwetsbare objecten toegestaan als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Kwetsbare objecten zijn onder andere kantoren groter dan 1500 m². De bouw van dergelijke kwetsbare objecten is volgens het bestemmingsplan toegestaan op het perceel van Jarola, maar wordt onmogelijk binnen voormelde contour rondom de windturbines. De bouw- en gebruiksmogelijkheden van het perceel van cliënte worden hierdoor beperkt.</p>	<p>Bovendien is het perceel van Jarola zeer groot, waardoor voldoende ruimte aanwezig is om kwetsbare bedrijfsonderdelen buiten de zone van de windturbine te plaatsen. Om deze redenen acht de gemeente een aanpassing van het bestemmingsregime van Jarola aanvaardbaar. Wel is een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan opgenomen om het gebied met beperkingen te verkleinen, indien bijvoorbeeld de specifiek berekende 10⁻⁶ contour van de gerealiseerde windturbine kleiner is. Voor zover schade wordt geleden als gevolg van dit besluit die redelijkerwijs voor vergoeding in aanmerking komt, kan een verzoek tot planschade worden ingediend.</p>	
6	c	<p>Wijzigingsbevoegdheid. De regels van het ontwerpbestemmingsplan bevatten op meerdere onderdelen een wijzigingsbevoegdheid, onder andere in artikel 5.2.4 op grond waarvan burgemeester en wethouders het plan en de aanduiding 'veiligheidszone — windturbine 2' kunnen "wijzigen in die zin dat de zone wordt aangepast indien daartoe als gevolg van wijziging in de regelgeving of vergunningverlening aanleiding bestaat". Op grond van deze wijzigingsbevoegdheid kan het vlak met de aanduiding 'veiligheidszone — windturbine 2' worden vergroot en verschoven met als gevolg dat een nog groter deel hiervan op het perceel van cliënte komt te liggen waardoor de bouw- en gebruiksmogelijkheden op het perceel van cliënte nog verder worden beperkt.</p> <p>Volgens jurisprudentie dient een wijzigingsbevoegdheid voldoende objectief begrensd te zijn. Dat is hier niet het geval. In ieder geval dient in de planregels te worden vastgelegd dat de zone, voor zover gelegen op het perceel van cliënte, niet mag worden vergroot.</p>	<p>De wijzigingsbevoegdheid opgenomen onder artikel 5.2.4 ziet op de wijziging van de aanduiding 'veiligheidszone — windturbine 1'. De wijzigingsbevoegdheid opgenomen onder artikel 5.3.4 ziet op de wijziging van de aanduiding 'veiligheidszone – windturbine 2'. De desbetreffende wijzigingsbevoegdheden beogen de mogelijkheid om kleinere veiligheidszones op te nemen bij een concreet bouwplan. Voor 'veiligheidszone – windturbine 2' is het in de huidige opzet van de wijzigingsbevoegdheid niet mogelijk om deze te vergroten omdat de zone in dat geval buiten het plangebied zou komen te liggen. Ter verduidelijking zal de planregeling aangepast worden. 'Veiligheidszone – windturbine -1' zou conform de huidige regeling in theorie vergroot kunnen worden. Dat is niet de bedoeling. Derhalve zal de redactie van artikel 5.2.4 en 5.3.4 worden aangepast.</p>	<p>In artikel 5.2.4 en 5.3.4 'aangepast' vervangen in 'verkleind'</p>
6	d	<p>Veiligheidsrisico's. De situering van windturbines vlakbij het perceel van Jarola waar grootschalige bedrijfsactiviteiten zullen plaats vinden, schept veiligheidsrisico's. Er bestaat risico op het neervallen van onderdelen van de windturbine als deze loslaten (al dan niet door breuk) en afvallend ijs, ook als de wieken computergestuurd worden stil gezet. Volgens de toelichting op het bestemmingsplan bedraagt de maximale werpafstand bij overtoeren zelfs 338 meter (blz.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'externe veiligheid' (4.5).</p> <p>De windturbines binnen het plangebied worden voorzien van een ijsdetectiesysteem conform het 'Veiligheidsprotocol IJsafzetting</p>	<p>De omgevingsvergunning wordt aangevuld met voorschrift met betrekking tot een</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		27 toelichting), dit is tot ver buiten de PR 10-6 contour op het perceel van Jarola.	Windturbines' van Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA).	veiligheidsprotocol.
6	e	Bovendien bevindt zich direct naast het perceel van Jarola een hogedruk aardgasleiding van de NAM op 145 meter van de windturbine Van der Scheer. Deze leiding ligt zelfs binnen de 'veiligheidszone - windturbine 2' (PR 10-6 contour). Binnen deze contour zijn vanwege de veiligheid geen nieuwe kwetsbare objecten toegestaan, maar er ligt hier wel een hoge druk aardgasleiding. In geval van een ongeluk met deze gasleiding zullen ook het naastgelegen perceel van Jarola en de zich daarop bevindende gebouwen en personen schade (kunnen) oplopen. In de toelichting op het bestemmingsplan wordt in zijn algemeenheid verwezen naar een Handboek risicozonering windturbines waaruit zou blijken dat er geen significant additioneel risico zou bestaan. Cliënte wenst echter dat een verklaring van de NAM wordt overgelegd waaruit specifiek voor de onderhavige situatie blijkt dat de situering van windturbines op deze afstand van de aardgasleiding veilig is.	Er is specifiek onderzoek gedaan naar de invloed van het windpark op de (veiligheidsrisico's) van de gasleiding. Uit het onderzoek blijkt dat sprake is van een aanvaardbaar veiligheidsrisico, hetgeen bevestigd is door de NAM.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	f	Verder valt op dat in de toelichting bij de beoordeling van de veiligheidsrisico's geen rekening is gehouden met de aan te leggen zuidelijke ontsluitingsweg over het bedrijfsperceel van cliënte die ongeveer ter plaatse van windturbine K-Wind 2 zal aansluiten op de Hulteweg. Deze weg komt te liggen op korte afstand van de windturbinelocatie K-Wind 2 binnen de PR 10-6 contour.	De aanleg van de ontsluitingsweg is nog niet mogelijk op grond van de geldende bestemmingsplannen. De planuitwerking moet nog plaatsvinden. Bij de situering van de windturbine is wel rekening gehouden met de actuele inzichten met betrekking tot het tracé van de zuidelijke ontsluitingsweg. In het kader van de procedure van de ontsluitingsweg zal de planologische aanvaardbaarheid beoordeeld worden, waaronder ook de externe veiligheid. Op grond van de vigerende regelgeving en beleidslijnen levert de windturbine geen belemmeringen op voor de aanleg van de zuidelijke ontsluitingsweg.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	g	Slagschaduw. De windturbines zullen leiden tot hinderlijke slagschaduw op het perceel van cliënte. Deze hinder zal zich voordoen zowel in de op het perceel te realiseren gebouwen, als op het buitenterrein waar wordt gewerkt en waar met voertuigen (o.a. vrachtwagens, heftrucks) zal worden gereden. De slagschaduw kan leiden tot schrikreacties die op hun beurt kunnen leiden tot gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld door plotselinge manoeuvres met voertuigen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'slagschaduw' (4.4). Slagschaduwnormen zijn alleen van toepassing op gevoelige functies, zoals woningen. Voor buitenruimtes en bedrijfsmatige activiteiten gelden geen normen. Bij de integrale belangenafweging is de gemeente van oordeel dat de slagschaduw voor de niet wettelijke beschermde activiteiten eveneens aanvaardbaar is.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
6	h	Verzoek Cliënte is niet gelukkig met de windturbines in de directe nabijheid van haar perceel. Het liefst zou cliënte zien dat	De gemeente heeft de planvoorbereiding zorgvuldig uitgevoerd en na intensief overleg en	Deze reactie geeft geen

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
	<p>de windturbines niet of op (veel) grotere afstand van haar perceel worden gesitueerd.</p> <p>Primair verzoek ik u daarom om het ontwerpbestemmingsplan niet vast te stellen, of zodanig gewijzigd vast te stellen dat de windturbinelocaties zodanig worden verschoven dat de PR 10-6 contour blijvend (zonder dat de contour nadelig voor cliënte kan worden gewijzigd) buiten het perceel van cliënte valt.</p>	<p>beoordeling van alle relevante aspecten is tot deze locatiekeuze gekomen. De nadelige effecten voor de omgeving zijn afgewogen tegen het belang van het mogelijk maken van duurzame energieopwekking in de gemeente Coevorden en voldoen aan de wettelijke voorschriften. Voor zover schade wordt geleden als gevolg van dit besluit die redelijkerwijs voor vergoeding in aanmerking komt, kan een verzoek tot planschade worden ingediend.</p>	<p>reden tot aanpassing.</p>	
6	i	<p>Subsidiair, indien u de windturbinelocaties ongewijzigd wenst te laten, verzoek ik u het bestemmingsplan zodanig gewijzigd vast te stellen dat hierin regels worden opgenomen die verzekeren dat door de bouw en exploitatie van de windturbines geen enkele schade en geen enkel nadeel zal worden toegebracht aan cliënte.</p>	<p>De feitelijke bedrijfsvoering en ook de beoogde plannen van Jarola worden niet belemmerd. Voor een gering deel van het perceel zal een beperking gaan gelden voor de oprichting van kwetsbare objecten. De gemeente acht deze situatie aanvaardbaar, zoals hiervoor toegelicht. Bovendien kent het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid om de beperking te verkleinen als de daadwerkelijk gerealiseerde windturbine minder effecten heeft.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
6	j	<p>Ten slotte deel ik u mee dat ik namens cliënte ook een zienswijze heb ingediend tegen de ontwerpbesluiten voor de verlening van omgevingsvergunning voor de windturbines die momenteel eveneens ter inzage liggen. Die zienswijze is ingediend bij burgemeester en wethouders. Ter motivering van die zienswijze heb ik verwezen naar de onderhavige zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan.</p>	<p>Ter kennisgeving aangenomen, deze zienswijze wordt hieronder behandeld (zienswijze 7).</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Zienswijze 7: Driehoek Advocaten, namens Jarola Beheer BV (vergunningen)

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
7	a	<p>Namens de besloten vennootschap Jarola Beheer BV, gevestigd te Lutten (gemeente Hardenberg), geef ik u hierbij haar zienswijze op de ontwerpbesluiten voor een omgevingsvergunningen voor de in totaal drie windturbines van windpark Hulteweg Coevorden. Het betreft de volgende ontwerpbesluiten die vanaf 17 maart 2017 voor de duur van zes weken ter inzage zijn gelegd:</p> <ul style="list-style-type: none"> – de ontwerp-omgevingsvergunning bouw en beperkte milieutoets voor één windturbine windpark Hulteweg Zuid (zaaknummer 1512-2017); – de ontwerp-omgevingsvergunning bouw en beperkte milieutoets voor twee windturbines windpark Hulteweg Noord (zaaknummer 4513-2017). <p>Tegelijk met deze ontwerpbesluiten ligt het ontwerpbestemmingsplan windpark Hulteweg Coevorden</p>	<p>Onderstaand wordt ingegaan op de aangedragen punten.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<p>ter inzage. Ook daartegen heb ik namens cliënte een zienswijze ingediend.</p> <p>Ter motivering van de onderhavige zienswijze verwijs ik u naar de zienswijze die ik bij de gemeenteraad heb ingediend tegen het ontwerpbestemmingsplan. Een kopie ervan treft u aan in de bijlage.</p>		
7	b	<p>Namens cliënte verzoek ik u primair de gevraagde vergunningen voor windturbine K-Wind 2 van windpark Hulteweg Noord (4513-2017) en windturbine windpark Hulteweg Zuid (1512-2017) niet te verlenen.</p>	<p>Onderstaand wordt ingegaan op de aangedragen punten.</p> <p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
7	c	<p>Subsidiar, voor het geval u onverhoopt wel zou besluiten tot vergunningverlening, verzoek ik u aan de vergunningen voor deze windturbines zodanige voorschriften te verbinden dat cliënte door de bouw en exploitatie ervan geen enkele schade en geen enkel nadeel zal lijden.</p>	<p>De feitelijke bedrijfsvoering en ook de beoogde plannen van Jarola worden niet belemmerd. Voor een gering deel van het perceel zal een beperking gaan gelden voor de oprichting van kwetsbare objecten. De gemeente acht deze situatie aanvaardbaar, zoals ook bij zienswijze 6 is toegelicht. Bovendien kent het bestemmingsplan een wijzigingsbevoegdheid om de beperking te verkleinen als de daadwerkelijk gerealiseerde windturbine minder effecten heeft.</p> <p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
7	d	<p>Namens de besloten vennootschap Jarola Beheer BV, gevestigd te Lutten gemeente Hardenberg), geef ik u hierbij haar zienswijze op het ontwerpbestemmingsplan windpark Hulteweg Coevorden dat vanaf 17 maart 2017 voor de duur van zes weken ter inzage is gelegd.</p> <p>Cliënte is eigenaar van onder meer het kadastrale perceel Coevorden K 1717, groot ongeveer 24 hectare. Dit perceel is bestemd voor bedrijventerrein (bestemmingsplan Bedrijventerrein Stad Coevorden). Cliënte is voornemens hierop een grootschalig distributiecentrum te realiseren ten behoeve van Wildkamp, een technische groothandel die deel uitmaakt van de Jarola Groep. Cliënte is thans in overleg met de gemeente over de inrichting en bebouwing van het perceel, mede in verband met de wens van de gemeente om over het bedrijfsperceel van cliënte een weg aan te leggen die de provinciale weg N34 met de Hulteweg moet verbinden (de zogenaamde zuidelijke ontsluitingsweg). De aanleg van deze weg zal het bedrijfsperceel van Jarola in tweeën splitsen.</p> <p>Van de drie windturbines waarop het ontwerpbestemmingsplan betrekking zijn er twee geprojecteerd in de directe nabijheid van voormeld perceel van cliënte, te weten de middelste windturbine (windturbine K-Wind 2, onderdeel van windpark Hulteweg Noord) en de zuidelijke windturbine (windpark Hulteweg Zuid, ook windturbine Van der Scheer genoemd).</p>	<p>Onderstaand wordt ingegaan op de specifieke punten.</p> <p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
7	e	<p>Beperking bouw- en gebruiksmogelijkheden. Volgens de verbeelding van het ontwerpbestemmingsplan zijn in het kader van externe veiligheid rondom de windturbinelocaties twee contouren getekend die het plaatsgebonden risico (PR) aangeven;</p> <ul style="list-style-type: none"> • de PR 10-5 contour die de begrenzing aangeeft van de 'veiligheidszone — windturbine 1'; paragraaf 5.2 van de regels; • en de ruimere PR 10-6 contour die de begrenzing aangeeft van de 'veiligheidszone - windturbine 2'; paragraaf 5.3 van de regels. <p>Voor de windturbine Van der Scheer en de windturbine K-Wind 2 is het vlak binnen de 'veiligheidszone - windturbine 2' (de PR 10-6 contour) deels geprojecteerd op het perceel van cliënte. Op de in de bijlage toegevoegde kaart zijn de vlakken waar deze zones (PR 10-6 contour) het perceel van cliënte overlappen geel gekleurd. Binnen deze vlakken zijn geen kwetsbare objecten toegestaan als bedoeld in het Besluit externe veiligheid inrichtingen. Kwetsbare objecten zijn onder andere kantoren groter dan 1500 m². De bouw van dergelijke kwetsbare objecten is volgens het bestemmingsplan toegestaan op het perceel van Jarola, maar wordt onmogelijk binnen voormelde contour rondom de windturbines. De bouw- en gebruiksmogelijkheden van het perceel van cliënte worden hierdoor beperkt.</p>	<p>Het is correct dat het bestemmingsplan windpark Hulteweg een beperking oplegt aan de gebruiksmogelijkheden van omliggende gronden. Bij de planvoorbereiding is gekeken naar de actuele situatie en de actuele plannen in de omgeving. Daarbij is geconstateerd dat binnen de PR 10⁻⁶ risicocontour van de windturbine geen kwetsbare objecten aanwezig zijn of zijn voorzien. Voorzover ons bekend zijn de gebouwonderdelen van Jarola die mogelijk als kwetsbaar kwalificeren (kantoren), voorzien aan de noordwestzijde van het perceel van Jarola. Deze bevinden zich ruim buiten de PR 10⁻⁶ risicocontour. Bovendien is het perceel van Jarola zeer groot, waardoor voldoende ruimte aanwezig is om kwetsbare bedrijfsonderdelen buiten de zone van de windturbine te plaatsen. Vanuit een integrale belangenafweging acht de gemeente een aanpassing van het bestemmingsregime van Jarola aanvaardbaar. Wel is een wijzigingsbevoegdheid in het bestemmingsplan opgenomen om het gebied met beperkingen te verkleinen, indien bijvoorbeeld de specifiek berekende 10⁻⁶ contour van de gerealiseerde windturbine kleiner is. Voor zover schade wordt geleden als gevolg van dit besluit die redelijkerwijs voor vergoeding in aanmerking komt, kan een verzoek tot planschade worden ingediend.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
7	f	<p>Wijzigingsbevoegdheid. De regels van het ontwerpbestemmingsplan bevatten op meerdere onderdelen een wijzigingsbevoegdheid, onder andere in artikel 5.2.4 op grond waarvan burgemeester en wethouders het plan en de aanduiding 'veiligheidszone — windturbine 2' kunnen "wijzigen in die zin dat de zone wordt aangepast indien daartoe als gevolg van wijziging in de regelgeving of vergunningverlening aanleiding bestaat". Op grond van deze wijzigingsbevoegdheid kan het vlak met de aanduiding 'veiligheidszone — windturbine 2' worden vergroot en verschoven met als gevolg dat een nog groter deel hiervan op het perceel van cliënte komt te liggen waardoor de bouw- en gebruiksmogelijkheden op het perceel van cliënte nog verder worden beperkt.</p>	<p>De wijzigingsbevoegdheid opgenomen onder artikel 5.2.4 ziet op de wijziging van de aanduiding 'veiligheidszone — windturbine 1'. De wijzigingsbevoegdheid opgenomen onder artikel 5.3.4 ziet op de wijziging van de aanduiding 'veiligheidszone – windturbine 2'. De desbetreffende wijzigingsbevoegdheden beogen de mogelijkheid om kleinere veiligheidszones op te nemen bij een concreet bouwplan. Voor 'veiligheidszone – windturbine 2' is het in de huidige opzet van de wijzigingsbevoegdheid niet mogelijk om deze te vergroten omdat de zone</p>	<p>In artikel 5.2.4 en 5.3.4 'aangepast' vervangen in 'verkleind'</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		Volgens jurisprudentie dient een wijzigingsbevoegdheid voldoende objectief begrensd te zijn. Dat is hier niet het geval. In ieder geval dient in de planregels te worden vastgelegd dat de zone, voor zover gelegen op het perceel van cliënte, niet mag worden vergroot.	in dat geval buiten het plangebied zou komen te liggen. Ter verduidelijking zal de planregeling aangepast worden. 'Veiligheidszone – windturbine -1' zou conform de huidige regeling in theorie vergroot kunnen worden. Dat is niet de bedoeling. Derhalve zullen de bepalingen onder artikel 5.2.4 en 5.3.4 worden aangepast.	
7	g	Veiligheidsrisico's. De situering van windturbines vlakbij het perceel van Jarola waar grootschalige bedrijfsactiviteiten zullen plaats vinden, schept veiligheidsrisico's. Er bestaat risico op het neervallen van onderdelen van de windturbine als deze loslaten (al dan niet door breuk) en afvallend ijs, ook als de wieken computergestuurd worden stil gezet. Volgens de toelichting op het bestemmingsplan bedraagt de maximale werpafstand bij overtoeren zelfs 338 meter (blz. 27 toelichting), dit is tot ver buiten de PR 10-6 contour op het perceel van Jarola.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'externe veiligheid' (4.5). De windturbines binnen het plangebied worden voorzien van een ijsdetectiesysteem conform het 'Veiligheidsprotocol IJsafzetting Windturbines' van Nederlandse WindEnergie Associatie (NWEA).	De omgevingsvergunning wordt aangevuld met voorschrift met betrekking tot een veiligheidsprotocol.
7	h	Bovendien bevindt zich direct naast het perceel van Jarola een hogedruk aardgasleiding van de NAM op 145 meter van de windturbine Van der Scheer. Deze leiding ligt zelfs binnen de 'veiligheidszone - windturbine 2' (PR 10-6 contour). Binnen deze contour zijn vanwege de veiligheid geen nieuwe kwetsbare objecten toegestaan, maar er ligt hier wel een hoge druk aardgasleiding. In geval van een ongeluk met deze gasleiding zullen ook het naastgelegen perceel van Jarola en de zich daarop bevindende gebouwen en personen schade (kunnen) oplopen. In de toelichting op het bestemmingsplan wordt in zijn algemeenheid verwezen naar een Handboek risicozonering windturbines waaruit zou blijken dat er geen significant additioneel risico zou bestaan. Cliënte wenst echter dat een verklaring van de NAM wordt overgelegd waaruit specifiek voor de onderhavige situatie blijkt dat de situering van windturbines op deze afstand van de aardgasleiding veilig is.	Er is specifiek onderzoek gedaan naar de invloed van het windpark op de (veiligheidsrisico's) van de gasleiding. Uit het onderzoek blijkt dat sprake is van een aanvaardbaar veiligheidsrisico, hetgeen bevestigd is door de NAM.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
7	i	Verder valt op dat in de toelichting bij de beoordeling van de veiligheidsrisico's geen rekening is gehouden met de aan te leggen zuidelijke ontsluitingsweg over het bedrijfspereel van cliënte die ongeveer ter plaatse van windturbine K-Wind 2 zal aansluiten op de Hulteweg. Deze weg komt te liggen op korte afstand van de windturbinelocatie K-Wind 2 binnen de PR 10-6 contour.	De aanleg van de ontsluitingsweg is nog niet mogelijk op grond van de geldende bestemmingsplannen. De planuitwerking moet nog plaatsvinden. Bij de situering van de windturbine is wel rekening gehouden met de actuele inzichten met betrekking tot het tracé van de zuidelijke ontsluitingsweg. In het kader van de procedure van de ontsluitingsweg zal de planologische aanvaardbaarheid beoordeeld worden, waaronder ook de externe veiligheid. Op grond van de vigerende regelgeving en beleidslijnen levert de windturbine geen belemmeringen op	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			voor de aanleg van de zuidelijke ontsluitingsweg.	
7	j	Slagschaduw. De windturbines zullen leiden tot hinderlijke slagschaduw op het perceel van cliënte. Deze hinder zal zich voordoen zowel in de op het perceel te realiseren gebouwen, als op het buitenterrein waar wordt gewerkt en waar met voertuigen (o.a. vrachtwagens, heftrucks) zal worden gereden. De slagschaduw kan leiden tot schrikreacties die op hun beurt kunnen leiden tot gevaarlijke situaties, bijvoorbeeld door plotselinge manoeuvres met voertuigen.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'slagschaduw' (4.4). Slagschaduwnormen zijn alleen van toepassing op gevoelige functies, zoals woningen. Voor buitenruimtes en bedrijfsmatige activiteiten gelden geen normen. Bij de afweging heeft de raad beoordeeld dat de slagschaduw voor de niet wettelijke beschermde activiteiten eveneens aanvaardbaar is.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
7	k	Verzoek Cliënte is niet gelukkig met de windturbines in de directe nabijheid van haar perceel. Het liefst zou cliënte zien dat de windturbines niet of op (veel) grotere afstand van haar perceel worden gesitueerd. Primair verzoek ik u daarom om het ontwerpbestemmingsplan niet vast te stellen, of zodanig gewijzigd vast te stellen dat de windturbinelocaties zodanig worden verschoven dat de PR 10-6 contour blijvend (zonder dat de contour nadelig voor cliënte kan worden gewijzigd) buiten het perceel van cliënte valt.	De gemeente heeft de planvoorbereiding zorgvuldig uitgevoerd en na intensief overleg en beoordeling van alle relevante aspecten is tot deze locatiekeuze gekomen. De nadelige effecten voor de omgeving zijn afgewogen en aanvaardbaar bevonden. Voor zover schade wordt geleden als gevolg van dit besluit die redelijkerwijs voor vergoeding in aanmerking komt, kan een verzoek tot planschade worden ingediend.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
7	l	Subsidiar, indien u de windturbinelocaties ongewijzigd wenst te laten, verzoek ik u het bestemmingsplan zodanig gewijzigd vast te stellen dat hierin regels worden opgenomen die verzekeren dat door de bouw en exploitatie van de windturbines geen enkele schade en geen enkel nadeel zal worden toegebracht aan cliënte.	De feitelijke bedrijfsvoering en ook de beoogde plannen van Jarola worden niet belemmerd. Voor een gering deel van het perceel zal een beperking gaan gelden voor de oprichting van kwetsbare objecten. De gemeente acht deze situatie aanvaardbaar, zoals hiervoor toegelicht.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
7	m	Ten slotte deel ik u mee dat ik namens cliënte ook een zienswijze heb ingediend tegen de ontwerpbesluiten voor de verlening van omgevingsvergunning voor de windturbines die momenteel eveneens ter inzage liggen. Die zienswijze is ingediend bij burgemeester en wethouders. Ter motivering van die zienswijze heb ik verwezen naar de onderhavige zienswijze tegen het ontwerpbestemmingsplan.	Ter kennisgeving aangenomen, deze zienswijze wordt hieronder behandeld (zienswijze 7).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 8: Bewoner Klooster 37 te Coevorden

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
8	a	Hierbij doen ik u mijn zienswijze toekomen betreffende het ontwerp bestemmingsplan en de ontwerp omgevingsvergunningen, die 3 windturbines aan de Hulteweg te Coevorden mogelijk zouden moeten maken.	Ter kennisgeving aangenomen. Hierna wordt ingegaan op de gegeven motivatie.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
8	b	<p><u>MER Europark</u></p> <p>De plannen van de gemeente Coevorden om het bestemmingsplan Leeuwerikenveld 2 en het bestemmingsplan Buitengebied, te wijzigen ten behoeve van het plaatsen van windturbines, stuit bij mij op zeer ernstige bezwaren.</p> <p>Daar de aanvragen voor een omgevingsvergunning voor 1 en 2 turbines als uitbreiding van het Europark geldt, is een uitgebreid M.E.R. rapport vereist.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	c	Daar ook in het voornemen ligt van de initiatiefnemers turbines te plaatsen hoger dan 150 meter, ben ik van mening dat deze turbines aanzienlijk meer vermogen leveren dan 3 MW. In het huidige M.E.R. rapport Europark wordt het niet wenselijk geacht turbines te plaatsen van ongelijke hoogte.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7). Aan de planregels wordt een maximum vermogen van 3,6 MW per windturbine toegevoegd, naast het minimum vermogen. Dit is de bandbreedte die is onderzocht en ook is aangevraagd door de initiatiefnemers. Er is geen sprake van een 'huidig MER', voor de besluitvorming is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld.	Toevoegen aan de planregels maximaal vermogen van 3,6 MW per turbine.
8	d	Ook de "zwermopstelling" geeft landschappelijk een zeer onrustig beeld en ook daardoor niet wenselijk. Het plaatsen van nog eens drie extra turbines in deze omgeving zal het bovenstaande nog aanzienlijk versterken!!	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7). Welstand heeft positief advies uitgebracht.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	e	<p><u>Locaties windturbines</u></p> <p>Het plaatsen van windturbines Kwind 1, Kwind 2 en van Windunie gaat voor mij voor veel overlast zorgen. Mede gezien de overlast die ik reeds ondervind van de bestaande industrieterreinen en bestaande turbines, is uitbreiding voor mij ontoelaatbaar.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'woon- en leefklimaat' (4.1) en 'bestuurlijke afweging' (1.3). In het kader van een integrale belangenafweging acht de gemeente de locatie aanvaardbaar.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	f	Daar de geplande turbines niet op het Europark komen, maar op het Leeuwerikenveld 2 en op het buitengebied van Coevorden, zal ik mij daartegen tot het uiterste verzetten.	Ter kennisgeving aangenomen en tevens wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	g	<p><u>Omgevingsvergunningen</u></p> <p>Het is voor mij onbegrijpelijk dat de gemeente Coevorden zelfs maar in overweging neemt, een verzoek voor omgevingsvergunningen voor het plaatsen van 3 windturbines, in behandeling te nemen, waar alleen de kleur van de turbines is vastgesteld.</p> <p>Voor het verstrekken van een omgevingsvergunning moeten volgens mij minimaal de volgende gegevens van de turbines bekend zijn om een goede afweging te kunnen maken: Zoals: merk, type, afmetingen, vermogen etc.</p>	Voor de 3 turbines wordt een bandbreedte omgevingsvergunning voor bouwen aangevraagd. De uitgevoerde onderzoeken zijn voor deze volledige bandbreedte uitgevoerd (worst case). Op basis daarvan acht de gemeente een windturbine binnen deze bandbreedte aanvaardbaar. Ook jurisprudentie wijst uit dat bandbreedtevergunningen aanvaardbaar zijn bij windprojecten.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	h	Uit de aanvragen valt op te maken dat de vergunningen voor onbepaalde tijd zijn. Daar de levensduur van een turbine ca. 15 jaar bedraagt, is onbepaalde tijd onacceptabel en dient in de omgevingsvergunningen ook	De omgevingsvergunningen voor bouwen wordt zodanig aangepast dat een tijdelijke vergunning, voor een	De omgevingsvergunningen voor bouwen

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	vermeld te worden, dat na beëindiging, de turbine inclusief fundatie, bestrating etc. dient te worden opgeruimd, zodat niet de gemeenschap met dit probleem wordt opgezadeld!!	<p>periode van maximaal 30 jaar, zal worden aangevraagd en verleend.</p> <p>De technische levensduur van een windturbine is langer dan 15 jaar en de initiatiefnemers gaan, ook in hun exploitatieberekeningen, uit van een langere exploitatieperiode dan 15 jaar. Bovendien is de verwachting dat ook over 15 jaar windenergie nog een belangrijke bijdrage levert aan de duurzame energieproductie. Een vergunning voor een kortere periode dan 30 jaar acht de gemeente niet noodzakelijk .</p> <p>De initiatiefnemers en grondeigenaren zijn gebaat bij het netjes opruimen van de turbines wanneer deze niet meer geëxploiteerd kunnen worden. Hiertoe wordt in de overeenkomst tussen de initiatiefnemers en grondeigenaren een clause opgenomen die de verwijdering van turbine en infrastructuur (financieel) borgt na de exploitatiefase.</p>	worden zodanig aangepast dat deze voor een periode van 30 jaar worden aangevraagd en vergund.
8	i Het wijzigen van de bestemmingsplannen geeft de huidige en de toekomstige initiatiefnemers een volledige carte blanche om meerdere windmolens op het Leeuwerikenveld 2 en het buitengebied te verwezenlijken. Wat voor mij onbespreekbaar is.	Voorliggende bestemmingsplan maakt drie windturbines juridisch-planologisch mogelijk binnen de specifieke bestemming 'Bedrijf - Windturbine', conform het raadsbesluit van 22 maart 2016. Meer turbines zijn op grond van dit bestemmingsplan niet mogelijk. De raad geeft 22 maart aangegeven geen medewerking te verlenen aan meer windturbines.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	j <u>Visualisatie windturbines</u> Voor de bepaling van het effect van een windturbine op het landschap en het beoordelen daarvan is deels subjectief. Het achterwege blijven van een vastgesteld toetsingskader schept echter wel de verplichting om op zorgvuldige wijze de impact op het landschap en beleving daarvan te onderzoeken. Dit wordt ondersteund door de structuurvisie wind op land (SWOL).	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	k De beschrijving van de opbouw van het landschap (buitengebied) en de aanwezige structuren zou een volwaardig onderdeel van het inpassingsplan moeten zijn, zeker waar het een ingreep betreft die een zeer grote impact op het landschap ter plaatse heeft. De eerder genoemde gegevens van de windturbines ontbreken, zodat ook op dit punt geen juiste beoordeling kan worden gemaakt. Volgens een geraadpleegde landschapsarchitect is deze landelijke inpassing onmogelijk. De overgang naar het	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7) en naar de visualisaties landschap in bijlage 5 van het voorliggend bestemmingsplan.</p> <p>Gemeente is van oordeel dat de gevolgen voor landschap voldoende diepgaand inzichtelijk zijn gemaakt om het belang te kunnen afwegen.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		cultuurhistorisch buitengebied is veel te groot, waardoor dit gebied onevenredig wordt aangetast en voor de omwonenden onaanvaardbaar is.		
8	l	Zoals blijkt uit de visualisatie zijn de foto's zo gemaakt dat het beeld geschetst wordt, dat de turbines nagenoeg niet waarneembaar zijn. Deze manipulaties vindt ik zeer kwalijk, omdat hierdoor niet te zien is wat de werkelijke impact op het landschap en haar omgeving zal zijn.	Er zijn diverse visualisaties gemaakt die vanuit verschillende representatieve locaties (fotopunten) het zicht op het windpark laten zien. Met behulp van professionele gespecialiseerde software (WindPro) zijn de windturbines op een juiste wijze, met de juiste verhoudingen en hoogte in de beelden gevisualiseerd. Daarmee is het windpark zo realistisch mogelijk in beeld gebracht. Er is geen sprake van manipulatie van de beelden teneinde het windpark 'minder zichtbaar' te maken.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	m	In de notitie van Sweco van 8 november 2016 wordt verder gesteld dat binnen het plangebied geen mensen zouden wonen, maar alleen in het Klooster dat ten westen ligt van het plangebied en dat deze bewoners geen nadelige effecten zullen ondervinden. Deze stelling is onjuist, omdat de huidige bewoners van het Klooster en andere omwonenden nu al zeer veel hinder ondervinden van de bestaande industrieterreinen en het bestaande windpark Europark, is uitbreiding met drie windturbines voor mij onacceptabel. Door de reconstructie van de N34 zullen alle bosschages verwijderd worden, waardoor de bewoners van Klooster west, volop zicht zullen krijgen op het bestaande windpark en de nieuwe windturbines.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopje 'procedure algemeen' (1.4) en 'draagvlak' (1.6)	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	n	<u>Inspraak omwonenden.</u> Het proces voor informatieverstrekking aan omwonenden is volgens de gemeente Coevorden goed verlopen. Deze opmerking heeft bij bewoners veel kwaad bloed gezet. Omwonenden zijn pas geïnformeerd toen de gemeente al vergaande afspraken had gemaakt met de initiatiefnemers over de plaats en het aantal windturbines. Bewoners voelen zich misbruikt en misleid door de gemeente. Het platform heeft ook nimmer een mandaat van de bewoners gekregen om namens hen op te treden. Ook is gebleken dat onder de omwonenden geen enkel draagvlak bestaat voor het plaatsen van nog eens drie windturbines. Door de handelwijze van de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers is de bestaande saamhorigheid van de omwonenden volledig verstoord in een kamp van voor- en tegenstanders.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4) en 'draagvlak' (1.6). De meeste informatievoorzieningen waren bovenwettelijk. Er is door initiatiefnemers naar het oordeel van de gemeente een zorgvuldig traject met omwonenden doorlopen. Inherent aan het onderwerp is en was niet te verwachten dat iedereen in het gebied zou instemmen met de plannen. In elk geval heeft het bewonersplatform weten te bereiken dat minder turbines worden geplaatst dan in eerste instantie door initiatiefnemers was gewenst.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
8	o	<u>Overeenkomst met omwonenden</u> Naar mijn mening is de gemeente Coevorden bezig met het meten met twee maten. Met de omwonenden windpark Weijerswold zijn de volgende schriftelijke afspraken gemaakt:	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'waarde woningen' (2.2), 'procedure algemeen' (1.4), 'draagvlak' (1.6) en 'nut en noodzaak windenergie' (1.1).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
	<ul style="list-style-type: none"> – planschade voor gedupeerden vooraf geregeld – geen maatschappelijk eigen risico van 2 tot 4% – geen legeskosten van € 500,-- – compensatie van de volledige schade – bij bezwaar procedure met omwonenden, kosten vergoed voor taxatie voor zijn/haar onroerend goed. <p>Ik als omwonende van het Leeuwerikenveld 2 vind dat de gemeente Coevorden de verplichting heeft om ook een dergelijke overeenkomst met de initiatiefnemers en omwonenden Leeuwerikenveld 2 te sluiten, alvorens de aanvraag in behandeling te nemen.</p>	De gemeente is niet verantwoordelijk voor gemaakte afspraken tussen initiatiefnemers en bewonersplatform, maar heeft het proces gestimuleerd.	
8	p <ul style="list-style-type: none"> – landelijk is bekend dat woningen in de nabijheid van windturbines enorm in waarde dalen en praktisch onverkoopbaar worden – aantasting woon- en leefgenot – juridische kosten voor het verkrijgen van planschade – legeskosten € 500,- aanvraag planschade – eigen maatschappelijk risico 2 tot 4% van de WOZ waarde eigen onroerend goed nadelige gezondheidseffecten: slapeloosheid, gehoorbeschadiging, concentratieproblemen, hartritme stoornissen, vormen van epilepsie etc. – toename van stress en angst 	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'waarde woningen' (2.2), 'woon- en leefklimaat' (4.1) en 'gezondheid' (4.9).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Zienswijze 9: Bewoners Klooster 55 te Coevorden

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
9	a <p>Hierbij doen ik u mijn zienswijze toekomen betreffende het ontwerp bestemmingsplan en de ontwerp omgevingsvergunningen, die 3 windturbines aan de Hulteweg te Coevorden mogelijk zouden moeten maken.</p>	Ter kennisgeving aangenomen. Hierna wordt ingegaan op de gegeven motivatie.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	b <p><u>MER Europark</u> De plannen van de gemeente Coevorden om het bestemmingsplan Leeuwerikenveld 2 en het bestemmingsplan Buitengebied, te wijzigen ten behoeve van het plaatsen van windturbines, stuit bij mij op zeer ernstige bezwaren. Daar de aanvragen voor een omgevingsvergunning voor 1 en 2 turbines als uitbreiding van het Europark geldt, is een uitgebreid M.E.R. rapport vereist.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'vormvrije m.e.r.-beoordeling' (3).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	c <p>Daar ook in het voornemen ligt van de initiatiefnemers turbines te plaatsen hoger dan 150 meter, ben ik van mening dat deze turbines aanzienlijk meer vermogen leveren dan 3 MW. In het huidige M.E.R. rapport Europark wordt het niet wenselijk geacht turbines te plaatsen van ongelijke hoogte.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7). Aan de planregels wordt verder een maximum vermogen van 3,6 MW per windturbine toegevoegd, naast het minimum vermogen. Dit is de bandbreedte die is onderzocht en ook is aangevraagd door de initiatiefnemers. De turbines kunnen, binnen een bandbreedte, variëren in hoogte. Deze bandbreedte	Toevoegen aan de planregels maximaal vermogen van 3,6 MW per turbine.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
		is onderzocht en ruimtelijk aanvaardbaar bevonden. Er is geen sprake van een 'huidig MER', voor de besluitvorming is een vormvrije m.e.r.-beoordeling opgesteld.		
9	d	Ook de "zwermpostelling" geeft landschappelijk een zeer onrustig beeld en ook daardoor niet wenselijk. Het plaatsen van nog eens drie extra turbines in deze omgeving zal het bovenstaande nog aanzienlijk versterken!!	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7). Welstand heeft positief advies uitgebracht	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	e	<u>Locaties windturbines</u> Het plaatsen van windturbines Kwind 1, Kwind 2 en van Windunie gaat voor mij voor veel overlast zorgen. Mede gezien de overlast die ik reeds ondervind van de bestaande industrieterreinen en bestaande turbines, is uitbreiding voor mij ontoelaatbaar.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'woon- en leefklimaat' (4.1) en 'bestuurlijke afweging' (1.3). In het kader van een integrale belangenafweging acht de gemeente de locatie aanvaardbaar.	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	f	Daar de geplande turbines niet op het Europark komen, maar op het Leeuwerikenveld 2 en op het buitengebied van Coevorden, zal ik mij daartegen tot het uiterste verzetten.	Ter kennisgeving aangenomen en tevens wordt verwezen naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4).	De reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	g	<u>Omgevingsvergunningen</u> Het is voor ons onbegrijpelijk dat de gemeente Coevorden zelfs maar in overweging neemt, een verzoek voor omgevingsvergunningen voor het plaatsen van 3 windturbines, in behandeling te nemen, waar alleen de kleur van de turbines is vastgesteld. Omdat voor het plaatsen van in totaal 3 windturbines verder geen gegevens bij ons bekend zijn omtrent het merk, type, afmetingen, vermogen, etc., is het bijgevoegd rapport van het bureau Sweco van nul en generlei waarde. Wij verzoeken daarom de gemeente Coevorden ons de ontbrekende gegevens per omgaande te verstrekken, zodat ook wij een onderzoek kunnen laten verrichten omtrent: <ul style="list-style-type: none"> - slagschaduw - geluidshinder, waaronder laagfrequent geluid - trillingen - aantasting omgevingsruimte - lichtverontreiniging (zowel 's nachts als overdag) - aantasting flora en fauna (aanvaringen, broedgebied, jaaggebied, vogeltrek, voerrage gebied van reeën en klein wild etc.) - gezondheidsrisico's - veiligheid (brand, omvallen, bladafwerp, afslingerend ijs). 	Voor de 3 turbines wordt een bandbreedte omgevingsvergunning voor bouwen aangevraagd. De uitgevoerde onderzoeken zijn voor deze volledige bandbreedte uitgevoerd (worst case). Op basis daarvan acht de gemeente een windturbine binnen deze bandbreedte aanvaardbaar. Ook jurisprudentie wijst uit dat bandbreedtevergunningen aanvaardbaar zijn bij windprojecten De informatie die inspreker wenst te verkrijgen, heeft ten eerste betrekking op de vraag in hoeverre het te realiseren windpark zal voldoen aan rechtstreeks werkende regelgeving uit het Activiteitenbesluit (slagschaduw, geluidhinder, trillingen, veiligheid) en is in zoverre niet relevant bij het beoordelen van de aanvraag om de omgevingsvergunning voor bouwen. De mate waarin de omgevingsruimte eventueel zou worden aangetast door het windpark, gezondheidsrisico's resp. de mate van lichtverontreiniging betreffen aspecten die in het kader van het bestemmingsplan zijn afgewogen. Dat geldt ook voor wat betreft de mogelijke aantasting voor zover het soorten betreft die niet op grond van de Wet natuurbescherming beschermd zijn. Voor zover het betreft soorten die	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
			<p>onder het beschermingsregime van de Wet natuurbescherming vallen, is een ontheffing op grond van deze wet aangevraagd voor zover nodig.</p>	
9	h	<p>Uit de aanvragen valt op te maken dat de vergunningen voor onbepaalde tijd zijn. Daar de levensduur van een turbine ca. 15 jaar bedraagt, is onbepaalde tijd onacceptabel en dient in de omgevingsvergunningen ook vermeld te worden, dat na beëindiging, de turbine inclusief fundatie, bestrating etc. dient te worden opgeruimd, zodat niet de gemeenschap met dit probleem wordt opgezadeld!!</p>	<p>De omgevingsvergunningen voor bouwen wordt zodanig aangepast dat een tijdelijke vergunning, voor een periode van maximaal 30 jaar, zal worden aangevraagd en verleend.</p> <p>De technische levensduur van een windturbine is langer dan 15 jaar en de initiatiefnemers gaan, ook in hun exploitatieberekeningen, uit van een langere exploitatieperiode dan 15 jaar. Bovendien is de verwachting dat ook over 15 jaar windenergie nog een belangrijke bijdrage levert aan de energieproductie. Een vergunning voor een kortere periode dan 30 jaar acht de gemeente niet noodzakelijk en niet gewenst.</p> <p>De initiatiefnemers en grondeigenaren zijn gebaat bij het netjes opruimen van de turbines wanneer deze niet meer geëxploiteerd kunnen worden. Hiertoe is in de overeenkomst tussen de initiatiefnemers en grondeigenaren een clause opgenomen die de verwijdering van turbine en infrastructuur (financieel) borgt na de exploitatiefase.</p>	<p>De omgevingsvergunningen voor bouwen worden zodanig aangepast dat deze voor een periode van 30 jaar worden aangevraagd en vergund.</p>
9	i	<p>Het wijzigen van de bestemmingsplannen geeft de huidige en de toekomstige initiatiefnemers een volledig carte blanche om meerdere windturbines op het Leeuwerikenveld 2 en het buitengebied te verwezenlijken. Wat voor ons en de wethouder van de gemeente Coevorden (toezegging wethouder van de gemeente Coevorden in eerdere bijeenkomsten) onbespreekbaar is.</p>	<p>Voorliggende bestemmingsplan maakt drie windturbines juridisch-planologisch mogelijk binnen de specifieke bestemming 'Bedrijf - Windturbine', conform het raadsbesluit van 22 maart 2016. Meer turbines zijn op grond van dit bestemmingsplan niet mogelijk. De raad geeft 22 maart aangegeven geen medewerking te verlenen aan meer windturbines.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>
9	j	<p><u>Visualisatie windturbines</u> Voor de bepaling van het effect van een windturbine op het landschap en het beoordelen daarvan is deels subjectief. Het achterwege blijven van een vastgesteld toetsingskader schept echter wel de verplichting om op zorgvuldige wijze de impact op het landschap en beleving daarvan te onderzoeken. Dit wordt ondersteund door de structuurvisie wind op land (SWOL).</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7).</p>	<p>De reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
9	k	<p>De beschrijving van de opbouw van het landschap (buitengebied) en de aanwezige structuren zou een volwaardig onderdeel van het inpassingsplan moeten zijn, zeker waar het een ingreep betreft die een zeer grote impact op het landschap ter plaatse heeft. De eerder genoemde gegevens van de windturbines ontbreken, zodat ook op dit punt geen juiste beoordeling kan worden gemaakt.</p> <p>Volgens een geraadpleegde landschapsarchitect is deze landelijke inpassing (v.d. Scheer B) onmogelijk. De overgang naar het cultuurhistorisch buitengebied is veel te groot, waardoor dit gebied onevenredig wordt aangetast en voor de omwonenden onaanvaardbaar is.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'landschap' (4.7) en naar de visualisaties landschap in bijlage 5 van het voorliggend bestemmingsplan.</p> <p>Gemeente is van oordeel dat de gevolgen voor landschap voldoende diepgaand inzichtelijk zijn gemaakt om het belang te kunnen afwegen.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	l	<p>Zoals blijkt uit de visualisatie, zijn de foto's zo gemaakt, dat het beeld geschetst wordt, dat de turbines nagenoeg niet waarneembaar zijn. Deze manipulaties vinden wij zeer kwalijk, omdat de bewoners hierdoor niet te zien krijgen wat de werkelijke impact op het landschap en haar omgeving zal hebben.</p>	<p>Er zijn diverse visualisaties gemaakt die vanuit verschillende representatieve locaties (fotopunten) het zicht op het windpark laten zien. Met behulp van professionele gespecialiseerde software (WindPro) zijn de windturbines op een juiste wijze, met de juiste verhoudingen en hoogte in de beelden gevisualiseerd. Daarmee is het windpark zo realistisch mogelijk in beeld gebracht. Er is geen sprake van manipulatie van de beelden teneinde het windpark 'minder zichtbaar' te maken.</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	m	<p>In de notitie van Sweco van 8 november 2016 wordt verder gesteld dat binnen het plangebied geen mensen zouden wonen, maar alleen in het Klooster dat ten westen ligt van het plangebied en dat deze bewoners geen nadelige effecten zullen ondervinden.</p> <p>Deze stelling is onjuist, omdat de huidige bewoners van het Klooster en andere omwonenden nu al zeer veel hinder ondervinden van de bestaande industrieterreinen en het bestaande windpark Europark, is uitbreiding met drie windturbines voor ons onacceptabel. Door de reconstructie van de N34 zullen alle bosschages verwijderd worden, waardoor er voor de bewoners van Klooster west, volop zicht zal ontstaan op het bestaande windpark en de nieuwe windturbines.</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4) en 'draagvlak' (1.6).</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	n	<p><u>Inspraak omwonenden.</u> Het proces voor informatieverstrekking aan omwonenden is volgens de gemeente Coevorden goed verlopen. Deze opmerking heeft bij bewoners veel kwaad bloed gezet. Omwonenden zijn pas geïnformeerd toen de gemeente al vergaande afspraken had gemaakt met de initiatiefnemers over de plaats en het aantal windturbines. Bewoners voelen zich misbruikt en misleid door de</p>	<p>Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4) en 'draagvlak' (1.6). De meeste informatievoorzieningen waren bovenwettelijk. Er is door initiatiefnemers naar het oordeel van de gemeente een zorgvuldig traject met omwonenden doorlopen. Inherent</p>	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.		Zienswijze	Antwoord	Aanpassing
		gemeente. Het platform heeft ook nimmer een mandaat van de bewoners gekregen om namens hen op te treden.	aan het onderwerp is en was niet te verwachten dat iedereen in het gebied zou instemmen met de plannen. In elk geval heeft het bewonersplatform weten te bereiken dat minder turbines worden geplaatst dan in eerste instantie door initiatiefnemers was gewenst.	
9	o	Ook is gebleken dat onder de omwonenden geen enkel draagvlak bestaat voor het plaatsen van nog eens drie windturbines. Door de handelwijze van de gemeente Coevorden en de initiatiefnemers is de bestaande saamhorigheid van omwonenden volledig verstoord en is er een kamp van voor- en tegenstanders ontstaan.	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4) en 'draagvlak' (1.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	p	<p>Aan het platform Europark, is niet op verzoek van het platform, maar door de gemeente een adviseur toegevoegd.</p> <p>Het platform heeft nooit namens de bewoners, op democratische wijze kunnen functioneren, omdat de adviseur en de initiatiefnemers zeer sterk overheersend waren. Zij bepaalden hoe de bijeenkomsten met het platform en zelfs de bijeenkomsten met omwonenden werden geregeld en wat er werd besproken.</p> <p>De adviseur heeft, buiten het platform om, samen met slechts 1 lid van het platform overleg gevoerd met de initiatiefnemers.</p> <p>De conclusie kan dan ook worden getrokken dat er van invloed en medezeggenschap van omwonenden geen enkele sprake is of is geweest.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder het kopje 'procedure algemeen' (1.4) en 'draagvlak'(1.6).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	q	<p><u>Overeenkomst met omwonenden</u></p> <p>Naar onze mening is de gemeente Coevorden bezig met twee maten te meten.</p> <p>Met de omwonenden windpark Weijerswold zijn de volgende schriftelijke afspraken gemaakt:</p> <ul style="list-style-type: none"> - planschade voor gedupeerden vooraf geregeld - geen maatschappelijk eigen risico van 2 tot 4% - geen legeskosten van € 500,- - compensatie van de volledige schade - bij bezwaar procedure met omwonenden, kosten vergoed voor taxatie voor zijn/haar onroerend goed. <p>Wij als omwonenden van het Leeuwerikenveld 2 vinden dat de gemeente Coevorden de verplichting heeft om ook een dergelijke overeenkomst met de initiatiefnemers en omwonenden Leeuwerikenveld 2 te sluiten, alvorens de aanvraag in behandeling te nemen.</p>	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'waarde woningen' (2.2), 'procedure algemeen' (1.4), 'draagvlak' (1.6) en 'nut en noodzaak windenergie' (1.1). De gemeente is niet verantwoordelijk voor gemaakte afspraken tussen initiatiefnemers en bewonersplatform, maar heeft het proces gestimuleerd.	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.
9	r	<p><u>Gevolgen voor omwonenden</u></p> <ul style="list-style-type: none"> - landelijk is bekend dat woningen in de nabijheid van windturbines enorm in waarde dalen en praktisch onverkoopbaar worden - aantasting woon- en leefgenot - juridische kosten voor het verkrijgen van planschade 	Verwezen wordt naar de thematische beantwoording onder de kopjes 'waarde woningen' (2.2), 'woon- en leefklimaat' (4.1) en 'gezondheid' (4.9).	Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
	<ul style="list-style-type: none"> – legeskosten € 500,- aanvraag planschade – eigen maatschappelijk risico 2 tot 4% van de WOZ waarde eigen onroerend goed nadelige gezondheidseffecten: slapeloosheid, gehoorbeschadiging, concentratieproblemen, hartritmestoomissen, vormen van epilepsie etc. – toename van stress en angst 			
9	s	<p>Uit bovenstaande blijkt dat voor de omwonenden geldt: niet de lusten, maar wel de lasten.</p> <p>Wij vertrouwen erop dat u onze zienswijze serieus in overweging neemt.</p> <p>Mochten er punten zijn die nadere toelichting vereisen, zijn wij graag bereid deze mondeling of schriftelijk toe te lichten.</p>	<p>In deze antwoordnota is aangegeven op welke wijze de zienswijze is betrokken bij de besluitvorming.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

Nagekomen zienswijze 10: Bewoners De Hulteweg 7 te Coevorden (buiten behandeling gelaten)

Nr.	Zienswijze	Antwoord	Aanpassing	
10.	a.	<p>Namens onze cliënt, bewoners De Hulteweg 7, 7741 LE, Coevorden, willen we bij u hun zienswijze kenbaar maken omtrent het feit dat er wederom in hun omgeving nieuwe windmolens ontwikkeld zullen worden in de nabije toekomst.</p> <p>Momenteel wordt het woongenot van de heer en mevrouw Schoemakers al aangetast door de in de omgeving aanwezige molens. Door het plaatsen van nieuwe molens zijn zij van mening dat de locatie nog minder aantrekkelijk wordt om in de toekomst te verkopen dan dat deze voorheen al was.</p> <p>Ze gaan er van uit dat het nadelige effect van deze horizonvervuiling in toekomstige WOZ aanslagen verrekend zal worden.</p> <p>Wij gaan er van uit dat er een juiste keuze gemaakt zal worden waarbij de bestaande omgevingsinvloeden in dit specifieke geval op juiste wijze worden gewaardeerd.</p>	<p>De termijn om zienswijzen in te dienen liep tot en met 28 april 2017. Deze zienswijze is verzonden op 28 mei 2017 en door de gemeente ontvangen op 6 juni 2017, dus ruim buiten de periode waarin het mogelijk was zienswijzen in te dienen. De zienswijze is om deze reden buiten behandeling gelaten.</p>	<p>Deze reactie geeft geen reden tot aanpassing.</p>

5 Overzicht aanpassingen bestemmingsplan

5.1 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen

- In de planregels is in artikel 3.2.1 sub 4 opgenomen dat het vermogen per turbine maximaal 3,6 MW mag bedragen, dit is tevens opgenomen in de toelichting;
- De verbeelding is aangepast in zoverre dat de 'overige zone – windturbinezone' bij KWind 1 is verkleind zodat deze buiten de belemmeringszone van de hoogspanningsverbinding valt;
- Paragraaf externe veiligheid is aangevuld t.a.v. de hoogspanningsverbinding;
- In artikel 5.2.4 en 5.3.4 (wijzigingsbevoegdheid voor 'veiligheidszone – windturbine 1' en 'veiligheidszone – windturbine 2') is 'aangepast' vervangen in '*verkleind*'

5.2 Ambtshalve wijzigingen

- Tekst in toelichting ten aanzien van de vormvrije m.e.r.-beoordeling verduidelijkt;
- Begrip uit artikel 1.17 'maaiveld' verwijderd;
- Begrip uit artikel 1.18 'Normaal onderhoud, gebruik en beheer' verwijderd;
- Herziene akoestisch onderzoek, dat ziet op toevoegen van een extra doorgerkende type windturbine, is toegevoegd als bijlage 2 bij de plantoelichting van het bestemmingsplan. Bijlage 2 bij het ontwerpbestemmingsplan is daarmee komen te vervallen.

6 Overzicht aanpassingen aan omgevingsvergunningen

6.1 Wijzigingen naar aanleiding van zienswijzen

- De omgevingsvergunningen voor bouwen is zodanig aangepast dat deze voor een periode van 30 jaar worden aangevraagd en vergund;
- De omgevingsvergunning voor bouwen is aangevuld met voorschrift met betrekking tot een veiligheidsprotocol waarvan een ijsdetectiesysteem deel zal uitmaken;
- De reactie van welstand op het plan is bij de omgevingsvergunning gevoegd;
- De omgevingsvergunningen voor bouwen zijn aangevuld met een voorschrift dat het elektrisch vermogen per turbine ten minste 3 MW en ten hoogste 3,6 MW bedraagt.

6.2 Ambtshalve aanpassingen

- Het herziene akoestisch onderzoek is bij de aanvraag gevoegd.